

Bryndís Kristinsdóttir,
klíniskur tannsmíðameistari,
Skiptiholti 50 C
105 Reykjavík.
S: 588-6612 & 894-2020

Alþingi
Erindi nr. P 140/185
komudagur 14.11.2011

Reykjavík, 14. nóvember 2011

Nefndasvið Alþingis,
Austurstræti 8-10,
150 Reykjavík

Undirrituð óskar eftir að koma eftirfarandi umsögn við frumvarp til laga um heilbrigðisstarfsmenn, mál 147 á framfæri.

1. Grein nr. 33 i lagafrumvarpinu fjallar um brottfall á lögum við gildistöku lagafrumvarpsins. Í lið 15 í greininni er talað um Lög um starfsréttindi tannsmíða nr. 109/2000, sem þau væru almenn lög um tannsmíði. Hið rétta er að lög 109/2000 eru sérlög um réttindi, sem aflað var erlendis með námi og prófi í "klíniskum tannsmíðum" í Danmörku, til viðbótar almennum iðnaðarréttindum í tannsmíði og viðurkennd af Iðnaðarráðuneytinu, með útgáfu sérstaks starfsleyfis. (sjá lög 109/2000. Sjá þskj 246 frá 125 löggjþ., Reglugerð 904/2000 og Reglur 937/2000)

2. Samkvæmt lögum þessum hafa 9 tannsmíðameistarar fengið sérstakt leyflsbréf frá Iðnaðarráðuneytinu til þess að starfa sjálfsætt hér á landi, sem klíniskir tannsmíðir. (sjá skrá um starfsleyfi)

3. Hér gætir einhvers misskilnings, ef álitid er að iög 109/2000 gildi um tannsmíði almennt. Um tannsmíði, sem iðnaðarmenn, gilda Iðnaðarlög nr.42 frá 18 maí 1978 og taka til reksturs hvers konar iðnaðar í atvinnuskyni og þar með talinn handiðnaður. Það er því ekki rétt sem stendur í athugasemdum við lagafrumvarpið, undir lið15, um ákvæði gildandi laga að " Tannsmíði er löggilt iöngrein og um tannsmíði gilda lög um starfsréttindi tannsmíða, nr. 109/2000, reglugerð nr. 904/2000, um starfsréttindi tannsmíð, og reglur nr. 937/2000 um takmörkun á starfsréttindum tannsmíða. Tannsmíðir með meistararéttindi geta á eigin ábyrgð smíðað tanngóma og þá m.a. unnið að töku móta og mátun" Tannsmíðameistarar almennt geta ekki á eigin ábyrgð smíðað tanngóma. (sjá lið 2)

4. Samkvæmt grein nr. 33. Brottfall laga, er listi yfir þau lög sem falla brott með gildistöku á lagafrumvarpinu um heilbrigðisstarfsmenn. Þar á meðal er talin upp í lið 15 lög 109/2000, sem eins og bent er á hér að ofan eru sérlög um réttindi, sem aflað er erlendis til viðbótar almennum iðnaðarréttindum.

Í athugasemdum við lagafrumvarpið er talað um að „tannsmíðir með meistararéttindi geta á eigin ábyrgð smíðað tanngóma“. Þetta er einfaldlega ekki rétt. Það eru aðeins þeir tannsmíðir sem lög 109/2000 eiga við, sem það geta. Aðrir tannsmíðameistarar geta ekki smíðað tanngóma sjálfstætt.

Í lagafrumvarpinu er ævinlega gengið út frá því að tannsmíðir séu í dag heilbrigðisstétt. Það er ekki rétt þeir eru iðnaðarmenn og er því verið að gjörbreyta starfsgrundvelli þeirra.

5. Mál 147 virðist vera endurupptekning á máli 116 frá 138 löggjafarþingi. Landlæknisembættið gaf umsögn sína þá og er vísað til hennar en þar segir m.a.

Um 3. gr. Tilgreining löggiltra heilbrigðisstétta.

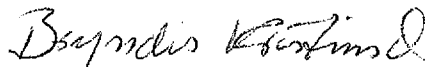
Einni stétt hefur verið bætt við upptalningu heilbrigðisstétta, þ.e. tannsmíðum. Í greinargerð með 3. gr. framvarpsins eru taldir upp ýmsir aðilar sem haft var samráð við áður en ákveðið var að leggja til að tannsmíðir yrðu heilbrigðisstétt. Landlæknisembættið var ekki þar á meðal og hefur ekki verið gefinn kostur á að tjá sig um þessa breytingu fyrir en nú. Landlæknisembættið telur að fara verði mjög varlega í að fjölga heilbrigðisstéttum og hafa embættinu ekki verið kynnt rök fyrir því að gera tannsmíði að heilbrigðisstétt, fremur en að tannsmíði verði áfram löggilt iðngrein.

Bent er sérstaklega á að embættið telur ekki vera rök fyrir því að gera tannsmíði að heilbrigðisstétt, fremur en að tannsmíði verði áfram löggilt iðngrein.

Niðurstaða:

Með þessu brottfalli laga 109/2000 er verið að svipta Klíniska tannsmíðameistara atvinnuréttindum, sem þeir hafa hlotið samkvæmt eldri lögum. Það hlýtur að vera vilji löggjafans að svo sé ekki og vil ég því koma á framfæri þeirri ósk minni að hugað sé betur að brottfalli laga 109/2000 án þess að sambærileg lög um starfsréttindi komi í staðin. Lagafrumvarpið tekur ekki á því hvað komi í staðin fyrir lög 109/2000

Með vinsemd og virðingu

Bryndís Kristinsdóttir
Klíniskur tannsmíðameistari.

Tannsmiðir.

Skrá yfir þá sem fengið hafa starfsleyfi samkvæmt lögum nr. 109/2000 um starfsréttindi tannsmiða.

Aðalheiður Svana Sigurðardóttir, kt. 040367-5009.
Fékk leyfi 23. mars 2001.

Arnheiður Kristinsdóttir, kt. 210540-3699.
Fékk leyfi 7. febrúar 2001.

Birta Jóhannesdóttir, Kt 110270-5779.
Fékk leyfi 1. september 2008.

Bryndís Kristinsdóttir, kt. 210540-3509.
Fékk leyfi 7. febrúar 2001.

Garðar Haukdal Magnússon, kt. 060764-7869.
Fékk leyfi 28. febrúar 2003.

Halldóra Friðriksdóttir, kt. 200550-4129.
Fékk leyfi 23. mars 2001.

Haukur Jens Jacobsen, kt. 030369-3279.
Fékk leyfi 28. febrúar 2003.

Íris Bryndís Guðnadóttir, kt. 071142-2809.
Fékk leyfi 7. febrúar 2001.

Kolbrún H. Magnúsdóttir, kt. 300742-2389.
Fékk leyfi 7. febrúar 2001.

Lög um starfsréttindi tannsmiða

2000 nr. 109 25. maí

Ferill málsins á Alþingi. Frumvarp til laga.

Tóku gildi 6. júní 2000. Breytt með L. 88/2008 (tóku gildi 1. jan. 2009 nema brbákv. VII sem tók gildi 21. júní 2008) og L. 162/2010 (tóku gildi 1. jan. 2011).

■ **1. gr.** Tannsmiðir með meistararéttindi geta á eigin ábyrgð smíðað tanngóma og þá m.a. unnið að töku móta og mátun, enda séu ekki sjúklegar breytingar eða meðfæddir gallar í munni eða kjálka viðskiptavinar samkvæmt læknisvottorði, svo og gert við tanngóma og tannparta. Að smíði tannparta á eigin ábyrgð skulu þeir starfa í samvinnu við tannlækni.
 Ákvæði 1. mgr. haggja ekki rétti tannsmiða til annarra starfa í löggiltri iðngrein sinni. Þau haggja heldur ekki rétti tannlækna eða þeirra sem starfa undir handleiðslu og á ábyrgð tannlækna til að vinna við töku móta og mátun né áunnum réttindum þeirra samkvæmt ákvæðum eldri laga.

■ **2. gr.** Brot, sem framin eru af ásetningi eða stórfelldu gáleysi gegn ákvæðum laga þessara, varða sektum nema þyngri refsing liggji við samkvæmt öðrum lögum.

...¹⁾

¹⁾L. 88/2008, 233. gr.

■ **3. gr.** Iðnaðarráðherra skal með reglugerð¹⁾ setja nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara. Þar skal hann kveða á um það með hvaða skilyrðum tannsmiðir skuli sækja námskeið til að geta öðlast starfsréttindi samkvæmt lögum þessum. Ráðherra skal, að höfðu samráði við [velferðarráðherra],²⁾ setja reglur³⁾ um að hluti af starfi tannsmiða skv. 1. mgr. 1. gr. skuli unninn í samstarfi við tannlækni og reglur um skilyrði starfsleyfis, og skal landlæknir hafa eftirlit með þessum þáttum.

¹⁾Rg. 904/2000. ²⁾L. 162/2010, 70. gr. ³⁾Rgl. 937/2000.

■ **4. gr.** Lög þessi öðlast þegar gildi.

■ **5. gr.** ...

REGLUGERÐ um starfsréttindi tannsmiða.

1. gr.

Til þess að geta öðlast réttindi til starfa á eigin ábyrgð samkvæmt lögum nr. 109/2000 um starfsréttindi tannsmiða skulu tannsmiðir sækja námskeið, er iðnaðarráðherra metur fullnægjandi, eða afla menntunar með sambærilegum hætti. Haft skal samráð við sérfróða aðila um umfang námskeiða ef nauðsyn krefur. Iðnaðarráðherra gerir kröfur um fullnægjandi tímasókn og frammistöðu á námskeiðum.

Bæði meistarar og sveinar í tannsmíði geta sótt námskeið þessi en meistararéttindi eru skilyrði fyrir veitingu starfsréttinda af hálfu iðnaðarráðherra. Samráð skal haft við Tannsmiðafélag Íslands og eftir atvikum aðra aðila um veitingu réttindanna ef nauðsyn krefur.

Menntun, sem aflað hefur verið, má iðnaðarráðherra meta sem ígildi námskeiða og hluta þeirra, svo og starfsreynslu, enda sé, eftir því sem við á, leitað samráðs við viðkomandi aðila um slíkt mat.

2. gr.

Áður en tannsmiðir með réttindi hefja á eigin ábyrgð smíði tanngóma og vinna þá m.a. að töku móta og mátun skal viðskiptavinur framvísa vottorði læknis eða tannlæknis um að ekki séu sjúklegar breytingar eða meðfæddir gallar í munni viðkomandi viðskiptavinar.

Ef tannsmiðir með réttindi smíða tannparta á eigin ábyrgð og vinna þá m.a. að töku móta og mátun skulu þeir fara eftir reglum sem iðnaðarráðherra setur þess efnis að hluti af starfi tannsmiða skv. 1. mgr. 1. gr. laga nr. 109/2000 um starfsréttindi tannsmiða skuli unninn í samstarfi við tannlækni. Gengið skal frá samstarfi tannsmiðs og tannlæknis um smíði tannparta skriflega áður en eiginleg smíði hefst. Þarf þá ekki sérstakt heilbrigðisvottorð enda hafi tannlæknir skoðað viðskiptavin. Eiginleg smíði tannparts telst eigi hafin við það eitt að viðskiptavinur leiti til tannsmiðs. Landlæknir skal hafa eftirlit með samstarfi um smíði tannparta, sbr. 2. málsl. 3. gr. og 5. gr. laganna.

Tannsmiðir með réttindi skulu fullnægja frekari skilyrðum sem sett kunna að vera í öðrum lögum en lögum um starfsréttindi tannsmiða.

3. gr.

Reglugerð þessi, sem sett er með heimild í 3. gr. laga nr. 109/2000 um starfsréttindi tannsmiða, öðlast þegar gildi.

Iðnaðarráðuneytinu, 1. desember 2000.

Valgerður Sverrisdóttir.

Jón Ögmundur Þormóðsson.

Iðnaður - Reglur um takmörkun á starfsréttindum tannsmiða, nr. 937, 20. desember 2000

20. desember 2000 Nr. 937

Reglur um takmörkun á starfsréttindum tannsmiða.

1. gr.

Er tannsmiðir hafa öðlast réttindi til starfa á eigin ábyrgð samkvæmt lögum nr. 109/2000 um starfsréttindi tannsmiða og reglugerð á grundvelli laganna eru réttindin takmörkuð varðandi smíði tannparta samkvæmt reglum þessum.

2. gr.

Sé viðskiptavinur tannsmiðs með réttindi skv. 1. gr. með eina eða fleiri eigin tennur í munnholi og tannsmiður telur, að athugun og eftir atvikum mótatöku hans lokinni, að smíða þurfi tannpart í viðkomandi skal tannsmiðurinn, áður en eiginleg smíði tannpartsins hefst, vísa viðskiptavininum til tannlæknis til skoðunar á tönnum, munnholi og kjálkum og nauðsynlegrar forvinnu í því sambandi.

Gengið skal frá samstarfi tannsmiðs og tannlæknis um smíði tannparta skv. 1. mgr. skriflega áður en eiginleg smíði hefst af hálfu tannsmiðs og skal gerð smíðaáætlun sem tannsmiðurinn og tannlæknirinn semja um sín á milli.

Þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. getur tannsmiður endursmíðað tannparta í viðskiptavini skv. 1. mgr. án þess að vísa þeim til tannlæknis ef tannlæknir hefur skoðað hann á síðustu tólf mánuðum og endursmíði fer fram í samræmi við áður gerða smíðaáætlun.

3. gr.

Tannsmiður með réttindi skv. 1. gr. má einungis samkvæmt fyrirmælum og undir eftirliti tannlæknis framkvæma ísetningu og breytingu á þeim bráðabirgðatannpörtum og tannpörtum sem festir eru við tannplanta í kjálkum eða við einingar sem felldar eru inn í gervitannkrónur eða í innlegg í eðlilegar tennur.

4. gr.

Reglur þessar, sem settar eru með heimild í 3. gr. laga nr. 109/2000 um starfsréttindi tannsmiða, öðlast þegar gildi.

Iðnaðarráðuneytinu, 20. desember 2000.

Valgerður Sverrisdóttir

Jón Ögmundur Þormóðsson

Iðnaðarlög

1978 nr. 42 18. maí

Ferill málsins á Alþingi. Frumvarp til laga.

Tóku gildi 6. júní 1978. Breytt með L. 21/1988 (tóku gildi 31. maí 1988), L. 19/1991 (tóku gildi 1. júlí 1992 nema 1. og 3. mgr. 29. gr. sem tóku gildi 17. apríl 1991), L. 23/1991 (tóku gildi 17. apríl 1991), L. 70/1993 (tóku gildi 1. jan. 1994; *EES-samningurinn*: VII. viðauki tilskipun 64/222/EBE, 64/224/EBE, 64/223/EBE, 68/363/EBE, 68/364/EBE, 70/522/EBE, 70/523/EBE og 86/653/EBE), L. 40/1997 (tóku gildi 29. maí 1997; *EES-samningurinn*: VII. viðauki tilskipun 64/427/EBE, 64/429/EBE, 68/365/EBE, 68/366/EBE og 82/489/EBE), L. 133/1999 (tóku gildi 11. jan. 2000), L. 7/2002 (tóku gildi 20. febr. 2002), L. 76/2002 (tóku gildi 17. maí 2002), L. 108/2006 (tóku gildi 1. nóv. 2006 skv. augl. C 1/2006) og L. 24/2007 (tóku gildi 29. mars 2007).

■ **1. gr.** Lög þessi taka til rekstrar hvers konar iðnaðar í atvinnuskyni. Til iðnaðar telst bæði handiðnaður og verksmiðjuíðnaður, hvaða efni eða orka, vélar eða önnur tæki sem notuð eru og hvaða vörur eða efni sem framleidd eru. Heimilisiðnaður skal undanskilinn ákvæðum laganna.

■ **2. gr.** Enginn má reka iðnað í atvinnuskyni á Íslandi eða í íslenskri landhelgi, nema hann hafi til þess fengið leyfi lögum þessum samkvæmt.

□ [Þrátt fyrir ákvæði laga þessara hafa ríkisborgarar eða lögaðilar aðildarríkja að samningnum um Evrópska efnahagssvæðið rétt til að starfa í iðnaði á grundvelli skuldbindinga Íslands um viðurkenningu á starfi og starfsþjálfun í iðnaði í öðru EES-ríki [svo og ríkisborgarar eða lögaðilar aðildarríkja stofnsamnings Fríverslunarsamtaka Evrópu ellegar Færeyingar eða lögaðilar í Færeyjum].¹⁾ Ráðherra getur kveðið nánar á um þennan rétt í reglugerð.²⁾

□ [Sýslumenn]³⁾ skulu staðfesta réttmæti gagna um starf og starfsþjálfun eftir að viðkomandi félagi iðnaðarmanna, m.a. landssamtökum meistara og sveina, hefur verið gefinn kostur á að segja álit sitt. Lögreglustjórar hafa eftirlit með framkvæmd þessara ákvæða. Ágreining um rétt má bera undir ráðherra og enn fremur leita úrskurðar dómstóla.]⁴⁾

¹⁾L. 108/2006, 28. gr. ²⁾Rg. 495/2001, sbr. 809/2007. ³⁾L. 24/2007, 1. gr. ⁴⁾L. 40/1997, 1. gr.

■ **3. gr.** Hver maður getur fengið leyfi til að reka iðnað, handiðnað og verksmiðjuíðnað, ef hann fullnægir eftirgreindum skilyrðum:

1. [Er íslenskur ríkisborgari. Erlendur ríkisborgari, sem á lögheimili hér á landi og hefur átt það samfellt í a.m.k. eitt ár, skal þó vera undanþeginn skilyrði um íslenskt ríkisfang. Frá gildistöku laga um Evrópska efnahagssvæðið skulu ríkisborgarar annarra aðildarríkja Evrópska efnahagssvæðisins vera undanþegnir skilyrðum um íslenskt ríkisfang og búsetu hér á landi samkvæmt nánari ákvæðum sem ráðherra setur með reglugerð.¹⁾ [Ríkisborgarar aðildarríkja stofnsamnings Fríverslunarsamtaka Evrópu og Færeyingar njóta sams konar réttar og greint er frá í 3. másl.]²⁾]³⁾

2. Er lögráða.

3. Hefur forræði á búi sínu.

4. Hefur ekki hlotið dóm fyrir refsiverðan verknað, slíkan sem um ræðir í 68. gr.

hegningarlaga nr. 19/1940.

5. Hefur viðskiptaþekkingu, svo sem bókhaldskunnáttu, sem krafist er við burtfararpróf úr iðnskóla.

6. Fullnægir að öðru leyti skilyrðum þeim, sem sett eru í lögum þessum.

[Iðnaðarráðherra getur veitt undanþágur frá ríkisfangsskilyrði 1. tölul. og ákvæðum 4. og 5. tölul.]⁴⁾

¹⁾Rg. 620/1995. ²⁾L. 108/2006, 29. gr. ³⁾L. 70/1993, 2. gr. ⁴⁾L. 23/1991, 15. gr.

■4. gr. [Nú vill félag eða annar lögaðili reka iðnað og getur þá slíkur lögaðili fengið til þess leyfi, enda uppfylli framkvæmdastjórar og stjórnarmenn lögaðila og, sé um að ræða félag þar sem allir eða sumir félagsmanna bera fulla ábyrgð á skuldbindingum félagsins, þeir félagsmanna, sem fulla ábyrgð bera á skuldbindingum félagsins, skilyrði 2.–6. tölul. 3. gr. Sé um að ræða erlendan aðila eða íslenskan lögaðila, sem erlendur aðili á hlut í, skal enn fremur fullnægt skilyrðum laga um fjárfestingu erlendra aðila í atvinnurekstri.]¹⁾

¹⁾L. 23/1991, 15. gr.

■5. gr. Leyfi glatast, ef leyfishafi missir einhverra þeirra skilyrða, sem í 3. og 4. gr. segir, eða þeirra skilyrða, sem annars eru sett eða kunna að verða sett til að halda réttinum. Nú missir stjórnandi eða framkvæmdastjóri félags slíkra skilyrða, eða félag eða stofnun missir íslenskt heimilisfang, og skal þá aðili hafa komið málinu í löglegt horf innan 3ja mánaða frá því að breyting varð, en hafi ella fyrirtæki leyfi sínu. Ráðherra getur þó lengt frestinn um 3 mánuði, ef sérstaklega stendur á.

■6. gr. Leyfi er bundið við nafn. Rétt er maka að halda áfram iðnaði látins maka síns án nýs leyfis, enda fullnægi makinn lögmaeltum skilyrðum.

Þú aðila, er leyfi hafði, má reka iðnaðinn, að því leyti sem sá rekstur er þáttur í skiptameðferð þess. Erfingi 16 ára eða eldri má reka iðnað arfleiddanda án nýs leyfis, þar til hann er fjárráða, ef hann að öðru leyti fullnægir skilyrðum 3. gr.

■7. gr. Greina skal í iðnaðarleyfi, hvers konar verksmiðjuíðnað heimilt sé að reka samkvæmt því og hvar hann megir reka. Ekki veitir leyfi heimild til að reka verksmiðjuíðnað annarrar tegundar en nefnd er í leyfi.

Veita má sama aðila leyfi til að reka verksmiðjuíðnað í fleiri en einni grein og leyfi til að reka verksmiðjuíðnað á fleiri stöðum en einum.

■8. gr. [Iðngreinar, sem reknar eru sem handiðnaður og löggiltar hafa verið í reglugerð¹⁾ iðnaðarráðherra, skulu ávallt reknar undir forstöðu meistara. Um löggildingu skal hafa samráð við menntamálaráðherra og landssamtök meistara og sveina.]²⁾

Meistari skal bera ábyrgð á að öll vinna sé rétt og vel af hendi leyst.

Rétt til iðnaðarstarfa í slíkum iðngreinum hafa meistara, sveinar og nemendur í iðngreininni. Heimilt er sérfélögum, sveina- og meistarafélagi í sömu iðn að gera sín á milli samning um það, að ráða megi ólært verkafólk til iðnaðarstarfa undir stjórn lærðs iðnaðarmanns um ákveðinn stuttan tíma í senn, þegar sérstaklega stendur á og brýn þörf er á auknum vinnukrafti í iðninni. Einnig getur hver og einn unnið iðnaðarstörf fyrir sjálfan sig og heimili sitt, enn fremur fyrir opinbera stofnun eða fyrirtæki, sem hann vinnur hjá, ef um minni háttar viðhald á eignum þessara aðila er að ræða.

Í sveitum, kaupúnum og þorpum með færri en 100 íbúa mega óiðnlærðir menn vinna að iðnaðarstörfum.

¹⁾Rg. 940/1999. ²⁾L. 133/1999, 1. gr.

■9. gr. Rétt til að kenna sig í starfsheiti sínu við löggilta iðngrein hafa þeir einir, er hafa sveinsbréf eða meistarabréf í iðngreininni.

■10. gr. [Hver maður getur leyst til sín meistarabréf ef hann fullnægir skilyrðum 3. gr., hefur

lokið sveinsprófi, unnið síðan undir stjórn meistara í iðngrein sinni eitt ár minnst og jafnframt lokið meistaraprófi í iðninni frá meistaraskóla. Eigi sveinn ekki vól á starfi undir stjórn meistara í nýrri iðngrein sinni fyrstu fimm árin eftir löggildingu hennar telst tveggja ára starf hans í þeirri grein jafngilt starfi hjá meistara en [sýslumaður]¹⁾ skal gefa viðkomandi félagi iðnaðarmanna, m.a. landssamtökum meistara og sveina, kost á að segja álit sitt á því hvort vól sé á slíku starfi. Sama gildir í iðngreinum þar sem ekki er starfandi meistari eða þar sem sveinn á af öðrum ástæðum sannanlega engan kost á starfi undir stjórn meistara.]²⁾

Meistarabréf veitir meistara leyfi til að reka þá iðngrein, er meistarabréf hans tekur til.

¹⁾L. 24/2007, 1. gr. ²⁾L. 133/1999, 2. gr.

■ **11. gr.** Sá hefur fyrirgert meistarabréfi sínu, sem missir einhvers þeirra skilyrða, er fullnægja þarf til þess að öðlast það.

■ **12. gr.** [[Sýslumaður],¹⁾ þar sem aðili á lögheimili, lætur af hendi meistarabréf og iðnaðarleyfi.]²⁾

Nú synjar [sýslumaður]¹⁾ um meistarabréf eða iðnaðarleyfi, eða ágreiningur verður um það, hvort aðili hafi misst rétt sinn, og er aðila þá rétt að bera málið undir iðnaðarráðherra. Enn fremur getur hann leitað úrskurðar dómstóla.

[[Iðnaðarráðherra gefur út sveinsbréf. Hann getur falið öðrum að gefa bréfin út að fullnægðum skilyrðum laga.]²⁾

Greiða skal gjald samkvæmt lögum um aukatekjur ríkissjóðs fyrir iðnaðarleyfi, meistarabréf og sveinsbréf.]³⁾

¹⁾L. 24/2007, 1. gr. ²⁾L. 7/2002, 1. gr. ³⁾L. 133/1999, 3. gr.

■ **13. gr.** Halda skal skrá yfir iðnaðarleyfi og meistarabréf, sem veitt eru lögum þessum samkvæmt.

Leyfishafar skulu jafnan tilkynna [sýslumanni]¹⁾ heimilisfang atvinnustöðvar sinnar og útibú og allar breytingar, er þar á verða. [Sýslumaður]¹⁾ framsendir síðan þær tilkynningar til skrár þeirrar, sem haldin er.

Ráðherra setur nánari fyrirmæli um þessi efni.

¹⁾L. 24/2007, 1. gr.

■ **14. gr. ...**¹⁾

¹⁾L. 7/2002, 2. gr.

■ **15. gr.** Það varðar sektum:

1. Ef maður rekur iðnað, án þess að hafa leyst leyfi, eða leyfir öðrum að reka iðnað í skjóli leyfis síns.

2. Ef maður tekur að sér störf meistara, án þess að hafa leyst meistarabréf.

3. Ef maður rekur löggilta iðngrein, án þess að hafa meistara til forstöðu.

4. Ef maður kennir sig í starfsheiti sínu við löggilta iðngrein, án þess að hafa rétt til þess samkvæmt 9. gr.

5. Ef maður eða fyrirtæki tekur nemendur til verklegs náms, enda þótt hann eða það eigi ekki rétt til þess, eða tekur nemendur til náms í annarri iðn en þeirri, sem hann er meistari í, eða heldur nemendur án löglegs samnings.

[6. Ef ríkisborgari eða lögaðili aðildarríkis að samningnum um Evrópska efnahagssvæðið eða stofnsamningi Fríverslunarsamtaka Evrópu ellegar Færeyningur eða lögaðili í Færeyjum starfar hér án þess að staðfesting skv. 3. mgr. 2. gr. liggi fyrir.]¹⁾

Sektir renna í ríkissjóð.

□...²⁾

¹⁾L. 108/2006, 30. gr. ²⁾L. 19/1991, 194. gr.

■**16. gr.** Heimilt er að dæma mann, er sekur gerist um ítrekað brot gegn lögum þessum, [til missis iðnaðarleyfis, meistarabréfs og sveinsbréfs],¹⁾ tímabundið eða jafnvel ævilangt, ef um mjög gróft brot er að ræða.

¹⁾L. 133/1999, 4. gr.

■**17. gr.** Óskert skulu atvinnuréttindi þeirra manna, er hlotið hafa þau samkvæmt ákvæðum eldri laga.

Frumvarp til laga

um starfsréttindi tannsmiða.

(Lagt fyrir Alþingi á 125. löggjafarþingi 1999–2000.)

1. gr.

Tannsmiðir með meistararéttindi geta á eigin ábyrgð smíðað og gert við tanngóma og tannparta og þá m.a. unnið við töku móta og mátun, enda séu ekki sjúklegar breytingar eða meðfæddir gallar í munni eða kjálka viðskiptavinar.

Ákvæði 1. mgr. haggja ekki rétti tannsmiða til annarra starfa í löggiltri iðngrein sinni. Þau haggja heldur ekki rétti tannlækna eða þeirra sem starfa undir handleiðslu og á ábyrgð tannlækna til að vinna við töku móta og mátun né áunnum réttindum þeirra samkvæmt ákvæðum eldri laga.

2. gr.

Brot, sem framin eru af ásetningi eða stórfelldu gáleysi gegn ákvæðum laga þessara, varða sektum nema þyngri refsing liggji við samkvæmt öðrum lögum.

Með mál út af brotum gegn lögum þessum skal farið að hætti opinberra mála.

3. gr.

Iðnaðarráðherra skal með reglugerð setja nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara. Þar skal hann kveða á um það með hvaða skilyrðum tannsmiðir skuli sækja námskeið til að geta öðlast starfsréttindi samkvæmt lögum þessum. Iðnaðarráðherra getur sett reglur um að hluti af starfi tannsmiða skv. 1. mgr. 1. gr. skuli unninn í samstarfi við tannlækni.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Frumvarp þetta, sem samið hefur verið í iðnaðarráðuneytinu, var lagt fyrir Alþingi á 122. löggjafarþingi 1997–98 og er endurflutt nú með vissum breytingum. Því er ætlað að tryggja rétt tannsmiða með meistararéttindi til að geta starfað sjálfstætt í grein sinni, sem er löggilt iðngrein, við smíði og viðgerðir á tanngómum og tannpörtum og þá unnið á eigin ábyrgð við töku móta og mátun til að geta sinnt starfi sínu.

Úr ágreiningi, sem verið hafði uppi um það hvort tannsmiðir hefðu heimild að lögum til að vinna í munnholi viðskiptavina sinna við töku móta og mátun, var leyst með dómi Hæstaréttar Íslands í máli nr. 52/1995 7. desember 1995. Með hliðsjón af atvinnufrelsisákvæði stjórnarskrárinnar taldi rétturinn, sem benti á að sérstök lög um starfsréttindi tannsmiða hefðu ekki verið sett, að 6. gr. laga nr. 38/1985, um tannlækningar, fæli í sér nægilega skýra

takmörkun á atvinnufrelsi tannsmiða til þess að þeir gætu ekki unnið í munnholi manna í því skyni að setja í þá gervitennur eða tanngarða, með öðrum orðum tanngóma og tannparta. Hafði rétturinn við túlkun sína á þessari grein tannlækningalaganna mið af þeirri staðreynd að frá 1929 hefðu tannlæknar með vissum undantekningum samkvæmt tannlækningalöggjöf haft einkarétt á því að taka mót og framkvæma mátun og ekkert í athugasemdum með löggjöf um tannlækningar eða ræðu heilbrigðis- og tryggingamálaráðherra þar að lútandi á Alþingi, við meðferð frumvarps til gildandi laga, gæfi tilefni til að álíta að túlka bæri hin takmarkandi lagaákvæði öðruvísi. Taldi Hæstiréttur sig því ekki geta komist að annarri niðurstöðu að óbreyttum lögum. Í dómi héraðsdóms Reykjavíkur í máli nr. E-5483/1994 20. desember 1994 hafði hins vegar verið talið að takmörkun á atvinnufrelsi tannsmiðs að þessu leyti byggðist ekki á beinu og ótvíræðu lagaboði. Mismunandi niðurstöður dómstóla sýna að skiptar skoðanir hafa verið um túlkun ákvæða tannlækningalaga er snerta starfssvið tannsmiða.

Atvinnufrelsi skv. 75. gr. stjórnarskrárinnar má setja skorður með lögum, enda krefjist almannahagsmunir þess. Eigi verður þó annað séð en að það sé andstætt meginhugsun iðnaðarlaga, nr. 42/1978, að þeim sem hafa starfsréttindi í löggiltum iðngreinum á grundvelli þeirra sé í mikilvægum atriðum gert ókleift að sinna iðn sinni en tannsmiði hefur verið löggilt iðngrein frá því að menntamálaráðherra kvað á um það með setningu reglugerðar nr. 323/1972, sbr. nú síðast 2. gr. reglugerðar nr. 648/1999, um löggiltar iðngreinar. Í 8. gr. iðnaðarlaganna kemur fram að m.a. meistarar hafi rétt til iðnaðarstarfa í löggiltum iðngreinum og skv. 10. gr. laganna veitir meistarabréf meistara leyfi til að reka þá iðngrein er meistarabréf hans tekur til. Frumvarpi þessu er ætlað að bæta úr því að tannsmiðir, sem eru ekki heilbrigðisstétt, geti ekki að óbreyttum lögum sinnt mikilvægum þætti í starfi sínu á eigin ábyrgð en þurfi að treysta á aðra stétt, tannlækna, til að starfa samkvæmt iðnréttindum sínum.

Til að tannsmiðir geti samkvæmt framansögðu sinnt starfi sínu við smíði og viðgerðir á tanngómum og tannpörtum þykir sjálfsagt að þeir geti unnið við töku móta og mátun hjá viðskiptavinum. Er þá tekið tillit til eðlis þessa starfsþáttar sem tengist heilbrigði manna eins og reyndar aðrir þættir í störfum tannsmiða. Taka móta af munni viðskiptavinar er enda óhjákvæmilegur þáttur í smíði tanngóma (eða tannparta). Fer mótatakan í stuttu máli þannig fram að svokallaðri skeið með kvoðu (mátefni) er þrýst upp á tannstæði í munnholi og harðnar hún síðan. Tanngómurinn er svo smíðaður og mátaður í samvinnu við viðskiptavininn sem velur útlit og lögum tanna í samráði við tannsmið. Mátefni það sem notað er til mótatökunnar er algerlega hættulaust og þrautreynt. Mátun á tanngómi er sem mótataka nauðsynlegur þáttur í tannsmíðinni.

Til stuðnings því að tannsmiðir geti unnið við mótatöku og mátun má benda á að undanþágur hafa tíðkast frá ákvæðum tannlækningalöggjafar um einkarétt tannlækna til að vinna í munnholi manna og tíðkast enn. Í 4. gr. laga nr. 7/1929, um tannlækningar, náðu undanþágurnar til lækna ef þeir sönnuðu fyrir heilbrigðisstjórninni að þeir hefðu aflað sér nægilegrar þekkingar í þessari grein. Með lögum nr. 34/1932 var dómsmálaráðherra síðan heimilað, með samþykki landlæknis, að veita mönnum, er lokið höfðu tannsmíðanámi, leyfi til að setja gervitennur og tanngarða í menn í samráði við héraðslækni í þeim héruðum sem væru tannlæknilaus. Þessi heimild til handa ráðherra var afnumin með lögum nr. 62/1947, þó þannig að þeir sem fengið höfðu leyfi ráðherra skyldu halda því þar til ákvæði yrðu sett í lög um réttindi þeirra og skyldur en slík löggjöf hefur aldrei verið sett. Skv. 9. gr. gildandi laga nr. 38/1985, um tannlækningar, getur sérhæft aðstoðarfólk undir stjórn tannlækna (nú tann tæknar) sinnt þessum verkefnum. Á það skal og bent að í dönskum lögum um klíníska tannsmiði (lov om kliniske tandteknikere), nr. 100/1979, með síðari breytingum, hafa klínískir tannsmiðir svipaðan rétt til að vinna við töku móta og mátun og gert er ráð fyrir í frumvarpi þessu og er það ekki eina landið þar sem tannsmiðir mega vinna slík störf sjálfstætt.

Þá skal tekið fram að í ákvörðun samkeppnisráðs nr. 29/1997 var sú vinna við viðskiptavinum, sem ráðið taldi þurfa að fara fram í tengslum við tannsmíðavinnu, talin falla

undir samkeppnislög. Í ákvörðuninni var m.a. undirstrikuð sú meginregla samkeppnisréttar að allar hömlur á svigrúm manna í atvinnurekstri væru almennt til þess fallnar að draga úr samkeppni eða hafa skaðleg áhrif á samkeppni á tilteknum markaði. Þykir eðlilegt með hliðsjón af samkeppnislögum, nr. 8/1993, m.a. 1. gr. um markmið laganna og 17. gr. um skaðleg áhrif á samkeppni, að setja í lög ákvæði er leiði til aukinnar samkeppni á því sviði þjónustu er hér um ræðir, bæði milli tannlækna og tannsmiða og innbyrðis milli tannsmiða en í Tannsmiðafélagi Íslands voru 76 einstaklingar í árslok 1997 og í Sambandi íslenskra tannsmiðaverkstæðiseigenda um 20. Leiða má að því líkur að heimild til handa tannsmiðum, sem flestir eru með meistararéttindi, til að geta tekið mót og framkvæmt mátun muni leiða til lækkunar kostnaðar fyrir neytendur og sparnaðar hjá hinu opinbera. Þetta kemur og fram í framangreindri ákvörðun samkeppnisráðs en þar segir m.a. orðrét: „Ekki er ástæða til að ætla annað en að samkeppni milli t.d. tannlækna og tannsmiða stuðli að lægra verði, hagkvæmni og betri þjónustu á sama hátt og í annarri atvinnustarfsemi.“

Frá 122. þingi hefur frumvarpi þessu verið breytt í nokkru. Breyting á 1. mgr. 1. gr. felur í sér að starfsréttindin miðist við meistarara í tannsmíði í stað tannsmiða. Jafnframt er nú kveðið á um það í 3. gr. að ráðherra sé skylt, ekki heimilt, að setja nánari ákvæði um framkvæmd laganna með reglugerð. Þar er honum skylt, ekki heimilt, að kveða á um með hvaða skilyrðum tannsmiðir skuli taka þátt í námskeiði til að geta öðlast starfsréttindi. Þá er bætt við í 3. gr. að iðnaðarráðherra geti sett reglur um að hluti af starfi tannsmiða skv. 1. mgr. 1. gr. skuli unninn í samstarfi við tannlækni en slíkt getur leitt til nokkurrar formlegrar takmörkunar á starfsheimild tannsmiða skv. 1. mgr. 1. gr. Í fylgiskjali I er gerður samanburður á námi tannsmiða á Íslandi og í Danmörku.

Athugasemdir við einstakar greinar frumvarpsins.

Um 1. gr.

Auk þess sem vísað er til almennra athugasemda hér að framan skal tekið fram að í 1. mgr. þessarar greinar er fjallað um mikilvægan þátt í störfum tannsmiða, þ.e. smíði og viðgerðir á tanngómum (heilum tanngómum eða tannsettum) og tannpörtum (hlutum tanngóma, einni eða fleiri tönnum). Við það starf yrði unnið við töku móta af viðskiptavini og mátun góma eða tanna. Þykir eðlilegt að tannsmiðir, sem hafa meistararéttindi samkvæmt frumvarpi þessu, geti unnið öll þessi störf sjálfstætt, með öðrum orðum á eigin ábyrgð, en ekki undir handleiðslu og á ábyrgð annarra. Samkvæmt dómi Hæstaréttar Íslands um túlkun á 6. gr. laga nr. 38/1985, um tannlækningar, hefur tannsmiður ekki heimild nú til að starfa sjálfstætt í munnholi, þ.e. við mótatöku og mátun. Úr þeim heimildarskortri er ætlunin að bæta með sér lögum um tannsmíði á grundvelli lagafrumvarps þessa. Samkvæmt 3. gr. frumvarpsins má þó þrengja starfssviðið með því að áskilja samstarf við tannlækna í ákveðnum tilvikum.

Þótt störf við mótatöku og mátun tengist heilbrigði manna skal ítrekað að þau þykja þó ekki þess eðlis að tannsmiðir með meistararéttindi geti ekki unnið þau sjálfstætt eins og önnur störf sem þeir vinna á grundvelli iðnaðarlaga í löggiltri starfsgrein sinni. Í þessu sambandi vísast til stuttrar lýsingar á störfunum í almennum athugasemdum. Benda má á þessu til stuðnings að samkvæmt dönskum lögum geta klínískir tannsmiðir þar í landi unnið við mótatöku og mátun á eigin ábyrgð. Þá má benda hér á undanþágu þá sem tíðkast hefur hér á landi í árunna rás varðandi sérhæft aðstoðarfólk tannlækna sem telst til heilbrigðisstétta, andstætt tannsmiðum, en skv. 4. gr. laga nr. 24/1985, um starfsheiti og starfsréttindi heilbrigðisstétta, starfa þær stéttir nú „ýmist á eigin ábyrgð eða undir handleiðslu og á ábyrgð læknis eða annars sérfræðings á viðkomandi sviði“, með öðrum orðum í vissum tilvikum á eigin ábyrgð samkvæmt lögnum, andstætt því sem var samkvæmt eldri lögum. Taka má fram að nám tannsmiða er lengra en nám sérhæfðs aðstoðarfólks tannlækna (tanntækna) og er nú fjögur ár en auk þess þarf meistaraskólanám og eins árs starf að auki undir stjórn meistarara til að geta öðlast meistararéttindi í iðngreininni.

Í 1. mgr. er sleginn sá varnagli, eins og í dönsku lögnum um klíníska tannsmíði, að ekki séu sjúklegar breytingar eða meðfæddir gallar í munni eða kjálka viðskiptavinar. Gera má ráð fyrir að í þessum tilvikum vísi tannsmíðir viðskiptavinum sínum til heimilislækna eða annarra sérfræðinga, m.a. tannlækna, og afli jafnvel heilbrigðisvottorða í vafatilvikum áður en vinna hefst.

Í 1. mgr. er samkvæmt framangreindu gert ráð fyrir nauðsynlegri breytingu á íslenskri löggjöf til að tryggja að tannsmíðir með meistararéttindi geti með eðlilegum hætti sinnt mikilvægum störfum í löggiltri iðngrein sinni og atvinnufrelsi þeirra verði þannig tryggt. Sú hugsun kemur reyndar fram í 1. gr. samkeppnislaga, nr. 8/1993, þar sem segir að meginmarkmiði laganna um að efla virka samkeppni skuli m.a. ná með því að vinna gegn óhæfilegum hindrunum og takmörkunum á frelsi í atvinnurekstri.

Í 2. mgr. er kveðið á um að ákvæði 1. mgr. haggi ekki rétti tannsmíða til annarra starfa í löggiltri iðngrein sinni. Hér getur m.a. verið um að ræða smíði krónu og brúa en sú vinna tannsmíða hefur farið fram í samvinnu við tannlækna. Þá haggar málsgreinin ekki rétti tannlækna eða þeirra sem starfa undir handleiðslu og á ábyrgð tannlækna til að vinna við töku móta og mátun í munnholi né áunnum réttindum þeirra samkvæmt ákvæðum eldri laga. Sumir tannlæknar hafa jafnvel réttindi í tannsmíði á grundvelli iðnaðarlöggjafarinnar en ákvæða hennar þarf alltaf að gæta við tannsmíði.

Um 2. gr.

Í greininni eru ákvæði um refsingu við brotum á lögnum, svo og réttarfar.

Um 3. gr.

Í greininni er kveðið á um skyldu iðnaðarráðherra til að setja nánari ákvæði um framkvæmd laganna í reglugerð, ekki reglugerðarheimild eins og í frumvarpi á síðasta þingi.

Þá segir og að iðnaðarráðherra skuli, ekki geti, í reglugerð kveða á um með hvaða skilyrðum tannsmíðir skuli sækja námskeið til að geta öðlast starfsréttindi samkvæmt lögum þessum og er gert ráð fyrir að það sé gert að höfðu samráði við menntamálaráðuneytið. Á slíkum námskeiðum gætu þeir tannsmíðir, sem það kysu, í anda laga um starfsmenntun í atvinnulífnum, svo og símenntunar, aukið verkunnáttu sína og hæfni og lært m.a. mótatöku og mátun sem yrði mjög lítil en nauðsynlegur þáttur í störfum þeirra tannsmíða með meistararéttindi er mundu smíða og gera við tanngóma og tannparta. Gert er ráð fyrir að menntun eða starfsreynslu sem aflað hefur verið, t.d. á grundvelli sjálfstæðs starfs samkvæmt samningi við Tryggingastofnun ríkisins, megi meta sem ígildi námskeiðs eða hluta þess. Gert er ráð fyrir að allir tannsmíðir geti sótt námskeiðin þótt meistararéttindi séu skilyrði fyrir veitingu starfsréttinda í kjölfar þeirra.

Bætt er við frá síðasta frumvarpi að iðnaðarráðherra geti sett reglur um að hluti af starfi tannsmíða skv. 1. mgr. 1. gr. skuli unninn í samstarfi við tannlækni. Eins og segir í lok almennra athugasemda getur slíkt leitt til nokkurrar formlegrar takmörkunar á starfsréttindum tannsmíða með meistararéttindi. Þetta er byggt á fyrirmynd í heimildarákvæði dönsku laganna um klíníska tannsmíði og varðar fólk sem misst hefur hluta tanna en þó ekki allar. Í reyndinni yrði hins vegar samstarf með tannsmíð og tannlækni þegar viðskiptavinur væri með einhverjar tennur þótt ekki yrði mælt fyrir um slíkt samstarf.

Það yrði ákvörðunaratriði, t.d. að fenginni ráðgjöf danska klíníska tannsmíðaskólans, hversu mikið væri eðlilegt að kenna á viðkomandi námskeiði. Einhvern hluta kennslunnar gætu íslenskir aðilar innt af hendi, t.d. í meinafræði munnhols. Hugsanlega mætti síðar nota meistaraskólann að einhverju leyti og jafnvel fleiri skóla hér á landi, t.d. skóla klínískra aðstoðarmanna tannlækna (tanntækna). Að lokum mundi nám í tannsmíðaskólanum hér á landi væntanlega taka einhverjum breytingum og bjóða upp á meira nám í klínískum greinum, þ.e. kröfur yrðu smám saman hertar en námið yrði blandað nám eins og nú er en ekki sundurgreint eins og í Danmörku.

Námskeið virðist duga til að leysa núverandi vanda og ætti að nægja. Hér má hafa í huga að íslenskir meistarar í tannsmíðum með langt nám og góða reynslu að baki eiga auðveldlega að geta á skömmum tíma lært það sem til þarf um mótatöku og mátun, samskipti við viðskiptavini og fleira sem skiptir máli, t.d. meinafræði munnhols, þannig að ekki getur talist raunhæft að miða tímafjölda við nám í ákveðnum klínískum námsgreinum í Danmörku og þá nám ungra og lítt þjálfðra nemenda. Þá má nefna að í lögunum um klíníska tannsmíði í Danmörku 1979 var gert ráð fyrir að tannsmiðir þar í landi gætu með vissum skilyrðum öðlast réttindi til að starfa við klíníska tannsmíði með miklum mun auðveldari hætti en felst í náminu í klíníska tannsmíðaskólanum þar í landi. Jafnframt má nefna að í iðngreinum hér á landi hafa starfandi iðnaðarmenn iðulega mislangt nám að baki þar eð þeir eldri halda áunnum réttindum sínum þegar kröfur eru hertar, t.d. í löggjöf.

Varðandi starfsréttindanámskeiðið hefur verið haft samband við skóla fyrir klíníska tannsmíði í tannlæknaskóla Árósháskóla. Voru skólanum veittar upplýsingar um samamburð á námi tannsmíða á Íslandi og í Danmörku á grundvelli nefndarstarfs hér á landi ásamt töflu um tímafjölda í einstökum greinum, svo og veittar viðbótarupplýsingar og spurt ýmissa spurninga, m.a. hvort 100 eða 200 tímar dygðu eða jafnvel hvort námskeið dygði alls ekki að mati Dana.

Í svari danska skólans, sbr. fylgiskjal II, var að finna tillögu um réttindanámskeið fyrir tannsmíði á Íslandi. Tillöguna vann Helga Lærgren, tannlæknir við skólann, sem sér um kennslu í klínískum tannsmíðum en þær snúa að samskiptum við viðskiptavini.

Tillagan byggðist á danskri áætlun um námskeið sem samþykkt var 1985 af dönskum stjórnvöldum, m.a. menntamálaráðuneytinu, nánar tiltekið námskeið sem veita átti starfandi tannsmíðum sömu starfsréttindi og nýskólagengnum klínískum tannsmíðum þar í landi.

Í tillögunni er gert ráð fyrir námskeiði með alls 133 tímum fyrir íslenska tannsmíði. Námið yrði sem hér segir:

Fræðilegur hluti:

- bitfræði 8 tímar
- tannskemmdir 4 tímar
- meinafræði munnhols 6 tímar
- tannholdsfræði 4 tímar
- tannsmíði 44 tímar

68 tímar

Klínískur hluti (samskipti við viðskiptavini), m.a. verkstæðisvinna:

- 1 heilgómur fyrir efri góm og neðri góm 20 tímar
- 1 eftirgerðargómur annaðhvort fyrir efri góm eða neðri góm 15 tímar
- 1 partgómur fyrir efri góm 15 tímar
- 1 partgómur fyrir neðri góm 15 tímar

65 tímar

Gert er ráð fyrir að námskeið yrði haldið á Íslandi og kæmu þá tveir frá danska skólanum hingað (miðað við sjö eða færri á námskeiðinu) en einnig er gefinn kostur á að íslenskir tannsmiðir fari á mánaðarnámskeið í danska skólanum.

Í gögnum kemur fram að gengið sé út frá fullnægjandi tímasókn í fræðilega hlutanum en fullnægjandi færni í klíníska hlutanum. Reynist einhverju áfátt er jafnvel möguleiki á framlengingu eða framhaldskennslu.

Danir leystu starfsréttindavandamál sín 1985 með þessum hætti þannig að segja mætti að við gerðum ekki minni kröfur en Danir, miðað við sambærilegar aðstæður, ef við færum að á sama hátt nú hér á landi, jafnvel meiri kröfur miðað við ákvæði dönsku laganna frá 1979.

Framangreind tillaga hefur verið borin undir menntamálaráðuneytið og gerir það ekki athugasemdir við umfang námskeiðsins sem stæði öllum tannsmíðum til boða.

Um 4. gr.

Greinin þarfnast ekki skýringar.

Fylgiskjal I.

Samanburður á námi tannsmíða á Íslandi og í Danmörku.

Sumarið 1998 var tekin saman sérstök samanburðartafla þar sem fram kemur hvaða grein ar eru kenndar í löndunum tveimur og hversu mikið í hverri grein.

Fram kemur að miðað við réttindi til að starfa sjálfstætt samkvæmt tannsmíðafrumvarpinu, sem lagt var fram á síðasta þingi, hefði tannsmíður á Íslandi að baki tæpra 5.000 tíma nám í tannsmíði sem sveinn en um 7.200 tíma sem meistari. Síðustu tíu árin hafa tannsmíðanemar á Íslandi verið með stúdentspróf sem undirstöðumenntun og bætir það að vissu leyti við tímafjöldann en er þó ekki tekið inn í tölurnar hér. Klínískur tannsmíður í Danmörku, sem starfar undir stjórn annars, hefur hins vegar að baki samtals í almennri og klínískri tannsmíði þar í landi rösklega 4.700 tíma nám (miðað við tveggja ára nám í almennri tannsmíði og að viðkomandi sé 20 ára eða eldri í upphafi náms). Sjálfstætt starfandi klínískur tannsmíður í Danmörku hefur hins vegar að baki um 6.200 tíma samtals samkvæmt sömu forsendum. Sé miðað við tveggja og hálfis árs nám í almennri tannsmíði í Danmörku, þ.e. ef nám byrjar í kjölfar grunnskóla, hækka tölurnar þar og verða rösklega 5.400 tímar og um 6.900 tímar. Ef nám í tannsmíði er hafið í báðum löndunum við 20 ára aldur er samkvæmt þessu ljóst að tannsmíðameistari á Íslandi hefur talsvert fleiri tíma að baki við tannsmíðanám en meistari í Danmörku, um 7.200 tíma, miðað við rösklega 4.700 tíma nám í Danmörku ef klíníski tannsmíðurinn starfar þar undir stjórn annars en um 6.200 tíma ef hann starfar þar sjálfstætt.

Hins vegar er samsetning kennslugreina nokkuð mismunandi sem stafar fyrst og fremst af því að í Danmörku klofnar námið eftir almenna tannsmíðaskólann í tvo skóla, klíníska tannsmíðaskólann og skóla þar sem krónu- og brúargerð er kennd. Klínískur tannsmíður í Danmörku hefur að baki mun meira nám en íslenskur meistari í klínískum greinum sem snúa að samskiptum við viðskiptavinum, m.a. vinnu í munnholi. Þannig er kennslugreinin forvinna vegna tannsmíði á klíník (stofu), svo og sá hluti kennslugreinarinnar tannsmíði á klíník þar sem ekki er sinnt eiginlegri tannsmíði, ekki kennd íslenskum tannsmíðum. Í báðum þessum tilvikum er kennt að annast viðskiptavin og m.a. taka mót og máta þau. Þá er kennt að bóka viðskiptavinum og því um líkt. Meinafræði munnhols og nokkrar smærri greinar, t.d. tannholdsfræði, eru heldur ekki kenndar íslenskum tannsmíðum. Hins vegar eru íslenskir tannsmíðir með mun meira nám í einni klínískri grein, bitfræði. Í líf- og læknisfræðilegum grunngreinum hafa íslenskir tannsmíðir mun meira nám að baki almennt en klínískir tannsmíðir í Danmörku stunda þó meira nám í ýmsum smærri greinum og sumar þeirra eru jafnvel ekki kenndar í íslenska tannsmíðaskólanum, t.d. lífeðlisfræði, en að einhverju leyti eru slíkar greinar hins vegar kenndar hér á landi í framhaldsnámi. Nokkuð er þó kennt í líffærafræði í tannsmíðaskólanum hér og í einni þessara líf- og læknisfræðilegu grunngreina er kennslan miklu meiri á Íslandi, þ.e. í formfræði tanna. Á hinn bóginn hefur tannsmíðameistari á Íslandi að baki mun lengra nám í krónu- og brúargerð en klínískur tannsmíður í Danmörku og hefur einnig lært nokkuð um t.d. tannréttingar.

Taka má fram að í íslenska meistaraskólanum eru kenndar ýmsar greinar sem eru ekki í danska náminu og má þar nefna greinar sem tengjast stjórnun, reikningsskilum, tölvunotkun og því um líku. Eftir er að bæta við valgreinum í meistaraskólanum hér á landi og faggreinum þannig að meistaraskólanámið á eftir að aukast hér á landi.

Samanburðurinn leiðir í stuttu máli samkvæmt þessu til þeirrar niðurstöðu að íslenskir tannsmíðameistarar hafa mun fleiri námstíma að baki en klínískir tannsmiðir í Danmörku. Íslensku meistarana skortir kennslu í nokkrum klínískum greinum og jafnvel einhverjum líf- og læknisfræðilegum grunngreinum. Þeir hafi hins vegar að baki meira nám í mikilvægri klínískri grein, bitfræðinni, og miklu meira nám í einni líf- og læknisfræðilegri grunngrein, formfræði tanna, auk þess sem þeir hafa mun meira nám að baki við smíði krónu og brúa, hafa lært meira í ýmsum stjórnunar- og rekstrargreinum í meistaraskólanum og taka verður tillit til þess að þeir hafa lært fyrir stúdentspróf frá menntaskóla eða fjölbrautaskóla ýmislegt sem tengist náminu og ekki er talið með í þessum samanburði. Þá hafa íslenskir tannsmíðameistarar tvö starfsár að baki sem hluta af námi í stað eins hjá klínískum tannsmiðum sem starfa sjálfstætt í Danmörku, annað árið til að geta öðlast sveinspróf og hitt árið til að geta fengið meistararéttindi, og hefur þetta áhrif á tímafjöldann á Íslandi. Þeir hafa einnig oft mikla starfsreynslu að baki að námi loknu. Starfsreynsluna verður að meta þegar metið verður hvort þeir fái réttindi til að taka mót í munnholi og máta þau og geti þannig starfað sjálfstætt, án milligöngu tannlækna. Þess má geta að ýmsir tannsmiðir hafa starfað á klíník (stofu) með tannlæknum og öðlast þar reynslu og einhverjir jafnvel starfað sem aðstoðarmenn tannlækna (tanntæknar) og þá m.a. tekið mót.

Hér að framan er um að ræða samanburð á námi tannsmiða á Íslandi og Danmörku eins og það er nú. Mikilvægt er að hafa í huga, eins og fram kemur í athugasemdum við 3. gr. frumvarpsins, að í lögnum um klíníska tannsmiði í Danmörku 1979 var gert ráð fyrir að starfandi tannsmiðir þar í landi gætu með vissum skilyrðum öðlast réttindi til að starfa við klíníska tannsmiði með miklum mun auðveldari hætti en fólst í náminu í klíníska tannsmíðaskólanum þar í landi. Þeir þurftu með öðrum orðum ekki að bæta við sig námi í öllum þeim umframtímum sem kenndir voru í sumum kennslugreinum í skólanum. Ekki sýnist þörf á að gera strangari kröfur til íslenskra tannsmiða en gerðar voru til dönsku tannsmiðanna á þeim tíma er þeir fengu viðbótarstarfsréttindi að lögum, þ.e. með því að nota annan samanburðargrundvöll og benda eingöngu á það sem vantar á nám í einstökum námsgreinum. Jafnframt má ítreka að í iðngreinum hér á landi hafa starfandi iðnaðarmenn iðulega mislangt nám að baki þar eð þeir eldri halda áunnum réttindum sínum þegar kröfur eru hertar, t.d. í löggjöf.

Hér má einnig vísa til niðurlags athugasemda við 3. gr. frumvarpsins varðandi tillögu skóla fyrir klíníska tannsmiði í tannlæknaskóla Árósháskóla um réttindanámskeið fyrir íslenska tannsmiði.

Fylgiskjal II.

Bréf Tannlæknaskólans – Árósháskóla til iðnaðarráðuneytisins.

(9. október 1998.)

Hjálagt sendist svar við erindi yðar frá 26. september 1998 varðandi tillögu um réttindanámskeið fyrir tannsmiði á Íslandi. Tillöguna vann Helga Largren, deildartannlæknir í klínískri tannsmíðakennslu.

Tillagan byggir á námskeiðsáætlun sem heilbrigðisstjórnin og menntamálaráðuneytið í Danmörku samþykktu árið 1985 þar sem fjallað var um var sérstaklega tilsníðið námskeið til að starfandi tannsmiðir gætu staðið jafnfætis nýútskrifuðum klínískum tannsmiðum með tilliti

til þess að fá réttindi.

Það er forsenda fyrir því að fá vottorð um menntun að námskeiðinu sé lokið með fullnægjandi hætti.

Við sendum tillöguna íslenska iðnaðarráðuneytinu til frekari meðferðar. Ef áætlunin verður samþykkt og þess er óskað að hafa kennara frá skólanum í Árósum á námskeiðinu þarf að gera fjárhagsáætlun eftir reglum Árósháskóla um þá starfsemi sem skilar tekjum.

Virðingarfyllst,

Bodil Birn
skólastjóri.

Fylgiskjal:

Áætlanir og bréfaskriftir
við menntamálaráðuneytið í Danmörku
1984–1985 sendast í bréfi.

Skóli fyrir tanntækna, tannfræðinga og klíníska tannsmiði
Tannlæknaskólanum – Árósháskóla 9. október 1998

Tillaga um réttindanámskeið fyrir tannsmiði á Íslandi.

Fræðilegur hluti.

Bitfræði 8 tímar
Tannskemmdir 4 tímar
Meinafræði munnhols 6 tímar
Tannholdsfræði 4 tímar
Tannsmiði 44 tímar
Alls 68 tímar

Klínískur hluti (m.a. verkstæðisvinna).

1 heilgómur fyrir efri góm og neðri góm 20 tímar
1 eftirgerðargómur annaðhvort fyrir efri góm eða neðri góm 15 tímar
1 partgómur fyrir efri góm 15 tímar
1 partgómur fyrir neðri góm 15 tímar
Alls 65 tímar

Námskeiðið tekur um fjórar vikur. Annaðhvort getur Lone Nyhuus, deildartannlæknir frá tannsmíða- og bitfræðideild, og undirrituð komið til Íslands og haldið námskeiðið, hugsanlega í samvinnu við Tannlæknaskólann á Íslandi, eða íslensku tannsmiðimur geta komið til Danmerkur þar sem unnt er að halda námskeiðið í Tannlæknaskólanum í Árósum.

Virðingarfyllst,

Helga Largren, deildartannlæknir í klínískri tannsmíðakennslu.

Fylgiskjal III.

*Fjármálaráðuneyti,
fjárlagaskrifstofa:*

Umsögn um frumvarp til laga um starfsréttindi tannsmíða.

Tilgangur frumvarpsins er að tryggja rétt tannsmíða með meistararéttindi til að geta starfað sjálfstætt að grein sinni, sem er löggilt iðngrein, og þá unnið á eigin ábyrgð við töku móta og mátun þeirra.

Í 3. gr. frumvarpsins er gert ráð fyrir að ráðherra setji reglur um framkvæmd laganna, þar á meðal um skilyrði um námskeið sem tannsmíðir skulu sækja til að öðlast starfsréttindi samkvæmt lögnum. Í athugasemd við greinina er gerð grein fyrir tillögu um 133 tíma starfsréttindanámskeið sem halda mætti hér á landi eða í Danmörku. Áætlað er að kostnaður við námskeið geti verið á bilinu 2–4 m.kr. eftir fjölda þátttakenda og námskeiðsstað. Gera verður ráð fyrir að kostnaðurinn skiptist milli ríkisins og þátttakenda. Verði frumvarpið að lögum má ætla að það leiði til sparnaðar hjá almenningi og hjá Tryggingastofnun ríkisins sem greiddi á síðasta ári um 40 m.kr. vegna tannsmíða þótt ekki séu forsendur til að áætla fjárhæðir í því sambandi.

Til velferðarnefndar alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Alþingi
Erindi nr. Þ 140/213
komudagur 17.11.2011

Reykjavík 16. nóvember 2011

Umsögn um frumvarp til laga um heilbrigðisstarfsmenn – þingskjal 147

Því er fagnað að sett verði sérstök lög um heilbrigðisstarfsmenn. Það er af hinu góða að í frumvarpinu séu ákvæði um réttindi og skyldur heilbrigðisstarfsmanna.

Félag heilbrigðisritara gerir athugasemd varðandi þriðju grein þingskjals 147. Þar er upptalning um hvaða stéttir skulu teljast löggiltar heilbrigðisstéttir. Félagið telur vanta þar inn stéttina heilbrigðisritara sem ekki hafa enn fengið löggildingu sem heilbrigðisstétt. En þar er um að ræða skilgreinda fagstétt sem starfar innan heilbrigðiskerfisins, sem vinnur sérhæfð störf sem krefjast fagmennsku.

Félag heilbrigðisritara vekur athygli á að heilbrigðisritari er andlit hverrar stofnunar, fyrsti aðili sem sjúklingar/aðstandendur mæta eða heyra í símleiðis. Heilbrigðisritari er í nánu sambandi við sjúklinga og aðstandendur í daglegum störfum sínum. Heilbrigðisritarar taka daglega á móti sjúklingum, sem leita til sjúkrahúsanna og heilsugæslu, skrá niður upplýsingar um þá í sjúklingabókhaldb, undirbúa teymisvinnu og dagsáætlanir. Þeir undirbúa gögn fyrir sjúklinga og halda þeim til haga. Þeir panta ýmsar rannsóknir og þjónustu fyrir sjúklinga, taka á móti rannsóknarsvörum, senda gögn og eyða gögnum. Heilbrigðisritarar taka þátt í starfsmannabókhaldbi og aðstoða við gerð vaktaáætlana.

Heilbrigðisritarar verða að hafa lokið 80 einingum í framhaldsskóla (námsbraut fyrir heilbrigðisritara) áður en þeir eru ráðnir til starfa og byggir námið á námskrá sem menntamálaráðuneytið hefur samþykkt. Námskráin þessari námskrá miðar að því að þjálfar færni og hæfni nemenda til að standast kröfur heilbrigðisþjónustunnar um nákvæmni, áreiðanleika og fagleg vinnubrögð. Námið á að veita nemendum almenna þekkingu í bóklegum og verklegum greinum með áherslu á góða tölvukunnáttu, samskiptahæfni, þekkingu í heilbrigðisgreinum, ásamt því að þjálfar færni til að takast á við raunveruleg viðfangsefni þar sem fyrirmæli, verklýsing og vinnuaðferðir liggja fyrir. Jafnframt eru nemendur þjálfaðir í að takast á við ófyrirséð verkefni og í því að sjá um upplýsingaöflun, meðhöndlun og miðlun ýmiss konar gagna sem hefur gjörbreyst með tilkomu upplýsinga- og samskiptatækni. Sjá námsbrautarlýsingu á bakhlið. Félag heilbrigðisritara heldur uppi öflugri símenntum sinna félagsmanna í samvinnu við Starfsmennt og LSH.

Heilbrigðisritarar hafa í mörg ár farið fram á að fá löggildingu á starfi sínu en ekki fengið svör sem skyldi. Félag heilbrigðisritara ítrekar hér með að það er nauðsynlegt að þessi starfsstétt fái löggildingu og viðurkenningu frá hinu opinbera. Enda er það í samræmi við 1. gr. laganna þar sem segir: „Markmið laga þessara er að tryggja gæði heilbrigðisþjónustu og öryggi sjúklinga með því að skilgreina kröfur um kunnáttu og færni heilbrigðisstarfsmanna og starfshætti þeirra.“

Félag heilbrigðisritara lýsir yfir ánægju með 2. og 3. mgr. í 3. gr. frumvarps til laga um heilbrigðisstarfsmenn sem er viðbót frá því félagið sendi inn fyrri umsögn sína.

Virðingarfyllst, f. h. FHR

Guðríður Guðbjartsdóttir
Guðríður Guðbjartsdóttir,

formaður Félags heilbrigðisritara, Selvaði 1, 110 Reykjavík

Námsbraut fyrir heilbrigðisritara (HM) 80 ein.

Meginmarkmið námsins er að gera nemendum kleift að takast á við þau viðfangsefni sem heilbrigðisritarar inna af hendi við móttöku sjúklinga, skráningu gagna, gjaldkerastörf og almenn skrifstofustörf. Meðalnámstími er um tvö og hálf ár, fjögurra anna nám í skóla, samtals 68 einingar, og vinnustaðanám á heilbrigðisstofnunum eða hjá fyrirtækjum í heilbrigðisþjónustu sem metið er til 12 eininga.

Almennar greinar			28 ein.
Erlend mál	DAN 102 ENS 102, 202, 212, 303	11 ein.	
Íslenska	ÍSL 103 203	6 ein.	
Íþróttir	ÍÞR 101 111 201 211	4 ein.	
Lífsleikni	LKN 103/101 111 121	3 ein.	
Stærðfræði	STÆ 172 + 2 ein.	4 ein.	
Almennar heilbrigðisgreinar			20 ein.
Heilbrigðisfræði	HBF 103	3 ein.	
Líkamsbeiting	LÍB 101	1 ein.	
Samskipti	SAS 103	3 ein.	
Sálfræði	SÁL 123, 203, 313	9 ein.	
Siðfræði	SIÐ 102	2 ein.	
Skyndihjálp	SKY 101	1 ein.	
Vinnan og vinnumarkaður	VIN 101	1 ein.	
Sérgreinar brautar			20 ein.
Enska fyrir heilbrigðisstéttir	ENS 473	3 ein.	
Líffæra-, lífeðlis- og sjúkdómafræði	LOS 103 203	6 ein.	
Lyfjafræði	LYF 112	2 ein.	
Skjalastjórnun	SKL 101	1 ein.	
Starfsumhverfi heilbrigðisstofnana	STA 103	3 ein.	
Upplýsingatækni á heilbrigðis- stofnunum	UTH 103	3 ein.	
Verkefnastjórnun/gæðastjórnun	GST 102	2 ein.	
Vinnustaðanám			12 ein.
Verknám	VHR 103 203	6 ein	
Starfsþjálfun	SHR 103 203	6 ein	

Alþingi
Erindi nr. **P** 140/301
komudagur 18.11.2011

Félag Íslenskra Félagsliða

Stofnað 10. apríl 2003

Reykjavík 16. Nóvember 2011

Nefndarsvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík.

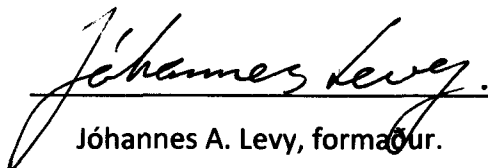
Umsög umfrumvarp til laga um heilbrigðisstarfsmenn

Þingskjal 147 – 147mál.

Félag íslenskra félagsliða fagnar framkomnu frumvarpi og telur það til framþróunar að hafa ein samræmd lög yfir alla heilbrigðisstarfsmenn í stað fjölmargra sérлага fyrir hverja og eina starfsstétt og telur slíkt vera almennt til mikillra bóta fyrir bæði heilbrigðisstarfsmenn og notendur heilbrigðisþjónustunnar.

Félagið lýsir einnig yfir ánægju sinni á þeim breytingum sem hafa verið gerðar á 3. gr. frumvarpsins frá því að það var fyrst lagt fram og telur þær vera til mikillrar bóta fyrir framtíðina ef fella þarf nýjar heilbrigðisstéttir undir lögin.

Fyrir hönd Félag íslenskra félagsliða,

Jóhannes A. Levy, formaður.

Þegar mest á reynir

Reykjavík 17. nóvember 2011

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8 - 10
150 Reykjavík

Alþingi
Erindi nr. Þ 140/278
komudagur 18.11.2011

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um heilbrigðisstarfsmenn, 147. mál.

Félag íslenskra hjúkrunarfræðinga (Fíh) þakkar beiðni um umsögn um ofangreint frumvarp til laga um heilbrigðisstarfsmenn. Félagið hefur áður veitt umsagnir um sambærileg frumvörp, síðast 13. apríl 2011. Stjórn Fíh fagnar því að tekið hefur verið tillit til ýmissa ábendinga stjórnarinnar í því frumvarpi sem nú er lagt fram.

Stjórnin vill gera sérstakar athugasemdir við eftirtaldar tvær greinar þessa nýja frumvarps:

- Í 3. gr. frumvarpsins eru löggiltar heilbrigðisstéttir tilgreindar. Stjórn Fíh ítrekar fyrri ábendingar sínar um nauðsyn þess að greina á milli heilbrigðisstétta eftir menntun þeirra annars vegar og hins vegar eftir því hvort þær komi beint að þjónustu við sjúklinga eða ekki. Stjórn Fíh tekur jafnframt undir tillögur þær sem fram koma í umsögn Sigurðar Guðmundssonar, forseta heilbrigðisvísindasviðs Háskóla Íslands dags. 09.07.2009, um að skipta heilbrigðisstéttum í tvo hópa. Annars vegar þær stéttir sem bera beina ábyrgð á sjúklingum og fá þá löggildingu og hins vegar stéttir sem ekki bera beina ábyrgð á sjúklingum og verða viðurkenndar heilbrigðisstéttir.
- Í 13. gr. frumvarpsins er fjallað um faglegar kröfur. Þar er kveðið á um að lækna beri ábyrgð á læknisfræðilegri meðferð. Með tilvísan í 10. gr. laga um heilbrigðisþjónustu nr. 40/2007 telur stjórn Fíh nauðsynlegt að sambærilegt ákvæði verði sett um ábyrgð hjúkrunarfræðinga. Stjórnin leggur til að eftirfarandi málsgreinar bætist við þessa grein frumvarpsins: „Hjúkrunarfræðingur ber ábyrgð á hjúkrun einstaklinga eða þeirra sem til hans leita og hann hefur umsjón með. Óheimilt er að ráða aðra en hjúkrunarfræðinga til sjálfstæðra hjúkrunarstarfa við sjúkrastofnanir, á öldrunarheimili, í heilsuvernd eða við hjúkrun í heimahúsum“.

Stjórn Fíh áskilur sér rétt til að koma frekari athugasemdum á framfæri ef þurfa þykir.

Stjórn Fíh ítrekar að lokum þá afstöðu sína að sérlög gildi áfram um hjúkrunarfræðinga og lýsir sig reiðubúna til að koma að endurskoðun Hjúkrunarlaga nr. 8/1974. Hið íslenska heilbrigðiskerfi byggir á tveimur megin stöðum, hjúkrun og lækningum. Hjúkrunarfræðingar og lækna eru þær tvær heilbrigðisstéttir sem bera hvað mesta ábyrgð á veitingu heilbrigðisþjónustu og skipulagi meðferða sjúklinga. Eðli menntunar og starfa hjúkrunarfræðinga er þannig að nauðsynlegt er að um stéttina gildi sérlög.

F.h. stjórnar Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga,

Elsa B. Friðfinnsdóttir, formaður

Alþingi
Erindi nr. Þ 140/284
komudagur 21.11.2011

HÁSKÓLI ÍSLANDS
HEILBRIGÐISVÍSINDASVIÐ
HJÚKRUNARFRÆÐI

Reykjavík, 18. nóvember 2011

Nefndarsvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

nefndasvid@althingi.is

Efni:

Umsögn um frumvarp til laga um heilbrigðisstarfsmenn, 147. mál.

Umsagnaraðili:

Prófessor Guðrún Kristjánsdóttir, deildarforseti fyrir hönd Hjúkrunarfræðideildar Háskóla Íslands.

Hjúkrunarfræðideild Háskóla Íslands er önnur tveggja háskóladeilda sem brautskráir hjúkrunarfræðinga á Íslandi. Nám til BS gráðu í hjúkrunarfræði veitir viðkomandi rétt til að sækja um leyfi til að stunda hjúkrun á Íslandi og þar með í mörgum Evrópuríkjum og ýmsum öðrum ríkjum heims.

Hjúkrunarlög hafa verið í gildi um árabíl og skapað umgjörð sem veitir aðhald í veitingu leyfa til að bera ábyrgð á hjúkrun landsmanna, en hjúkrun er önnur af tveimur megin faggreinum heilbrigðisþjónustunnar. Mikilvægt er því að ný lög um heilbrigðisstarfsmenn tryggi að slík umgjörð sé áfram skýr í lögum og reglugerðir hafi af þeim stuðning m.a. til að auka öryggi sjúklinga og að þeir sem beri hjúkrunarleyfi beri ábyrgð á framkvæmd hjúkrunarþjónustunnar (sjá athugasemdir við 13. grein). Rannsóknir undanfarinna ára í hjúkrun og á öryggi í heilbrigðisþjónustu hafa sýnt að mikilvægt er að fagleg þekking í hjúkrun sé grundvöllur uppbyggingar og framkvæmdar hjúkrunar. Lögum er ætlað að skapa nauðsynlegan stöðugleika um þjónustu byggða á fagþekkingu. Ekki má opna það svigrúm í stjórnsýslu eða á markaði sem dregur úr faglegum kröfum til þeirra sem leiða hjúkrunarþjónustu.

Því leggur Hjúkrunarfræðideild til eftirfarnadi:

1. Í 11. grein II. kafla verði bætt við eftirfarandi (feitlettraður texti til samræmis við og í anda 16. gr. III. kafla):
*“Landlæknir má ef nauðsyn krefur, veita þeim sem lokið hafa a.m.k. 2/3 hlutum fullgilds náms í læknisfræði, **3/4 hlutum fullgilds náms í hjúkrunarfræði og ljósmóðurfræði** tímabundið starfsleyfi til að sinna tilteknum störfum í heilbrigðisþjónustu þar sem menntun viðkomandi nýtist, enda uppfyllir umsækjandi önnur skilyrði laga þessara. ...”*
2. Reynslan sýnir okkur að mikilvægt sé í lögum að tryggja faglega forystu í hjúkrunarþjónustu en hún er umfangsmikill hluti heilbrigðisþjónustunnar og hefur þannig líkt og lækningar sérstöðu í því að gæta öryggis sjúklinga.

Því leggur Hjúkrunarfræðideild HÍ til að við 13. grein III. kafla verði bætt eftirfarandi texta (Sjá feitlettraðan viðbótartexta):

*“... Læknir ber ábyrgð á læknisfræðilegri meðferð og greiningu sjúklinga sem til hans leita eða hann hefur umsjón með. **Hjúkrunarfræðingur ber ábyrgð á hjúkrunargreiningu og hjúkrun sjúklinga eða þeirra sem til hans leita og hann hefur umsjón með. Óheimilt er að ráða aðra en hjúkrunarfræðinga til sjálfstæðra hjúkrunarstarfa við sjúkrastofnanir, elliheimili, í heilsuvernd eða hjúkrun í heimahúsum. Aðrir heilbrigðisstarfsmenn bera, eftir því sem við á, ábyrgð á greiningu og meðferð sjúklinga sem til þeirra leita. ...”***

Hjúkrunarfræðideild telur mikilvægt að í lögum um heilbrigðisstéttir sé sérstaklega kveðið á um ábyrgðarskyldu í hjúkrunarþjónustu. Tryggt sé að ábyrgðin hvíli á þeim sem hefur fullnægjandi faglega þekkingu á hjúkrunarfræði og geti þannig borið ábyrgð á öryggi og gæðum í hjúkrunarþjónustu þar sem hún er í boði. Því er mikilvægt innlegg í lögum að gætt sé að faglegri samkvæmni í gæðum heilbrigðisþjónustu með skýrari hætti gagnvart hjúkrunarþjónustu sérstaklega.

- við 16. grein III. kafla verði bætt við texta (til samræmis við og í anda 25. gr. III. kafla):

“Um nemendur sem sinna störfum í heilbrigðisþjónustu gildi sömu reglur um ábyrgðar- og vátryggingar og annars starfsfólks í heilbrigðisþjónustu viðkomandi greina.”

- við 33. grein IV. kafla verði bætt við ákvæði til bráðabirgða sem kveði á um áframhaldandi gildi ákvæða eldri laga þar til nýjar reglugerðir hafi verið samþykktar um viðkomandi heilbrigðisstarfsmenn. Sjá feitlettraðan viðbótartexta.

“Við gildistöku laga þessara falla brott eftirfarandi lög, með síðari breytingum: ... 1. ... 15... .

Ákvæði laga 1.-15. um viðkomandi starfstéttir halda þó gildi sínu þar til reglugerðir um viðkomandi starfstéttir leysa þær af hólmi.”

Þetta er talið mikilvægt til að skapa ekki réttaróvissu um þá þætti í starfskyldum og ábyrgð viðkomandi stétta gagnvart skjólstæðingum og skuldbindingum í alþjóðlegu samhengi sem nýja löggjöfin tekur ekki til en mun verða fjallað um í komandi reglugerðum.

Reykjavík, 18. nóvember 2011

Dr. Guðrún Kristjánsdóttir, prófessor
Deildarforseti Hjúkrunarfræðideildar Háskóla Íslands

Nefndasviðs Alþingis,
Austurstræti 8-10,
150 Reykjavík.

Alþingi
Erindi nr. þ 140/360
komudagur 18. 11. 2011

Reykjavík, 18. 11. 2011

Undirrituð óskar eftir að koma á framfæri umsögn við lagafrumvarp um heilbrigðisstarfsmenn, mál 147.

1. Í inngangi að athugasemdum við lagafrumvarpið lið C. Er gert ráð fyrir að frumvarpið byggi að stöfni til á ákvæðum læknalaga 53/1988 og við undirbúning frumvarpsins sé stuðst við sambærileg norsk lög.

Norsk lög gera ekki ráð fyrir að klínískir tannsmiðir starfi sjálfstætt. Á Íslandi þurfti að setja sér lög nr. 109 /2000 til að gera klínískka tannsmiði löglega. Ef þau verða felld úr gildi án þess að önnur lög komi í staðin get ég ekki séð hvernig okkur verði mögulegt að starfa.

Tannsmiðir sem vinna fyrir tannlækna starfa hinsvegar samkvæmt lögum nr. 42/1978. En tannsmiði var gerð að löggilttri iðngrein 1972.

Klínískir tannsmiðir hafa starfað td. í danmörku í 99 ár sem sjálfstæð atvinnugrein og eru nú farnir að mennta aðstoðarmenn í greininni.

Klínískir tannsmiðir á Íslandi hafa sótt sína sérmenntun til Danmerkur og eru nokkrir íslendingar í námi og starfi þar. Háskóli Íslands hyggst ekki kenna þessa grein.

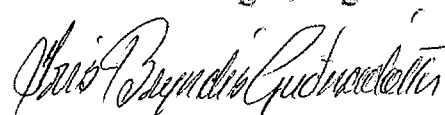
2. Mál 147 virðist vera endurupptekning á máli 116 frá 138 löggjafarþingi.
Í umsögn sem Landlæknisembættið gaf, þar segir m.a.

Um 3. gr. Tilgreining löggilttra heilbrigðisstétta.

Énni stétt hefur verið búið við upptökuningu heilbrigðisstétta, þ.e. tannsmiðum. Í greinargerð með 3. gr. frumvarpsins eru taldur upp fimm aðilar sem hafi var samráð við áður en ákvæðið var að eggja til að tannsmiðir yrðu heilbrigðisstétt. Landlæknisembættið var ekki þar á málal og hefur ekki verið gefinn kostur á að tjá sig um þessa breytingu fyrir en nú. Landlæknisembættið telur að þara verði mjög varlega í að fjölga heilbrigðisstéttaum og hafa embættinu ekki verið kyannt rök fyrir því að gera tannsmiði að heilbrigðisstétt, fremur en að tannsmiði verði áfram löggilt iðngrein.

Ég fæ ekki séð frekar en Landlæknir rök fyrir því, hvers vegna tannsmiðir eigi að vera heilbrigðisstétt, frekar en löggilt iðngrein

Með vinsemi og virðingu

Iris Bryndís Guðnadóttir

Klínískur tannsmiðameistari og tannlæknir

LANDLÆKNISEMBÆTTIÐ
Directorate of Health

Alþingi
Erindi nr. P 140/179
komudagur 16.11.2011

Nefndasvið Alþingis
Kristjana Benediktsdóttir skjalavörður
Ausutrstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 15.11.2011
1111140/0.1.2/Anna Björg Aradóttir/aba

Efni: Frumvarp til laga um heilbrigðisstarfsmenn, mál nr. 147.

Embætti landlæknis þakkar fyrir að fá tækifæri til að senda inn umsögn um ofangreint frumvarp. Þær breytingar sem gerðar hafa verið á frumvarpinu frá því að það var lagt fram á síðasta þingi eru ekki þess eðlis að embættið geri athugasemdir við þær.

Virðingarfyllst,

Anna Björg Aradóttir
sviðsstjóri sviðs Eftirlits og gæða

Alþingi
Erindi nr. P 140/209
komudagur 17.11.2011

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 15. nóvember 2011

Varðar: Umsögn um frumvarp til laga um heilbrigðisstarfsmenn, 147. mál.

Hjúkrunarráð Landspítala þakkar beiðni um umsögn á frumvarpi til laga um heilbrigðisstarfsmenn og vill koma eftirfarandi athugasemdum á framfæri.

11. gr. Fjöldi læknanema fær grunnmenntun sína erlendis, þar sem skipulag læknanáms er annað en hér á landi. Tímabundið starfsleyfi kann að nýtast þessum hópi og þá væri skýrara að rita „að hafa lokið $\frac{2}{3}$ hlutum fullgilds náms í læknisfræði“ í stað þess að „hafa lokið fjórða árs námi í læknisfræði“ eins og nú er verið að leggja til.

Hjúkrunarráð vill **ítreka** mikilvægi þess að eftirfarandi setningu verði bætt við 13. gr.:
Hjúkrunarfræðingur ber ábyrgð á hjúkrun einstaklinga eða þeirra sem til hans leita og hann hefur umsjón með. Óheimilt er að ráða aðra en hjúkrunarfræðinga til sjálfstæðra hjúkrunarstarfa við sjúkrahús, hjúkrunarheimili, heilsuvernd eða hjúkrun í heimahúsum.

Rökstuðningur: Tilhneiging er til þess hér á landi að ráða fólk sem ekki hefur hjúkrunarleyfi í störf hjúkrunarfræðinga. Margar erlendar rannsóknir sýna að vel menntaðir hjúkrunarfræðingar hafi veruleg áhrif á afdrif og öryggi sjúklinga. Það er mat hjúkrunarráðs að mikilvægt sé að lögin útiloki að aðrir en hjúkrunarfræðingar séu ráðnir til sjálfstæðra hjúkrunarstarfa.

Með kveðju,

Eygló Ingadóttir
Formaður hjúkrunarráðs Landspítala

Landspítali, 17. nóvember 2011

Velferðarnefnd Alþingis
Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Alþingi
Erindi nr. P 140/250
komudagur 17.11.2011

Efni: Frumvarp til laga um heilbrigðisstarfsmenn (þskj. 147 – 147. mál)

Læknaráð Landspítala þakkar fyrir að fá nýtt *Frumvarp til laga um heilbrigðisstarfsmenn* sent til yfirferðar og umsagnar.

Læknaráð Landspítala skilaði umsögn um fyrri útgáfur af sama frumvarpi í september 2009 og aftur í apríl 2011, en nokkrar breytingar voru gerðar á seinna frumvarpi borið saman við hið fyrra. Þar þar helst að nefna breytingu á 13. gr. frumvarpsins, þar sem tekið hafði verið tillit til athugasemda læknaráðs LSH og nú er sérstaklega hnykkt á því að lækni ber ábyrgð á læknisfræðilegri meðferð og greiningu sjúklinga sem til hans leita eða hann hefur umsjón með. Þetta telur læknaráð Landspítala vera ótvíræða framför borið saman við eldra frumvarp.

Almennt um frumvarpið og gildandi læknaög:

Verði frumvarpið að lögum mun það því miður leiða til þess að læknaög (lög nr. 53/1988) falla úr gildi. Læknaráð Landspítala ítrekar afstöðu sína frá fyrri umsögnum og telur það bæði ónauðsynlegt og óheppilegt að afnema læknaög (lög nr. 53/1988) en í þeim er ágætlega gerð grein fyrir ábyrgð, skyldum og réttindum lækna. Læknar gegna lykilhlutverki í heilbrigðiskerfinu þar sem þeir bera ábyrgð á greiningu, meðferð og eftirliti sjúklinga og langstærstur hluti heilbrigðisútgjalda fellur til vegna ákvarðana sem lækna taka. Læknaráð telur læknaög frá árinu 1988 vera mun afdráttarlausari hvað varðar skyldur lækna við sjúklinga sína en hið nýja frumvarp. Þannig telur læknaráðið að hagsmunum sjúklinga sé betur borgið með sértækum lögum um lækna heldur en með rammalöggjöf sem tekur til 33 ólíkra starfsstétta, sem sumar hverjar hafa litla aðkomu að hefðbundinni læknisfræðilegri greiningu og meðferð sjúklinga.

Læknaráð Landspítala hefur skilning á því að löggjafinn og framkvæmdavaldið geti talið skynsamlegt að hafa einhvers konar rammalöggjöf sem taki til ýmissa fámennari löggiltra heilbrigðisstétta. Öðru máli gegnir hins vegar um fjölmennar heilbrigðisstéttir sem gegna lykilhlutverki í heilbrigðiskerfinu, má þar t.d. nefna lækna, hjúkrunarfræðinga, lífeindafræðinga og sjúkraliða. Hér eftir sem hingað til er heppilegt að um slíka stærri hópa gildi sérlög, enda hafa læknaög staðist tímans tönn ágætlega og um þau hefur ekki ríkt neinn ágreiningur.

Þess má einnig geta að í núgildandi læknaögum er kafli um skottulækningar þar sem þær eru afdráttarlaust bannaðar hér á landi. Þetta verður að teljast afar mikilvægt vegna sívaxandi framboðs af ýmiskonar efnum og “meðferðum” sem ýmsir ófaglærðir aðilar bjóða fram. Stundum er slíkt eingöngu af góðum huga gert til að líkna sjúkum og lina þjáningar, í öðrum tilvikum virðist vera um hreina fjárplógsstarfsemi að ræða og stundum er um skaðleg efni eða “meðferð” að ræða. Það er afar mikilvægt að löggjafinn haldi vöku sinni í þessum efnum og spyrni við fótum þegar sjúkt fólk sem illa getur borið hönd fyrir höfuð sér er gert að féþúfu.

Athugasemdir við einstakar greinar frumvarpsins:

11. grein – Tímabundið starfsleyfi

Í 1. mgr. 11. gr. segir: *“Landlæknir má, ef nauðsyn krefur, veita þeim sem lokið hafa fjórða árs námi í læknisfræði tímabundið starfsleyfi til að sinna tilgreindum læknisstörfum. Í slíkum tilvikum skal læknanemi starfa með lækni með ótakmarkað lækningaleyfi.”*

Hér er vísað í 4. gr læknalaga (lög nr. 53/1988) þar sem læknanemum hefur verið veitt tímabundið lækningaleyfi. Læknaráð Landspítala mælir gegn því að það sé bundið í lög að læknanemum sé veitt tímabundið lækningaleyfi. Læknanemar eftir aðeins fjögurra ára læknanám eru að okkar mati á engan hátt tilbúnir að taka á sig ábyrgð og skyldur læknis gagnvart sjúklingum sem leita sér lækninga. Læknanemar eftir fjögurra ára læknanám hafa t.d. ekki fengið neina kennslu í sjúkdómum barna né kvenna og eru börn og konur stór hluti þeirra sem leita til lækna á heilbrigðisstöðvar landsins. Sögulega hefur þetta viðgengist til að tryggja læknamönnun í fámennari læknishéruðum vegna læknaskorts og til að tryggja að þeir sem þar starfa geti nýtt sér orlofsréttindi sín. Frá sjónarhóli sjúklingsins er þetta ósættanlegt og ber að forðast. Við mælumst fyrir því að málgreinin verði umorðuð í *„Landlæknir má veita þeim sem lokið hafa námi í læknisfræði tímabundið starfsleyfi til að sinna tilgreindum læknisstörfum. Í slíkum tilvikum skal sá sem tímabundið starfsleyfi hefur starfa með lækni með ótakmarkað lækningaleyfi.”* Það ákvæði myndi þá ná til þeirra lækna sem lokið hafa námi en ekki kandidategri og eru því ekki komin með ótakmarkað lækningaleyfi.

Að öðrum kosti, ef velferðarnefnd Alþingis velur að hafa áfram þann möguleika að veita læknanemum tímabundið lækningaleyfi, mælumst við til að 2. másl. í 1.mgr breytist í *„Í slíkum tilvikum skal læknanemi starfa með lækni með ótakmarkað lækningaleyfi og á hans ábyrgð.”* Þannig að tryggt sé að læknaneminn starfi undir leiðsögn og við nærveru læknis með ótakmarkað lækningaleyfi og að hin læknisfræðilega ábyrgð sé klárlega læknisins.

13. og 17.grein – Faglegar kröfur og ábyrgð/Trúnaður og þagnarskylda

Við lestur þessara tveggja greina, laga um réttindi sjúklinga og barnalaga sem vísað er í virðist okkur upplýsinga-, trúnaðar- og þagnarskylda óljós hvað varðar 16-18 ára unglunga. Skv. 25.grein laga um réttindi sjúklinga (nr. 74/1997) *„Ef sjúklingur er yngri en 16 ára skulu upplýsingar skv. 5. gr., svo og aðrar upplýsingar samkvæmt lögum þessum, veittar foreldrum.”* Einnig skv 6.gr *“Foreldrar sem fara með forsjá barns skulu veita samþykki fyrir nauðsynlegri meðferð barns yngra en 16 ára”*. Skv. 1.gr lögræðislaga (nr. 71/1997) *“Lögráða verða menn 18 ára. Lögráða maður er sjálfráða og fjárráða.”* Skv. 3.gr barnaverndarlaga (nr. 80/2002) *“Með börnum er í lögum þessum átt við einstaklinga yngri en 18 ára.”* Skv. 15.gr læknalaga (nr 53/1988) 3. mgr *“Samþykki sjúklings, sem orðinn er 16 ára, leysir lækni undan þagnarskyldu. Að öðrum kosti þarf samþykki forráðamanns.”*

Skv. þessu er einstaklingur barn fram að 18 ára aldri þegar hann verður lögráða en skv. lögum um réttindi sjúklinga og læknalögum sem eru í gildi er barn sem náð hefur 16 ára aldri ábyrgt fyrir meðferð sinni og ræður sjálft hvort það samþykkir meðferð og stjórnar hvaða upplýsingar um heilsufar sitt heilbrigðisstarfsmanni er leyfilegt að veita forráðamönnum sínum. Læknaráði Landspítala þætti eðlilegra að upplýsingaskylda og þagnarskylda heilbrigðisstarfsmanns miðist við 18 ára aldur, þegar barnið verður lögráða.

14. grein – Undanþága frá starfsskyldu

Ákvæðið er byggt á ákvæði 8.gr. læknalaga þar sem fram kemur að heilbrigðisstarfsmanni er heimilt að skorast undan störfum sem stangast á við trúarleg eða siðferðileg viðhorf hans. Endinum á málsgreininni hefur þó verið breytt þar sem „*séu störfin ekki framkvæmd í lækningaskyni*“ er tekið burtu og í stað þess kemur seinni hluti málsgreinarinnar „*enda sé tryggt að sjúklingur fái nauðsynlega heilbrigðisþjónustu*.“ Hér er um misskilning að ræða þar sem 8.gr læknalaga vísar til starfa sem ekki er læknisfræðileg þörf á að framkvæma og telur lækna ráð Landspítala mikilvægt að setningin standi óbreytt eins og hún er í læknalögum. Lög um réttindi sjúklinga (nr 74/1997) kveða skýrt á um réttindi sjúklinga til nauðsynlegrar heilbrigðisþjónustu óháð kynferðis, trúarbragða, skoðana, þjóðernisuppruna, kynþáttar, litarháttar, efnahags, ætternis og stöðu að öðru leyti og óþarfi að það komi sérstaklega fram í þessari grein. Mælumst við einnig til að nýrri málsgrein verði bætt við þar sem kemur fram „*Heilbrigðisstarfsmanni er heimilt að skorast undan störfum sem sjúklingur óskar eftir af trúarlegum eða siðferðislegum ástæðum þegar ekki er læknisfræðileg ábending fyrir meðferðinni/aðgerðinni/starfinu.*”

16. grein – Aðstoðarmenn og nemar

Lækna ráð Landspítala telur mikilvægt að hér komi fram hver beri ábyrgð á störfum aðstoðarmanna og nema sem starfa undir stjórn og leiðsögn heilbrigðisstarfsmanns. Hér mælum við með að bætt verði við 1. mgr. „*Heilbrigðisstarfsmaður með starfsleyfi ber ábyrgð á störfum aðstoðarmanna og nema sem starfa undir hans stjórn.*“

20. grein – Lyfjaávisanir og lyfjakaup

Lækna ráð Landspítala telur mikilvægt að í þessari grein komi skýrt fram og bætist við greinina að „*Einungis þeir sem hafa lækningaleyfi mega ávísar lyfjum*“.

28. grein – Refsingar

Lækna ráð Landspítala telur refsíákvæði um of óskilgreint. Ljóst er að brot á hinum ýmsu lagagreinum í frumvarpi þessu vega misþungt og óeðlilegt að hafa refsiramma sem inniheldur refsingu með fangelsi allt að þremur árum við flestar greinarnar. Við óskum eftir að nánar sé skilgreint í greininni þau brot á hvaða greinum sem álitin eru það alvarleg að refsiramminn innihaldi fangelsisdóm allt að þremur árum, sbr t.d. lög um lögmenn, lög um kauphallir og lög um ársreikninga.

Lokaorð:

Það er afstaða lækna ráðs Landspítala að læknalög nr. 53/1988 hafi í öllum aðalatriðum reynst vel og réttinda og hagsmuna sjúklinga sé betur gætt með þeim heldur en með hinu nýja frumvarpi. Lækna ráð leggst hins vegar ekki gegn því að einhvers konar rammalöggjöf verði sett sem taki til ýmissa annarra löggiltra heilbrigðisstétta en lækna.

Virðingafyllt

Anna Gunnarsdóttir, lækni
formaður lækna ráðs Landspítala

LÆKNARÁÐ LANDSPÍTALA

LYFJAFRÆÐINGAFÉLAG ÍSLANDS

Pharmaceutical Society of Iceland

Alþingi
Erindi nr. P 140/275
komudagur 18.11.2011

Velferðarnefnd Alþingis
Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Seltjarnarnesi, 18. nóvember 2011

Efni: Frumvarp til laga um heilbrigðisstarfsmenn, 147. mál

Lyfjafraeðingafélag Íslands (LFÍ) hefur áður bent á að svo hljóðandi 29. gr lyfjalaga nr. 93/1994 varðandi tímabundin starfsleyfi lyfjafraeðinema:

„Lyfjafraeðinemar, sem lokið hafa 4. árs námi og tveggja mánaða vistun í lyfjabúð, geta sótt um leyfi til [Lyfjastofnunar]²⁾ til að gegna störfum aðstoðarlyfjafraeðinga tímabundið. Í slíkum tilvikum skal lyfjafraeðinemi starfa með og á ábyrgð lyfjafraeðings.“

verði felld inn í væntanleg lög um heilbrigðisstarfsmenn og felld úr lyfjalögum. Sú ábending er hér með ítrekuð.

Til að gæta samræmis telur LFÍ eðlilegra að ofangreind leyfi verði gefin út af Landlækni eins og önnur starfsleyfi samkvæmt þessum lögum en ekki af Lyfjastofnun.

Virðingarfyllt,

Aðalheiður Pálmadóttir

Formaður Lyfjafraeðingafélags Íslands

Lyfjastofnun

Icelandic Medicines Agency

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Alþingi
Erindi nr. P 140/252
komudagur 18.11.2011

Reykjavík, 17.11.2011
Tilvísun: 08-01 / Málsnr: 2011110200

Efni: Umsögn Lyfjastofnunar um frumvarp til laga um heilbrigðisstarfsmenn, 147. mál.

Lyfjastofnun vísar til erindis frá nefndasviði Alþingis, dags. 11. nóvember sl., þar sem óskað er eftir að stofnunin veiti umsögn um frumvarp til laga um heilbrigðisstarfsmenn, 147. mál.

Eins og fram kemur í athugasemdum við lagafrumvarpið þá var það lagt fram á 139. löggjafarþingi, en hlaut ekki afgreiðslu og er nú endurflutt lítið breytt. Í bréfi nefndasviðs frá 11. nóvember sl., segir að nefndin muni styðjast við umsögnir er bárust um málið á síðasta þingi en þeir sem vilja bæta við fyrri umsögn sína með tilliti til framangreindra breytinga eru beðnir um að gera það eigi síðar en 18. nóvember nk.

Lyfjastofnun sendi inn umsögn sína vegna þessa máls þann 4. apríl 2011. Lyfjastofnun bendir á að svo virðist sem ekki hafi verið tekið tillit til þeirra athugasemda stofnunarinnar sem gerð var grein fyrir í þeirri umsögn hennar og ítrekar því Lyfjastofnun hér með fyrri umsögn í málinu, sbr. meðfylgjandi skjal.

F.h. Lyfjastofnunar,

Rannveig Gunnarsdóttir

Ragnheiður Ó. Böðvardsdóttir

Lyfjastofnun

Icelandic Medicines Agency

Nefndasvið Alþingis
Heilbrigðisnefnd
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 4. apríl 2011
Tilvísun: 08-01 / Málsnr: 2011030327

Efni: Umsögn Lyfjastofnunar um 575. mál, heilbrigðisstarfsmenn.

Lyfjastofnun vísar til erindis frá nefndasviði Alþingis, dags. 24. mars sl., þar sem óskað er umsagnar stofnunarinnar um frumvarp til laga um heilbrigðisstarfsmenn.

Lyfjastofnun hefur áður sent inn umsagnir vegna þessa máls, sbr. bréf dags. 10. ágúst 2009 og ítrekun þeirrar umsagnar með bréfi, dags. 7. desember 2009. Fram kemur í því frumvarpi sem nú hefur verið lagt fram að velferðarráðuneytið hafi farið yfir frumvarpið, m.a. með tilliti til umsagna sem hafi borist heilbrigðisnefnd Alþingis. Sumar ábendingar Lyfjastofnunar hafa verið teknar til greina en aðrar ekki og eru þær síðarnefndu hér með ítrekaðar, sbr. eftirfarandi:

Hver hefur eftirlit með framkvæmd laganna?

Ekki kemur fram með beinum hætti í frumvarpinu hverjum sé ætlað að hafa eftirlit með framkvæmd hinna nýju laga og reglugerða settum samkvæmt þeim. Væntanlega er gert ráð fyrir því að landlæknir sinni þessu eftirliti, sbr. það hlutverk hans að hafa eftirlit með heilbrigðisstarfsmönnum skv. 4. gr. laga um landlækni nr. 41/2007. Eðlilegra þykir þó að skýrt sé tekið á því í þessari væntanlegu rammalöggjöf um heilbrigðisstarfsmenn.

Eftirlit landlæknis skarast á við eftirlit Lyfjastofnunar

Lyfjastofnun bendir á að ákveðin skörun er á eftirliti stofnana með efnistöfum frumvarpsins. Ef gert er ráð fyrir því að landlæknir hafi eftirlit, t.d. með 15. og 16. gr. frumvarpsins í samræmi við gildandi ákvæði laga um landlækni, þá skarast slíkt á við eftirlit Lyfjastofnunar skv. 10. mgr. 3. gr. lyfjalaga nr. 93/1994. Í þeirri grein kemur fram upptalning á eftirlitsskyldum aðilum Lyfjastofnunar og þar undir eru m.a. lyfsöluleyfishafar, en þeir hinir sömu virðast einnig eiga að sæta eftirliti landlæknis, t.d. um áfengis og vímuefnanotkun.

Tillaga að breytingu: Heppilegt væri að tekið yrði með skýrum hætti á þessari skörun á eftirliti landlæknis og Lyfjastofnunar með lyfsöluleyfishöfum og að fram komi hvort eðlismunur eigi t.d. að vera á eftirliti þessara stofnana með þeim. Lyfjastofnun telur rétt að eftirlit með starfsmönnum lyfjabúða, þ.e. lyfsöluleyfishöfum, lyfjafræðingum og lyfjataeknum, heyrir áfram undir Lyfjastofnun, rétt eins og starfsemi lyfjabúða almennt.

2. gr. frumvarpsins

Í 2. gr. er hugtakið heilbrigðisþjónusta skilgreint. Sama skilgreining kemur reyndar einnig fram í 3. gr. laga um landlækni, en þar er í niðurlagi notað orðalagið „*eða endurhæfa sjúklinga*“ í stað „*og endurhæfa...*“ eins og frumvarpið gerir ráð fyrir.

Samkvæmt skilgreiningunni virðist sem lyfjadreifing (heildsala, smásala) sé ekki hluti af heilbrigðisþjónustu. Lyfjastofnun bendir á að skv. 2. másl. 1. mgr. 1. gr. lyfjalaga skal það ætíð haft til hliðsjónar við verslun með lyf að lyfjadreifing er hluti af heilbrigðisþjónustu. Lyfjastofnun bendir því á að ósamræmi er milli skilgreiningar á heilbrigðisþjónustu og orðalags 1. gr. lyfjalaga um lyfjadreifingu og heilbrigðisþjónustu.

Tillaga að breyttri 2. gr.: Á eftir orðinu hjálpartækjaþjónusta í 4. tölul. 2. gr. komi: lyfjadreifing.

20. gr. frumvarpsins

Venjan er sú að lagagreinar innihaldi efnisákvæði um nýja löggjöf. Í 20. gr. frumvarpsins er hins vegar einungis að finna skýringarákvæði um að um lyfjaávisanir og lyfjakaup gildi lyfjalög. Lyfjastofnun bendir á að eðlilegra væri að hafa slíkar skýringar í almennum athugasemdum frumvarpsins í stað þess að lagagrein sé eingöngu notuð til að upplýsa slíkt.

Sé hins vegar vilji til þess að hafa ákvæðið áfram í frumvarpinu verður að telja við hæfi að staðsetja það frekar í 1. gr. þess um gildissvið.

25. gr. frumvarpsins

Sama efnislega athugasemd og við 20. gr.

26. gr. frumvarpsins

Í fyrri umsögn Lyfjastofnunar var bent á að þar sem orðið starfsstofa heilbrigðisstarfsmanns væri ekki skilgreint þá vöknudu spurningar um þýðingu þess með hliðsjón af ákvæðum lyfjalaga, t.d. hvort orðið gæti átt við um lyfjabúð lyfsöluleyfshafa sem í öllum tilvikum þarf að hafa starfsleyfi lyfjafræðings. Í fyrirbyggjandi frumvarpi hefur hugtakið verið skilgreint – en ekki hefur verið leyst úr því ósamræmi sem er á milli frumvarpsins og gildandi lyfjalaga, sbr. eftirfarandi:

Í greininni er fjallað um *starfsstofu* heilbrigðisstarfsmanns og að viðkomandi sé óheimilt að reka hana eftir að hann nær 70 ára aldri. *Landlæknir* getur framlengt leyfið þrisvar sinnum *til tveggja ára í senn*, þ.e. þar til viðkomandi er orðinn 76 ára. Í þessu sambandi skal bent á að skv. 2. tölul. 1. mgr. 22. gr. lyfjalaga fellur lyfsöluleyfi niður í lok þess árs sem leyfishafi verður 70 ára en *Lyfjastofnun* er heimilt að framlengja leyfið *um eitt ár í senn* eftir þann tíma.

Tillaga að breytingu: Ef lyfjabúð er skilgreind sem starfsstofa lyfsöluleyfshafa, þá þarf að breyta ákvæði 2. tölul. 1. mgr. 22. gr. lyfjalaga um tímabil framlengingar til samræmis við 26. gr. frumvarpsins. Þá þyrfti einnig að taka fram til skýringar að það sé hlutverk Lyfjastofnunar að taka ákvörðun um framlengingu lyfsöluleyfis fyrir lyfsöluleyfshafa, sbr. ákvæði lyfjalaga þar um.

Nauðsynleg breyting á 29. gr. lyfjalaga vegna ákvæðis til bráðabirgða

Með frumvarpinu er gert ráð fyrir að *aðstoðarlyfjafræðingar* hverfi úr sögunni, nema sem bráðabirgðaákvæði í nýjum lögum um heilbrigðisstarfsmenn. Þessi fyrirhugaða breyting kallar á breytingu á 29. gr. lyfjalaga sem fjallar um námsvist lyfjafræðinema til að gegna störfum aðstoðarlyfjafræðinga og hefur valdið misskilningi í framkvæmd.

Lyfjastofnun
Icelandic Medicines Agency

Tillaga að breytingu:

Lagt er til að í stað orðanna „til að gegna störfum aðstoðarlyfjafræðinga tímabundið“ komi:
„til að gegna störfum lyfjafræðinga tímabundið, enda sé slíkt þáttur í starfsþjálfun nemans“.

Með þessu er að sjálfsögðu ekki átt við að lyfjafræðinemar fái starfsréttindi lyfjafræðinga heldur starfi þeir í slíkum tilvikum með og á ábyrgð lyfjafræðings og að í reglugerð verði kveðið nánar á um útfærslu þessa.

F.h. Lyfjastofnunar,

Rannveig Gunnarsdóttir

Helga Þórisdóttir

LÆKNAFÉLAG ÍSLANDS
ICELANDIC MEDICAL ASSOCIATION

Alþingi
Erindi nr. P 140/229
komudagur 17.11.2011

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Kópavogi, 15. nóvember 2011.

Efni: Frumvarp til laga um heilbrigðisstarfsmenn, 147. mál.

Stjórn Læknafélags Íslands (LÍ) þakkar fyrir að hafa borist til umsagnar á ný frumvarp til laga um heilbrigðisstarfsmenn, 147. mál á 140. löggjafarþingi, sbr. tölvubréf nefndasviðs Alþingis dags. 11. nóvember 2011.

Eins og fram kemur í bréfi nefndarsviðs er frumvarpið endurflutt frá síðasta löggjafarþingi, með litlum breytingum.

LÍ hefur nokkrum sinnum gefið umsögn um þetta frumvarp, síðast með bréfi dags. 15. apríl 2011. Félagið hefur engu við þá umsögn að bæta.

LÍ áréttar fyrri umsagnir sínar, sem fylgja hjálagðar, og ítrekar andstöðu sína við að frumvarp til laga um heilbrigðisstarfsmenn verði að lögum í óbreyttri mynd. Þá óskar félagið eftir því að koma á fund velferðarnefndar til að ræða nánar átriði frumvarpsins.

Virðingarfyllst,
f.h. stjórnar Læknafélags Íslands,

Þorbjörn Jónsson, formaður.

Hjálagt: Bréf LÍ dags. 15. apríl 2011 ásamt fylgiskjölum.

LÆKNAFÉLAG ÍSLANDS
ICELANDIC MEDICAL ASSOCIATION

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Kópavogi, 15. apríl 2011.

Efni: Frumvarp til laga um heilbrigðisstarfsmenn, 575. mál, stjórnarfrumvarp.

Stjórn Læknafélags Íslands (LÍ) þakkar fyrir að hafa borist til umsagnar frumvarp til laga um heilbrigðisstarfsmenn, 575. mál á 139. löggjafarþingi, sbr. tölvubréf nefndasviðs Alþingis dags. 24. mars sl.

Þetta er í þriðja sinn sem LÍ fær frá Alþingi frumvarp til laga um heilbrigðisstarfsmenn til umsagnar. Áður hefur félagið margsinnis fengið frumvarpið til umsagnar á ýmsum vinnslustigum þess, allt frá árinu 1998.

Allt frá því að LÍ fékk fyrst til umsagnar frumvarp til laga um heilbrigðisstarfsmenn hefur félagið lagt megináherslu á það að frumvarpið yrði ekki lagt fram, eða a.m.k. að lækna­lög yrðu ekki felld undir rammalöggjöf um heilbrigðisstarfsmenn. Sé það vilji heilbrigðisyfirvalda að setja rammalöggjöf sem nái yfir aðrar heilbrigðisstéttir en lækna þá gerir félagið ekki athugasemd við það. LÍ er andvíg­gt því að lækna­lög verði felld úr gildi og hefur ekki breytt afstöðu sinni hvað þetta varðar. Enda telur félagið engin haldbær rök vera fyrir því að endurskoða þurfi eða fella beri niður lækna­lög nr. 53/1988 með síðari breytingum.

LÍ leyfir sér því að vísa til fyrri umsagna sinna til Alþingis frá 13. ágúst 2009, 13. ágúst 2010 og 27. ágúst 2010.

Í umsögn sinni frá 27. ágúst 2010 óskaði LÍ eftir því að núverandi lækna­lögum yrði sem sérstökum kafla bætt inn í frumvarpið þannig að í því verði afmarkaður kafli um lækna. Ef heilbrigðisnefnd Alþingis gæti ekki fallist á þá tillögu LÍ óskaði félagið eftir því að gerðar yrðu breytingar á 8., 10., 11., 13., 20., 23. og 24. gr. frumvarpsins.

Skoðun á því frumvarpi sem nú liggur fyrir leiðir eftirfarandi í ljós varðandi afdrif breytingatillagna félagsins:

1. Lagt var til að við 8. gr. bættist málsgrein um það að áður en sérfræðileyfi í læk­nisfræði yrði veitt skyldi leita umsagnar nefndar skipaðrar af ráðherra sem í eiga sæti einn fulltrúi frá LÍ og tveir fulltrúar frá lækna­deild Háskóla Íslands. **Ekki hefur verið tekið tillit til tillögu félagsins en búið er þó að setja heimildar­ákvæði í 5. gr. frumvarpsins um að það megi skipa sérstakar mats- og umsagnarnefndir til að meta umsagnir um sérfræðileyfi.**
2. Lagt var til að við 10. gr. bættust tvær málsgreinar. Annars vegar um það að einungis þeir sem hafa lækningaleyfi megi ávísa lyfjum. Hins vegar málsgrein um skottlækningar. **Ekki hefur verið tekið tillit til tillögu félagsins.**
3. Lögð var til ný málsgrein sem kæmi í stað 4. og 5. mgr. 11. gr. um aðstoð og leiðsögn til þeirra sem starfa með tímabundið starfsleyfi. **Ekki hefur verið tekið tillit til tillögu félagsins.**
4. Lögð var til breyting á 3. mgr. 13. gr. frumvarpsins þannig að þar kæmi fram að læk­nar gætu hér eftir sem hingað til notið aðstoðar annars eilbrigðisstarfsfólks sem starfaði þá á ábyrgð lækna. **Ekki hefur verið tekið tillit til tillögu félagsins.**

5. Lögð var til breyting á 20. gr. frumvarpsins í þá veru að lyfjaávisanir væru bundnar við þá sem hefðu lækningaleyfi. **Ekki hefur verið tekið tillit til tillögu félagsins.**
6. Lögð var til orðalagsbreyting á 23. gr. frumvarpsins sem fjallar um hófsemi við heilbrigðisþjónustu. **Ekki hefur verið tekið tillit til tillögu félagsins.**
7. Lagt var til nýtt og ítarlegt orðalag á 24. gr. frumvarpsins um kynningu og auglýsingar. **Ekki hefur verið tekið tillit til tillögu félagsins.**

Þó Lí hafi bent á margvíslegar breytingar sem það telji að gera þurfi á frumvarpinu hefur nánast í engu verið horft til þeirra breytinga, hvað þá verið tekið tillit til þeirra og þær færðar inn í nýja útgáfu frumvarpsins. Er það umhugsunarefni, ekki síst í ljósi þess að í almennum athugasemdum með frumvarpinu er dregið fram að það byggji að stofni til á ákvæðum læknalaga enda sé tilvísun til læknalaga í flestum lögum og reglugerðum um heilbrigðisstéttir. Vandséð er því af hverju uppsetning frumvarpsins getur ekki verið með þeim hætti sem Lí hefur lagt til, að kafli verði um lækna og störf þeirra og síðan í öðrum kafla fjallað um aðra heilbrigðisstarfsmenn og vísað til kafla laganna um lækna eftir því sem við á um aðrar stéttir heilbrigðisstarfsmanna.

Lí telur athygli vert að sú breyting hefur verið gerð á frumvarpinu, frá því að það var síðast lagt fram á Alþingi, að hætt er við áform um að ný heilbrigðisstétt geti aldrei orðið til nema með lögum. Í fyrirliggjandi frumvarpi er gert ráð fyrir að ráðherra geti með reglugerðum haldið áfram að fjölga heilbrigðisstéttum. Er þessi breyting í beinni andstöðu við upphaflegan tilgang rammalöggjafar um heilbrigðisstarfsmenn og dregur verulega úr þeirri þörf sem talin var á því að setja rammalöggjöf af þessu tagi.

Áður hefur verið bent á það í umsögnum Lí að félagið telur að völd ráðherra varðandi heilbrigðisstarfsmenn séu með frumvarpinu gerð of mikil. Reglugerðarheimildir ráðherra eru víðtækar, svo mjög að full ástæða er til að ætla að með þeim sé löggjafinn í raun að framselja hluta af löggjafarvaldi sínu hvað heilbrigðisstarfsmenn varðar til ráðherra.

Lí áréttar fyrri umsagnir sínar, sem fylgja hjálagðar, og ítrekar andstöðu sína við að frumvarp til laga um heilbrigðisstarfsmenn verði að lögum í óbreyttri mynd. Þá óskar félagið eftir því að koma á fund heilbrigðisnefndar til að ræða nánar ýmis atriði frumvarpsins.

Virðingarfyllst,
f.h. stjórnar Læknafélags Íslands

Birna Jónsdóttir,
formaður.

Hjálagt:

Bréf Lí dags. 13. ágúst 2009.

Bréf Lí dags. 13. ágúst 2010.

Bréf Lí dags. 27. ágúst 2010.

LÆKNAFÉLAG ÍSLANDS

ICELANDIC MEDICAL ASSOCIATION

Nefndasvið Alþingis
Heilbrigðinefnd
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Kópavogi, 13. ágúst 2009

Efni: Umsögn Læknafélags Íslands um frumvarpi til laga um heilbrigðisstarfsmenn

Læknafélag Íslands þakkar fyrir að fá frumvarp þetta til umsagnar. Þetta er í þriðja sinn á sl. 11 árum að félagið fær frumvarpið til umfjöllunar. Í fyrsta skiptið árið 1998, gerði félagið ýmsar athugasemdir, en lagði til í höfuðdráttum, að frumvarpið yrði ekki lagt fram. Sagði í umsögn félagsins að:

“Í gildandi læknaöllum kemur sérstaða læknis, skyldur hans, ábyrgð og réttindi greinilega fram. Stjórn Læknafélags Íslands telur þetta ekki koma nægjanlega fram í frumvarpi til laga um réttindi og skyldur heilbrigðisstarfsmanna og frumvarpið í núverandi mynd sé því afturför frá því sem verið hefur. ... Frumvarpið rýrir möguleika lækna til að mæla fyrir um og skipuleggja bestu meðferð fyrir sjúklinga. Samkvæmt frumvarpinu dreifist ábyrgð á meðferð sjúklinga á allar heilbrigðisstéttir og verður óskýr. Stjórn L.Í. telur því að ekki beri að leggja það fram.”

Í umsögn félagsins-árið 2002 sagði m.a.:

„Stjórn LÍ tekur undir þessi sjónarmið, sem fram komu 1998. Læknaöllum hafa sannað gagn sitt frá því þau voru sett fyrir rúmri hálfri öld. Þau hafa staðist tímans tönn enda verið endurskoðuð reglulega með þarfir og breytingar þjóðfélagsins í huga. Hefur það að jafnaði gerst í góðri samvinnu við lækna og jafnvel undir þeirra forystu. Löggin hafa komið almenningi, heilbrigðisstjórninni og læknum vel. Þau hafa markað læknum sérstöðu, sem er nauðsynleg þeim til að hafa forystu um greiningu og meðferð sjúkdómanna eins og til er ætlast. Þau hafa kveðið skýrt á um ábyrgð þeirra og skyldur og um takmarkanir annarra og ólærðra til að gefa sig að lækningum.

Læknafélag Íslands lýsir sig andvíg því, að Læknaöllum verði úr gildi felld. LÍ vill ekki fetta fingur út í það, ef lagabætur vegna annarra heilbrigðisstétta teljast nauðsynlegar. Engin brýn nauðsyn sýnist hins vegar til þess að endurskoða eða fella niður Læknaöllum í því skyni. Hitt er mun líklegra við samsuðu af því tagi, sem ráðuneytið hyggst gera tillögu um, að hún leiði til útpynningar á lögum um lækna og með því verði þau óskýrari og torræðnari en áður. Reynslan kennir, að það einfaldar ekki alltaf hlutina að fækka lögum og reglugerðum. Það er skoðun Læknafélags Íslands, að í þessu tilvikinu muni það leiða til hins gagnstæða.

Sýnist [ráðuneytinu] stefna í öfni með fjölda löggiltra heilbrigðisstétta, má benda á, að einn lagabálkur fyrir alla heilbrigðisstarfsmenn er ólíklegur til að draga úr vanda ráðuneytisins í þeim efnum. Hitt er mun líklegra, að stíflur brestu vegna löggildingar heilbrigðisstarfsmanna, þannig að vandinn muni frekar aukast en minnka. Í þessu ljósi væri mun vænlegra að mati LÍ að endurskoða lög um heilbrigðisstéttir með fækkun þeirra í huga í stað þeirrar leiðar, sem ráðuneytið hefur valið að sinni.“

Stjórn Læknafélags Íslands hefur ekki skipt um skoðun síðan fyrri tvær umsagnirnar voru gefnar. Þvert á móti hefur félagið styrkst í þeirri trú að varhugavert sé út frá hagsmunum sjúklinga að fella sérstök lög um lækna niður. Í því sambandi má vitna til vinnu Ameríska læknafélagsins, en með umsögn þessari fylgir samantekt um verkefni sem það félag hefur verið að vinna.

Í greinargerð Ameríska félagsins kemur m.a. fram að á hverju ári sé umtalsvert um „lobbýisma“ annarra stétta en lækna í því skyni að fá útlíkkun á starfsheimildum sínum. Vissulega geti þetta í

LÆKNAFÉLAG ÍSLANDS

ICELANDIC MEDICAL ASSOCIATION

sumum tilvikum verið réttmætt en ekki í öðrum. Heilsu og öryggi sjúklinga sé ógnað þegar öðrum en læknum er heimilað að veita þjónustu sem þeir hafa ekki fengið menntun eða þjálfun til að veita.

Fram kemur að sjúklingar í dag eigi ekki alltaf gott með að átta sig á gangverki heilbrigðiskerfisins og þá ekki síst þegar kemur að verkaskiptingu heilbrigðisstarfsfólks. Því getur verið varhugavert að þynna út læknishugtakið út frá hagsmunum sjúklinga.

Að svo stöddu gerir félagið eftirfarandi athugasemdir við einstakar greinar:

23. gr. :

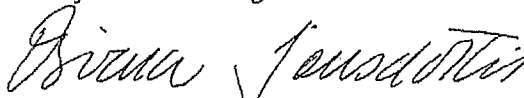
Grein þessi þarfnast nánari skoðunar. Við fyrstu sýn er amk tvennt að athuga. Í fyrsta lagi má velta því fyrir sér hvort með greininni sé vegið að starfsheiðri heilbrigðisstétta því hægur vandi er að lesa greinina með þeim hætti að með henni sé verið að leitast við að heilbrigðisstarfsmenn hætti að valda greiðendum og notendum heilbrigðisþjónustu óþarfa útgjöldum eða óþægindum. Eða með öðrum orðum að það sé viðurkennt að heilbrigðisstarfsmenn valdi greiðendum og notendum heilbrigðisþjónustu óþarfa útgjöldum og óþægindum og gegn því þurfi að spyrna við fótum. Í þessu samhengi má nefna að í siðareglum lækna er kveðið sérstaklega á um að lækna skuli gæta ytrustu varkárni við ávísun lyfja og að við ákvarðanir skuli þeir taka tillit til fjárhags sjúklings og samfélags. Í öðru lagi – ef greinin á að standa áfram- vantar skilgreiningu á því hvað teljist óþarfa útgjöld eða óþægindi. Hætt er við að þrætugjarnir sjái sér leik á borði með ákvæði sem þetta – sem helst minnir á opinn víxil – og láti að óþörfu reyna á mögulegan bótarétt sinn.

24.gr.:

Læknafélagið tekur undir að létt verði á þeim hömlum um auglýsingar sem nú eru í gildi og er samþykkt framsetningu ákvæðisins.

Að lokum er rétt að geta þess að félaginu þykir ráðherra falið mikið vald um það hvernig lögin verða framkvæmd því fyrir utan almenna reglugerðarheimild í 30. gr. eru amk 9 aðrar reglugerðarheimildir í frumvarpinu.

Virðingarfyllst
f.h. stjórnar Læknafélags Íslands

Birna Jónsdóttir, formaður

LÆKNAFÉLAG ÍSLANDS

ICELANDIC MEDICAL ASSOCIATION

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík.

Kópavogi 13. ágúst 2010

Efni: Umsögn Læknafélags Íslands um frumvarp til laga um heilbrigðisstarfsmenn.

Stjórn Læknafélags Íslands vill ítreka þá skoðun sína við Heilbrigðisnefnd Alþingis að hún telji varhugavert út frá hagsmunum sjúklinga að fella sérstök lög um lækna úr gildi. Læknalög kveða nú skýrt á um ábyrgð læknis, skyldur hans, sérstöðu og réttindi og vill félagið leggja ríka áherslu á mikilvægi þeirrar skilgreiningar.

Hvað varðar 24. grein frumvarpsins sem fjallar upplýsingar um þjónustu heilbrigðisstarfsmanna þá vill stjórn LÍ benda á 3. kafla í siðareglum lækna (Codex Ethicus):

III. Kafla

Um auglýsingar lækna, vefsíður og fjölmiðla.

16.gr.

Lækni hlýðir að birta nýjungar í fræðigreini sinni með mikilli gát, hann skal gæta fyllstu varkárni í ummælum um fagleg mál og hann skal íhuga ábyrgð sína í því efni, hvort sem hann ræðir við einstakling eða á opinberum vettvangi.

17.gr.

Læknir skal tryggja, þegar fjölmiðlar leita til hans, að ekki sé annað eftir honum haft en það, sem hann telur sér sambodíð að efni og formi.

18.gr.

Læknir má auglýsa starfsemi sína að því marki, sem landslög leyfa.

Við kynningu á læknisþjónustu skal veita nákvæmar og áreiðanlegar upplýsingar og hafa öryggi þeirra að leiðarljósi sem leita eftir

LÆKNAFÉLAG ÍSLANDS

ICBLANDIC MEDICAL ASSOCIATION

Þjónustunni. Kynni læknir sjálfan sig og starfsemi sína á vefsíðum eða með öðrum hætti skal hann birta síðareglur lækna með aðgengilegum hætti.

19.gr.

Læknir má ekki gefa fyrirheit um undralækningar né heldur gefa í skyn, að honum séu kunn lyf eða lækningaaðferðir, sem ekki séu á vitorði lækna almennit. Læknir skal og forðast ummæli, sem geti skapað óþarfan eða óréttlæt看anlegan ótta við sjúkdóma eða örökstudda vantrú á læknisstarfi.

20.gr.

Lækni er ósæmandi að velja á sér ótilhlýðilega athygli eða gefa í skyn yfirburði sína yfir aðra lækna með því að hampa eða láta hampa menntun sinni, þekkingu, hæfni, afrekum, aðferðum eða vinsældum, hvort heldur er í auglýsingum, á vefsíðum, í viðtölum, blaðagreinum, ritgerðum, fyrirlestrum, útvarpserindum, sjónvarpi eða á annan hátt.

Læknir má ekki veita rangar, ófullnægjandi eða villandi upplýsingar í auglýsingum eða með öðrum hætti, og aflla sér viðskipta með öðrum ótilhlýðilegum aðferðum.

21.gr.

Læknir má ekki leyfa notkun á lærdómstitli sínum í auglýsingum um lyf, sjúkravörur eða neinn þann varning, sem talinn er lækna eða koma í veg fyrir sjúkdóma eða sjúkdómseinkenni.

Læknir skal gæta þess í ræðu og riti að haga umfjöllun sinni um lyf og sjúkravörur með þeim hætti að hún verði ekki álitin fela í sér auglýsingu. Ummæli læknis um lyf eða sjúkravörur í faglegu samhengi, í greinum eða fyrirlestrum, teljast ekki auglýsingar, enda sé þar ekki ágóðavon fyrir læknum.

Að örðu leyti vísar Læknafélagið til fyrri umsagna um ofangreint frumvarp.

Virðingarfyllst
f.h. stjórnar Læknafélags Íslands

Birna Jónsdóttir, formaður

LÆKNAFÉLAG ÍSLANDS

ICELANDIC MEDICAL ASSOCIATION

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík.

Kópavogi 27. ágúst 2010

Efni: Umsögn Læknafélags Íslands um frumvarp til laga um heilbrigðisstarfsmenn.

Stjórn Læknafélags Íslands vill ítreka þá skoðun sína við Heilbrigðisnefnd Alþingis að hún telji varhugavert út frá hagsmunum sjúklinga að fella sérstök lög um lækna úr gildi. Læknalög kveða nú skýrt á um ábyrgð læknis, skyldur hans, sérstöðu og réttindi og vill félagið leggja ríka áherslu á mikilvægi þeirrar skilgreiningar.

Fyrsta ósk Læknafélagsins er því sú að núverandi læknalögum verði bætt inn í lagafrumvarpið sem sérstökum kafla.

Sé ekki meirihluti nefndarmanna fylgjandi því þá leggur Læknafélagið fram tillögur um breytingar á 7 greinum núverandi frumvarps, þ.e. í 8.gr., 10.gr., 11.gr., 13.gr., 20.gr., 23.gr. og 24.gr.

8. gr.

Skilyrði fyrir veitingu sérfræðileyfis.

Ráðherra getur kveðið á um löggildingu sérfræðigreina innan löggiltrar heilbrigðisstéttar með reglugerð, að höfðu samráði við landlækni, viðkomandi fagfélag og menntastofnun hér á landi. Við löggildingu nýrra sérfræðigreina skal einkum litið til hagsmuna sjúklinga.

Í reglugerð um veitingu sérfræðileyfis skal kveðið á um þau skilyrði sem uppfylla þarf til að hljóta leyfi til að kalla sig sérfræðing innan löggiltrar heilbrigðisstéttar og starfa sem slíkur hér á landi. Miðað skal við að lokið hafi verið formlegu viðbótarnámi á viðkomandi sérfræðisviði. Í reglugerð skal m.a. kveðið á um það sérfræðinám sem krafist er til að hljóta sérfræðileyfi og um starfsþjálfun, sé gerð krafa um hana. Enn fremur skal kveðið á um í hvaða tilvikum skuli leitað umsagnar menntastofnunar eða annarra aðila um það hvort umsækjandi uppfylli skilyrði um sérfræðinám.

LÆKNAFÉLAG ÍSLANDS

ICELANDIC MEDICAL ASSOCIATION

Áður en sérfræðileysi í læknisfræði skv. 7.gr. er veitt skal leita umsagnar ...¹⁾ nefndar sem ráðherra skipar til fjögurra ára í senn og í eiga sæti einn fulltrúi Læknafélags Íslands og tveir fulltrúar læknadeildar Háskóla Íslands og skal annar þeirra vera formaður. Varamenn skulu skipaðir með sama hætti.

Við setningu reglugerða skv. 1. mgr. skal gætt skuldbindinga sem íslenska ríkið hefur tekið á sig vegna aðildar að Evrópska efnahagssvæðinu, stofnsamningi Fríværslunarsamtaka Evrópu eða á grundvelli annarra gagnkvæmra samninga, sbr. 29. gr.

10. gr.

Óheimil notkun starfsheitis.

Þeim sem ekki hefur fengið til þess leyfi landlæknis er óheimilt að nota löggilt starfsheiti eða starfa sem slíkur. Honum er jafnframt óheimilt að veita sjúklingi meðferð sem fellur undir lögverndað starfssvið löggiltrar heilbrigðisstéttar, gefa læknisfræðilegar eða aðrar faglegar ráðleggingar.

Einungis þeir sem hafa lækningaleyfi mega ávísa lyffjum.

Hvers konar skottulækningar eru bannaðar hér á landi. Það eru skottulækningar er sá sem ekki hefur leyfi samkvæmt lögum þessum býðst til þess að taka sjúklinga til lækninga, gerir sér lækningar að atvinnu, auglýsir sig eða kallar sig lækni, ráðleggur mönnum og afhendir þeim lyf sem lyfsalar mega einir selja.

11. gr.

Tímabundið starfsleyfi.

Landlæknir má, ef nauðsyn krefur, veita þeim sem lokið hafa a.m.k. 2/3 hlutum fullgilds náms í tiltekinni grein heilbrigðisfræða tímabundið starfsleyfi til að sinna tilteknum störfum í heilbrigðisþjónustu enda uppfylli viðkomandi önnur skilyrði laga þessara.

Landlækni er heimilt að gefa út tímabundið starfsleyfi til heilbrigðisstarfsmanna með erlent nám eða próf, sem er viðurkennt samkvæmt samningum sbr. 29. gr. en uppfyllir ekki kröfur hér á landi.

Landlækni er enn fremur heimilt að gefa út tímabundið starfsleyfi til heilbrigðisstarfsmanna með erlent próf eða nám frá ríki þar sem ekki er í gildi samningur um gagnkvæma viðurkenningu prófskírteina.

Sá sem starfar með slíkt tímabundið leyfi skal njóta aðstoðar og leiðsagnar heilbrigðisstarfsmanns sömu stéttar með fullgild starfsleyfi.

Handhafi tímabundins starfsleyfis skal starfa undir stjórn og eftirliti heilbrigðisstarfsmanns sem hefur ótímabundið starfsleyfi í viðkomandi grein heilbrigðisfræða.

Vilja má frá ákvæði 4. mgr. telji landlæknir sérstakar ástæður mæla með því.

Nánari reglur um framkvæmd þessa ákvæðis skal setja með reglugerð.

Forn

LÆKNAFÉLAG ÍSLANDS

ICELANDIC MEDICAL ASSOCIATION

13. gr.

Faglegar kröfur.

Heilbrigðisstarfsmaður skal sýna sjúklingi virðingu og sinna störfum sínum af árvekni og trúmennsku og í samræmi við faglegar kröfur sem gerðar eru á hverjum tíma.

Heilbrigðisstarfsmanni ber að þekkja skyldur sínar, viðhalda þekkingu sinni og faglegrí færni, tileinka sér nýjungar er varða starfið og kynna sér lög og reglugerðir sem gilda um heilbrigðisstarfsmenn og heilbrigðisþjónustu á hverjum tíma.

Læknir getur við störf sín notið aðstoðar annars heilbrigðisstarfsfólks að svo miklu leyti sem slíkt er nauðsynlegt og forsvaranlegt vegna hæfni þess og sérkunnáttu. Starfar það þá á ábyrgð læknis.

Heilbrigðisstarfsmaður ber, eftir því sem við á, ábyrgð á greiningu og meðferð sjúklinga sem til hans leita. Um upplýsingaskyldu heilbrigðisstarfsmanns gagnvart sjúklingi fer samkvæmt ákvæðum laga um réttindi sjúklinga.

Heilbrigðisstarfsmaður skal virða faglegar takmarkanir sínar og vísa sjúklingi til annars heilbrigðisstarfsmanns ef ætla má að hann sé hæfari til að veita honum viðeigandi heilbrigðisþjónustu.

Ráðherra er heimilt að kveða á um endurmenntun heilbrigðisstarfsmanna í reglugerð.

20. gr.

Um lyfjaávisanir og lyfjakaup.

Um lyfjaávisanir þeirra heilbrigðisstarfsmanna sem hafa lækningaleyfi og heimild til kaupa í heilidsölu á tilteknum nauðsynlegum lyfjum til reksturs starfsstofu heilbrigðisstarfsmanns fer samkvæmt lyfjalögum og reglugerðum settum með stoð í þeim lögum.

23. gr.

Hófsemi.

Heilbrigðisstarfsmanni er óheimilt að lána nafn sitt ákveðinni heilbrigðisstarfsemi nema hún fari að fullu fram á hans ábyrgð samkvæmt ráðleggingum hans og undir eftirliti hans.

Heilbrigðisstarfsmenn skulu gæta þess við veitingu heilbrigðisþjónustu og framkvæmd starfa sinna að sjúklingar, sjúkratryggingar eða aðrir sem standa straum af kostnaði vegna hennar verði ekki fyrir óþarfa útgjöldum eða óþægindum.

24. gr.

Kynning og auglýsingar.

Heilbrigðisstarfsmaður hlýðir að hirta nýjungar í fræðigreini sinni með mikilli gát, hann skal gæta fyllstu varkárni í ummælum um fagleg mál og hann skal thuga ábyrgð sína í því efni, hvort sem hann ræðir við einstakling eða á opinberum vettvangi.

Heilbrigðisstarfsmaður skal tryggja, þegar fjölmiðlar leita til hans, að ekki sé annað eftir honum haft en það, sem hann telur sér samboðið að efni og formi.

LÆKNAFÉLAG ÍSLANDS

ICELANDIC MEDICAL ASSOCIATION

Við kynningu á heilbrigðisþjónustu skal veita nákvæmar og áreiðanlegar upplýsingar og hafa öryggi þeirra að leiðarljósi sem leita eftir þjónustunni. Kynni heilbrigðisstarfsmaður sjálfan sig og starfssemi sína á vefsíðum eða með öðrum hætti skal hann birta síðareglur sínar með aðgengilegum hætti.

Heilbrigðisstarfsmaður má ekki gefa fyrirheit um undratækningar né heldur gefa í skyn, að honum séu kunn lyf eða lækningaaðferðir, sem ekki séu á vitorði heilbrigðisstarfsmanna almenns. Heilbrigðisstarfsmaður skal og forðast ummæli, sem geti skapað óþarfan eða óréttlæt看anlegan ótta við sjúkdóma eða örökstudda vantrú á læknisstarfi.

Heilbrigðisstarfsmanni er ósæmandi að vekja á sér ótilhlýðilega athygli eða gefa í skyn yfirhurði sína yfir aðra heilbrigðisstarfsmenn með því að hampa eða láta hampa menntun sinni, þekkingu, hæfni, afrekum, aðferðum eða vinsældum, hvort heldur er í auglýsingum, á vefsíðum, í viðtölum, bládagreinum, rúgerðum, fyrirlesturum, útvarpserindum, sjónvarpi eða á annan hátt.

Heilbrigðisstarfsmaður má ekki veita rangar, ófullnægjandi eða villandi upplýsingar í auglýsingum eða með öðrum hætti, og afla sér viðskipta með öðrum ótilhlýðilegum aðferðum.

Heilbrigðisstarfsmaður má ekki leyfa notkun á lærdómstítli sínum í auglýsingum um lyf, sjúkravörur eða neinn þann varning, sem talinn er lækna eða koma í veg fyrir sjúkdóma eða sjúkdómseinkenni.

Heilbrigðisstarfsmaður skal gæta þess í ræðu og riti að haga umfjöllun sinni um lyf og sjúkravörur með þeim hætti að hún verði ekki álitin fela í sér auglýsingu. Ummæli heilbrigðisstarfsmanns um lyf eða sjúkravörur í faglegu samhengi, í greinum eða fyrirlesturum, teljast ekki auglýsingar, enda fela þau ekki í sér ágóðavon.

Virðingarfyllst
f.h. stjórnar Læknafélags Íslands

Birna Jónsdóttir, formaður

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Kópavogi, 5. mars 2012.

Efni: Frumvarp til laga um heilbrigðisstarfsmenn, 147. mál, stjórnarfrumvarp. Möguleg breyting á 3. mgr. 13. gr. frumvarpsins.

Vísað er til tölvubréfs Alþingis frá 22. febrúar sl. þar sem óskað er álits Læknafélags Íslands (LÍ) á tillögu að breytingu á ofangreindu frumvarpi. Tekið er fram að breytingin hafi ekki verið samþykkt í nefndinni.

Tillagan snýr að því að 1. málslíður 3. mgr. 13. gr. frumvarpsins falli brott. Málslíðurinn er svohljóðandi: „Læknir ber ábyrgð á læknisfræðilegri meðferð og greiningu sjúklinga sem til hans leita eða hann hefur umsjón með.“ Það sem til athugunar er, er að í staðinn verði 3. mgr. 13. gr. svohljóðandi: „Heilbrigðisstarfsmaður ber, eftir því sem við á, ábyrgð á greiningu og meðferð sjúklinga sem til hans leita. ...“

Við samanburð á þeim frumvörpum um heilbrigðisstarfsmenn, sem fram hafa komið á síðustu fjórum löggjafarþingum kemur í ljós að þessi sérstaki málslíður um ábyrgð lækna kom inn í frumvarpið þegar það var lagt fram sl. haust. Var það væntanlega gert vegna ábendinga lækna um að skýrt ákvæði þurfi að vera í lögum um heilbrigðisstarfsmenn um sérstöðu lækna þegar kemur að ábyrgð á læknisfræðilegri meðferð og greiningu sjúklinga. Læknisfræðileg meðferð og greining sjúklinga er ekki í höndum neinna heilbrigðisstétta annarra en lækna. Þeirri greiningu og meðferð fylgir mest ábyrgð, enda mest hættu á að gagnvart sjúklingi fari eitthvað úrskeiðis í því ferli. Greining og meðferð annarra heilbrigðisstarfsmanna byggir oftast á læknisfræðilegri greiningu og meðferð sjúklings.

LÍ telur mikilvægt að það sé skýrt og greinilegt í heildarlöggjöf um heilbrigðisstarfsmenn, nái slík löggjöf fram að ganga, að læknar beri ábyrgð á læknisfræðilegri greiningu og meðferð sjúklinga. LÍ telur að með því að fella út 1. málslíð 3. mgr. 13. gr. frumvarpsins þá verði staða sjúklinga mun veikari en eðlilegt er því heilbrigðisstarfsmenn geti farið að vísa hver á annan varðandi það hver beri hina raunverulegu ábyrgð á greiningu og meðferð sjúklingsins. Réttarstaða sjúklinga, ef eitthvað fer úrskeiðis í greiningu og meðferð, gæti því orðið talsvert lakari en nú er.

Þegar frumvarp það, sem varð að lögum um réttindi sjúklinga, var til meðferðar í Alþingi veturinn 1996-1997 taldi heilbrigðis- og trygginganefnd Alþingis ástæðu til að skerpa á ábyrgð og hlutverki lækna gagnvart réttindum sjúklinga. Þess vegna var orðalagi í ýmsum ákvæðum frumvarpsins breytt til að taka af öll tvímæli um það hver sé skylda lækna gagnvart sjúklingum. Í því tilviki þótti sjálfsagt og eðlilegt að taka lækna útúr og skerpa sérstaklega á þeirra ábyrgð og tilgreina ábyrgð annarra heilbrigðisstétta með almennum hætti. Formaður heilbrigðis- og trygginganefndar Alþingis sagði þegar hann mælti fyrir breytingum

nefndarinnar m.a. þetta: „ ... Í öðru lagi eru mjög róttækar breytingar sem styrkja mjög stöðu lækna í þessum lögum ef frv. verður samþykkt og koma í veg fyrir að ábyrgð á vellíðan og meðferð sjúklings dreifist um of, en það er almenn gagnrýni nefndarmanna og gesta sem á fund nefndarinnar komu að þar væri frv. talsvert áfátt. ...“¹

LÍ hefur margsinnis í umsögnum sínum til velferðarnefndar Alþingis lýst andstöðu sinni við það að læknalög verði felld niður og ákvæði þeirra felld inn í heildarlöggjöf um heilbrigðisstéttir. LÍ leyfir sér að áréttta þá afstöðu. Verði það engu að síður niðurstaða Alþingis að þörf sé á því að setja heildarlög um alla heilbrigðisstarfsmenn þá telur LÍ að sú breyting megi ekki hafa í för með sér að dregið verði úr lagalegri og faglegri ábyrgð lækna á læknisfræðilegri greiningu og meðferð sjúklunga, þannig að óvissa skapist um þá ábyrgð. LÍ telur að það sé til þess fallið að draga úr faglegri og lagalegri ábyrgð lækna að fella niður 1. málsl. 3. mgr. 13. gr. í framangreindu frumvarpi. LÍ leggur áherslu á að 1. málsl. 3. mgr. 13. gr. frumvarpsins standi, eigi að samþykkja það, en leggur til að orðalag hans verði:

„Læknir ber ábyrgð á læknisfræðilegri greiningu og meðferð sjúklunga sem til hans leita eða hann hefur umsjón með.“

Eina breytingin sem lögð er til er sú að orðið „greining“ komi á undan orðinu „meðferð“ enda er það eðlilegri orðaröð í þessu samhengi.

Virðingarfyllst,
f.h. stjórnar Læknafélags Íslands,

Þorbjörn Jónsson,
formaður.

---

¹ <http://www.althingi.is/alttext/121/05/r16252817.shtml>

Sjúkraliðafélag Íslands

Nefndasviðs Alþingis,
Austurstræti 8-10,
150 Reykjavík.

Reykjavík 14. nóvember 2011

Alþingi
Erindi nr. *Þ 140/114*
komudagur *14. 11. 2011*

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um heilbrigðisstarfsmenn, mál 147.

Sjúkraliðafélag Íslands ýtrekar umsögn sína frá 4. apríl sl. þar sem félagið fagnar framkomnu frumvarpi og telur að það muni auka líkur á að í framtíðinni verði betri nýting á menntun og starfsþjálfun heilbrigðisstarfsmanna og gefi stéttunum meiri möguleika til starfsþróunar.

Fyrir hönd Sjúkraliðafélags Íslands

Kristín Á. Guðmundsdóttir.

Kristín Á. Guðmundsdóttir, formaður

Alþingi
Erindi nr. P 140/302
komudagur 18.11.2011

Velferðarnefnd Alþingis
Austurstræti 8 – 10
105 Reykjavík

Reykjavík, 18. nóvember 2011.

Efni: Frumvarp til laga um heilbrigðisstarfsmenn, 147. mál

Tannsmiðafélagi Íslands hefur verið sent til umsagnar ofangreint frumvarp.

Á bls. 13 segir m.a. í 15. tölulið þar sem fjallað er um tannsmiði:

„Tannsmíði er löggilt iðngrein og um tannsmiði gilda lög um starfsréttindi tannsmiða nr. 109/2000, reglugerð nr. 904/2000, um starfsréttindi tannsmiða, og reglur nr. 937/2000, um takmörkun á starfsréttindum tannsmiða. Tannsmiðir með meistararéttindi geta á eigin ábyrgð smíðað tanngóma og þá m.a. unnið að töku móta og mátun, enda séu ekki sjúklegar breytingar eða meðfæddir gallar í munni eða kjálka viðskiptavinar samkvæmt læknisvottorði, svo og gert við tanngóma og tannparta. Að smíði tannparta á eigin ábyrgð skulu þeir starfa í samvinnu við tannlækni.“

Á aðalfundi Tannsmiðafélags Íslands snemma árs 2009 var samþykkt með yfirgnæfandi meirihluta félagsmanna að leggja til að tannsmiðir yrðu heilbrigðisstétt.

Frá hausti 2009 hefur tannsmiði verið kennd til B.S. prófs í Háskóla Íslands. Allir nemar sem voru í Tannsmiðaskólanum hafa lokið því námi. Er því nám í tannsmiði í dag eingöngu kennd á háskólastigi á Íslandi.

Í ljósi þessara breytinga er mikilvægt að orðalagi ofangreindra laga, reglugerðar og reglna um tannsmiði verði breytt ef frumvarp þetta verður samþykkt á þá leið að eingöngu þeir sem lokið hafa framhaldsnámi í **klínískri tannsmiði** geti á eigin ábyrgð smíðað tanngóma og þá m.a. unnið að töku móta og mátun, enda séu ekki sjúklegar breytingar eða meðfæddir gallar í munni eða kjálka viðskiptavinar samkvæmt læknisvottorð, svo og gert við tanngóma og tannparta. Að smíði tannparta á eigin ábyrgð skulu þeir starfa í samvinnu við tannlækni.

Félagið vill að lokum vekja athygli nefndarinnar á B.S ritgerð Aðalheiðar Svönu Sigurðardóttur og Vigdísar Valsdóttur er ber titilinn „Tannsmiðir á tímamótum. Frá fagi í móttun til formlegs náms, áhrif kerfis- og bóknámsreks á menntun íslenskra tannsmiða.“

<http://skemman.is/item/view/1946/6324;jsessionid=7E3A7890C62D598EA3A40B59B96A1AA1>

F. h. Tannsmiðafélags Íslands

Sigurður B. Halldórsson, hrl.

16.1.2011

Velfn.

147. mál

Alþingi
Erindi nr. D 140/911
komudagur 16.1.2011

Í Danmörku, Noregi, Svíþjóð og Finnlandi gildir rammalöggjöf um heilbrigðisstarfsmenn. Þau taka til allra heilbrigðisstétta, ekki einungis grunnstéttanna fimm. Ráðuneytið sendi fyrirspurn til allra EES-ríkjanna í gær mánudag og kannaði hvort löggjöf þeirra um heilbrigðisstarfsmanna væri í formi rammalöggjafar eða í formi sérлага um hverja stétt. Eftirfarandi svör hafa borist:

- Lettland: Ein lög fyrir allar heilbrigðisstéttir
- Liechtenstein: Ein lög fyrir lækna og önnur lög fyrir aðrar heilbrigðisstéttir
- Frakkland: Ein rammalöggjöf fyrir allar heilbrigðisstéttir
- Sviss: Ríkislög (e. federal act) um lækna, dýralækna, tannlækna, lyfjafræðinga og kírópraktora. Sérstök ríkislög um sálfræðinga. 26 kantónulög um það sem þeir kalla „non-medical health professions.“
- Bretland: Sérölggjöf um lækna.
- Grikkland: Sérstök lög fyrir hverja heilbrigðisstétt.
- Litháen: Ein lög yfir starfsemi allra heilbrigðisstétta. Sérölg vegna sérstakra starfa fyrir lækna, hjúkrunarfræðinga og ljósmæður.
- Pólland: Sérölg fyrir hverja heilbrigðisstétt, lækna tannlækna saman og, hjúkrunarfræðingar og ljósmæður saman. Lyfjafræðingar sér o.s. frv.
- Malta: Ein lög fyrir allar heilbrigðisstéttir.
- Slóvenía: Ein heildarlög. Sérölg fyrir heimilislækna. Sérölg fyrir lækna og tannlækna. Í vinnstu sérölg fyrir hjúkrunarfræðinga og ljósmæður.
- Þýskaland: Sérölg fyrir hverja heilbrigðisstétt.
- Rúmenía: Sérölg fyrir lækna tannlækna og lyfjafræðinga. Sérölg fyrir hjúkrunarfræðinga og ljósmæður.
- Spánn: Ein rammalög fyrir allar heilbrigðisstéttirnar.
- Eistland: Ein ammalög fyrir heilbrigðisstéttirnar.
- Írland: Sér lög fyrir hverja löggilta heilbrigðisstétt.
- Ungverjaland: Sérölg fyrir hverja stétt

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE
DIREKTORAT ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO

Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 478 60 05
F: 01 251 77 55
E: gp.mz@gov.si
www.mz.gov.si

Laufey Helga Guðmundsdóttir,
Special Advisor
Department of Protection of Rights
Ministry of Welfare
Iceland
laufey.gudmundsdottir@vel.is

Number: 601-632/2011/2
Date: 25.11.2011

Issue: Legislation for health professionals

Dear Laufey Helga Gudmundsdottir,

Regarding the legislations for health professionals we would like to inform you that in Republic of Slovenia health professionals are regulated by:

- Health Services Act (Official Gazette of the Republic of Slovenia, No 23/0 – official consolidated text, 23/08, 58/08 - ZZdrS-E, 15/08 and 77/08) and
- General Practitioner Service Act (Official Gazette of the Republic of Slovenia, Nos 72/06 – official consolidated text, 68/06 - ZSPJS-F, 58/08, 15/08 and 107/10)

Health Services Act is *lex generalis*, General Practitioner Service Act is *lex specialis*, which regulates professional qualification "doctor" and "dentist"

Please take notice that we are in process of forming *lex specialis*, which will regulate professional qualification "nurse" and "midwife".

Kind regards,

Biserka Simčič, secretary
Head of Quality and
Safety in Health Care Division

From: Hildur Eva Sigurðardóttir
Sent: 17. janúar 2012 12:49
To: nefnd-velfn.
Subject: FW: Löggjöf um heilbrigðisstarfsmenn innan ESB

Til nefndarmanna í velferðarnefnd.

Meðfylgjandi eru umbeðnar upplýsingar til nefndarinnar vegna 147. máls um heilbrigðisstarfsmenn. Um er að ræða upplýsingar um hvernig löggjöf um heilbrigðisstarfsmenn er háttað á EES svæðinu.

Svör vegna einstakra landa má finna hér að neðan auk eins pdf skjals en svo fylgir jafnframt með yfirlit í pdf skjali.

Bkv. Hildur Eva

From: gudrun.w.jensdottir@vel.is [mailto:gudrun.w.jensdottir@vel.is]
Sent: 17. janúar 2012 11:33
To: Hildur Eva Sigurðardóttir
Subject: Fw: Löggjöf um heilbrigðisstarfsmenn innan ESB

Tilvísun í mál: VEL11100003
Sæl Hildur

Framsendi hér með svör við fyrirspurn ráðuneytisins varðandi lööjög um heilbrigðisstarfsmenn á EES - svæðinu. Hér með eiga að koma 16. póstur.

Vonandi skila þeir sér allir til þín. Sendi í sér pósti yfirlit frá mér.

Kveðja

Guðrún W. Jensdóttir

Guðrún W. Jensdóttir, sérfræðingur / Special Advisor
Skrifstofa gæða og forvarna / Department of Quality and Prevention
Velferðarráðuneytið / Ministry of Welfare
Hafnarhúsinu við Tryggvagötu, IS-150 Reykjavík, Iceland
Sími / tel.: (+354) 545 8100, fax: (+354) 551 9165
gudrun.w.jensdottir@vel.is / velferðarraduneyti.is

Frá: Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR
Dags: 16.12.2011 09:19:26
Til: Guðrún W. Jensdóttir/VEL/NotesSTJR@NotesSTJR
Efni: Fw: Legislation on health professionals

Laufey Helga Guðmundsdóttir, sérfræðingur / Special Advisor
Skrifstofa réttindaverndar / Department of Protection of Rights
Velferðarráðuneytið / Ministry of Welfare
Hafnarhúsinu við Tryggvagötu, IS-150 Reykjavík, Iceland
Sími / tel.: (+354) 545 8100, fax: (+354) 551 9165
laufey.gudmundsdottir@vel.is / velferðarraduneyti.is

----- Forwarded by Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR on 16.12.2011 09:19 -----
From:
"SRPQ" <srpq@minedu.gov.gr>

To:
<laufey.gudmundsdottir@vel.is>
Date:
16.12.2011 05:27
Subject:
Legislation on health professionals

HELLENIC REPUBLIC
MINISTRY OF EDUCATION
LIFELONG LEARNING & RELIGIOUS AFFAIRS

DIRECTORATE FOR EUROPEAN UNION AFFAIRS
SECTION FOR THE RECOGNITION OF PROFESSIONAL QUALIFICATIONS

Athens, 14.12.2011
Reg. No: 143422/IA
Andrea Papandreou 37
151 80 Marousi, Attiki-GREECE
Tel: (0030 210)-34 43 169
Fax: (0030 210)-34 43 158
e-mail : srpq@minedu.gov.gr
Information: *Yiannikopoulou Eleni*

To: Ms Laufey Helga Gudmundsdottir
Special Advisor
Department of Protection of Rights
Ministry of Welfare
E-mail: laufey.gudmundsdottir@vel.is

Dear Ms Gudmundsdottir,

We are the competent authority in Greece for the implementation of the European Communities Directive 2005/36/EC regarding the recognition of professional qualifications.

Regarding your question about the legislation on health professionals, we inform you that in Greece exist different laws for each health profession.

Overall, we recommend that you contact the Hellenic Ministry of Health:
Aristotelous 17, T.K. 101 87
Tel: +30210-5232-821/9, 210-5249-011
Email: www.yyka.gov.gr

Yours Sincerely,

Athena Plessa – Papadaki

--
This message has been scanned for viruses and dangerous content by **MailScanner**, and is believed to be clean.

Frá: Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR
Dags: 07.12.2011 09:41:04
Til: Guðrún W. Jensdóttir/VEL/NotesSTJR@NotesSTJR
Efni: Fw: Legislation on health professionals

Laufey Helga Guðmundsdóttir, sérfræðingur / Special Advisor
Skrifstofa réttindaverndar / Department of Protection of Rights
Velferðarráðuneytið / Ministry of Welfare
Hafnarhúsinu við Tryggvagötu, IS-150 Reykjavík, Iceland
Sími / tel.: (+354) 545 8100, fax: (+354) 551 9165
laufey.gudmundsdottir@vel.is / velferðarraduneyti.is

----- Forwarded by Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR on 07.12.2011 09:40 -----

From:
Dalia Jelinskiene <Dalia.Jelinskiene@sam.lt>
To:
"laufey.gudmundsdottir@vel.is" <laufey.gudmundsdottir@vel.is>
Cc:
"birute.kinduriene@ukmin.lt" <birute.kinduriene@ukmin.lt>
Date:
07.12.2011 07:06
Subject:
RE: Legislation on health professionals

Dear Ms/Mr Laufey Helga Gudmundsdottir,

Answering to your inquire about the legislation on health professionals in Lithuania, we would like to specify that there are the legal acts (laws and governmental resolutions) regulating the activities for all health professionals. Also, we have seperate legislation for each profession (doctors, nurses, mid-wives etc.) regulating their specific practical activities.

Best regards,
Dalia Jelinskiene

*The Chief Specialist
of the Health Care Resource Management Division
The Ministry of Health of the Republic of Lithuania
phone: +370 5 266 1433*

From: Kinduriene Birute [<mailto:birute.kinduriene@ukmin.lt>]

Sent: Wednesday, November 23, 2011 3:27 PM
To: Jonas Bartlingas; Dalia Jelinskienė; Nijolė Bielinienė
Subject: FW: Legislation on health professionals

Sveiki,
Persiunčiu Islandijos paklausimą.

Birutė

From: laufey.gudmundsdottir@vel.is [mailto:laufey.gudmundsdottir@vel.is]
Sent: Monday, November 21, 2011 6:39 PM
To: Kinduriene Birute
Subject: Legislation on health professionals

To whom it may concern,

The Ministry of Welfare in Iceland is preparing a bill on health professionals. On account of that, we would like to inquire about the legislation on health professionals in your country. Specifically, we would like to know if you have one legislation for all health professionals (doctors, nurses, mid-wives etc.) or if you have separate legislation for each profession (one legislation for doctors, one legislation for nurses, one legislation for mid-wives etc.).

Best regards,
Laufey Helga Gudmundsdottir

Laufey Helga Guðmundsdóttir, sérfræðingur / Special Advisor
Skrifstofa réttindaverndar / Department of Protection of Rights
Velferðarráðuneytið / Ministry of Welfare
Hafnarhúsinu við Tryggvagötu, IS-150 Reykjavík, Iceland
Sími / tel.: (+354) 545 8100, fax: (+354) 551 9165
laufey.gudmundsdottir@vel.is / velferdarraduneyti.is

Frá: Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR
Dags: 06.12.2011 12:52:09
Til: Guðrún W. Jensdóttir/VEL/NotesSTJR@NotesSTJR
Efni: Fw: Legislation on health professionals

Laufey Helga Guðmundsdóttir, sérfræðingur / Special Advisor
Skrifstofa réttindaverndar / Department of Protection of Rights
Velferðarráðuneytið / Ministry of Welfare
Hafnarhúsinu við Tryggvagötu, IS-150 Reykjavík, Iceland
Sími / tel.: (+354) 545 8100, fax: (+354) 551 9165
laufey.gudmundsdottir@vel.is / velferdarraduneyti.is

----- Forwarded by Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR on 06.12.2011 12:52 -----
From:
Kowalska Marta <Marta.Kowalska@mnisw.gov.pl>
To:
"laufey.gudmundsdottir@vel.is" <laufey.gudmundsdottir@vel.is>
Date:
06.12.2011 12:17
Subject:
FW: Legislation on health professionals

Dear Mrs. Laufey Helga Gudmundsdottir,
in response to your e-mail I would like to send you response to your question from Polish Ministry of Health which is competent authority for medical professions. There are separate legal acts for medical professions, eg. professions of doctor and dentist are regulated in one legal act on the profession of doctor and dentist, and in the act on medical chambers, the same goes for the profession of nurse and midwife: there is one legal act on the profession of nurse and midwife, as well as there is legal act on chambers of nurses and midwives; the profession of pharmacist is regulated in legal act on pharmaceutical chambers; profession of laboratory diagnostician is regulated in legal act on laboratory diagnostics, etc.

If you need more details please contact Mrs Arleta Zaremba
Ministry of Health
ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa
Poland
phone: +48 22 63 49 630
e-mail: kwalfikacjeczawodowe@mz.gov.pl

Best regards,
Marta Kowalska

Starszy specjalista
Wydział Koordynacji Systemu Uznawania Kwalifikacji Zawodowych
Departament Nadzoru i Organizacji Szkolnictwa Wyższego
Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
ul. Hoża 20
00-529 Warszawa
tel. +48 22 52 92 237
fax +48 22 62 83 534

*Rozważ, czy wydrukowanie tego maila jest konieczne.
Oszczędzając papier, przyczyniasz się do ochrony środowiska.*

From: laufey.gudmundsdottir@vel.is [mailto:laufey.gudmundsdottir@vel.is]
Sent: Monday, November 21, 2011 5:41 PM
To: kwalifikacje
Subject: Legislation on health professionals

To whom it may concern,

The Ministry of Welfare in Iceland is preparing a bill on health professionals. On account of that, we would like to inquire about the legislation on health professionals in your country. Specifically, we would like to know if you have one legislation for all health professionals (doctors, nurses, mid-wives etc.) or if you have separate legislation for each profession (one legislation for doctors, one legislation for nurses, one legislation for mid-wives etc.).

Best regards,
Laufey Heiga Gudmundsdottir

Laufey Helga Guðmundsdóttir, sérfræðingur / Special Advisor
Skrifstofa réttindaverndar / Department of Protection of Rights
Velferðarráðuneytið / Ministry of Welfare
Hafnarhúsinu við Tryggvagötu, IS-150 Reykjavík, Iceland
Sími / tel.: (+354) 545 8100, fax: (+354) 551 9165
laufey.gudmundsdottir@vel.is / velferdarraduneyti.is

Frá: Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR
Dags: 28.11.2011 12:22:18
Til: Guðrún W. Jensdóttir/VEL/NotesSTJR@NotesSTJR
Efni: Fw: Priznavanje poklicnih kvalifikacij EU - LEGISLATION FOR HEALTH PROFESSIONALS

Laufey Helga Guðmundsdóttir, sérfræðingur / Special Advisor
Skrifstofa réttindaverndar / Department of Protection of Rights
Velferðarráðuneytið / Ministry of Welfare
Hafnarhúsinu við Tryggvagötu, IS-150 Reykjavík, Iceland
Sími / tel.: (+354) 545 8100, fax: (+354) 551 9165
laufey.gudmundsdottir@vel.is / velferdarraduneyti.is

----- Forwarded by Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR on 28.11.2011 12:22 -----

From:
Gp.Mz@gov.si
To:
laufey.gudmundsdottir@vel.is
Date:
28.11.2011 12:21
Subject:
Priznavanje poklicnih kvalifikacij EU - LEGISLATION FOR HEALTH PROFESSIONALS

Sporočilo poslalo(a): Andreja Kušar/MZDR/GOV

(See attached file: 2872_0001.PDF) *(See attached file: 2872_0001.PDF)*

Frá: Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR
Dags: 28.11.2011 12:19:51
Til: Guðrún W. Jensdóttir/VEL/NotesSTJR@NotesSTJR
Efni: Fw: Legislation on health professionals

Laufey Helga Guðmundsdóttir, sérfræðingur / Special Advisor
Skrifstofa réttindaverndar / Department of Protection of Rights
Velferðarráðuneytið / Ministry of Welfare
Hafnarhúsinu við Tryggvagötu, IS-150 Reykjavík, Iceland
Sími / tel.: (+354) 545 8100, fax: (+354) 551 9165
laufey.gudmundsdottir@vel.is / velferdarraduneyti.is

----- Forwarded by Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR on 28.11.2011 12:19 -----

From: "Micallef Shirley at MEEF" <shirley.micallef@gov.mt>
To: <laufey.gudmundsdottir@vel.is>

Date: 28.11.2011 11:42

Subject: RE: Legislation on health professionals

Dear Madam

In Malta all health professionals fall under one Act – Healthcare Professions Act

Regards

Shirley Micallef
Mutual Recognition Coordinator
Malta Qualifications Council
16/18 Tower Promenade
St. Lucija SLC 1019
Maita
Tel. 00356 21801411/00356 27540051
Fax 00356 21808758
www.mqc.gov.mt

From: laufey.gudmundsdottir@vel.is [mailto:laufey.gudmundsdottir@vel.is]

Sent: 21 November 2011 17:40

To: Micallef Shirley at MEEF

Subject: Legislation on health professionals

To whom it may concern,

The Ministry of Welfare in Iceland is preparing a bill on health professionals. On account of that, we would like to inquire about the legislation on health professionals in your country. Specifically, we would like to know if you have one legislation for all health professionals (doctors, nurses, mid-wives etc.) or if you have separate legislation for each profession (one legislation for doctors, one legislation for nurses, one legislation for mid-wives etc.).

Best regards,
Laufey Helga Gudmundsdottir

Laufey Helga Guðmundsdóttir, sérfræðingur / Special Advisor
Skrifstofa réttindaverndar / Department of Protection of Rights
Velferðarráðuneytið / Ministry of Welfare
Hafnarhúsinu við Tryggvagötu, IS-150 Reykjavík, Iceland
Sími / tel.: (+354) 545 8100, fax: (+354) 551 9165
laufey.gudmundsdottir@vel.is / velferðarraduneyti.is

Frá: Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR

Dags: 25.11.2011 11:22:11

Til: Guðrún W. Jensdóttir/VEL/NotesSTJR@NotesSTJR

Efni: Fw: Legislation on health professionals

Laufey Helga Guðmundsdóttir, sérfræðingur / Special Advisor
Skrifstofa réttindaverndar / Department of Protection of Rights
Velferðarráðuneytið / Ministry of Welfare

Hafnarhúsinu við Tryggvagötu, IS-150 Reykjavík, Iceland
Sími / tel.: (+354) 545 8100, fax: (+354) 551 9165
laufey.gudmundsdottir@vel.is / velferdarraduneyti.is

----- Forwarded by Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR on 25.11.2011 11:22 -----

From: UK NCP <info@ukncp.org.uk>

To: "'laufey.gudmundsdottir@vel.is'" <laufey.gudmundsdottir@vel.is>

Date: 25.11.2011 11:14

Subject: RE: Legislation on health professionals

Dear Ms Gudmundsdottir,

Thank you for your email.

Health legislation in the UK is separate for the various profession (e.g. governed by the Medical Act for doctors, the Dental Act for Dentists, etc.).

This is not my area of expertise, so if you would like specific information on which acts govern which professions, it would be best to contact our Department of Health.

Mr Keith Baggs (Keith.Baggs@dh.gsi.gov.uk) at the department may be able to assist.

Kind regards,

Katherine Latta

Katherine Latta

NCP Coordinator

UK National Contact Point for Professional Qualifications

t: +44 (0) 1242 258608

f: +44 (0) 1242 258611

// www.ukncp.org.uk

Oriel House, Oriel Road, Cheltenham, GL50 1XP

Follow us on...

From: laufey.gudmundsdottir@vel.is [<mailto:laufey.gudmundsdottir@vel.is>]

Sent: 21 November 2011 16:43

To: UK NCP

Subject: Legislation on health professionals

To whom it may concern,

The Ministry of Welfare in Iceland is preparing a bill on health professionals. On account of that, we would like to inquire about the legislation on health professionals in your country. Specifically, we would like to know if you have one legislation for all

health professionals (doctors, nurses, mid-wives etc.) or if you have separate legislation for each profession (one legislation for doctors, one legislation for nurses, one legislation for mid-wives etc.).

Best regards,
Laufey Helga Guðmundsdóttir

Laufey Helga Guðmundsdóttir, sérfræðingur / Special Advisor
Skrifstofa réttindaverndar / Department of Protection of Rights
Velferðarráðuneytið / Ministry of Welfare
Hafnarhúsinu við Tryggvagötu, IS-150 Reykjavík, Iceland
Sími / tel.: (+354) 545 8100, fax: (+354) 551 9165
laufey.gudmundsdottir@vel.is / velferdarraduneyti.is

Please consider the environment before printing this email

This e-mail, including any attachments, is intended solely for the use of the addressee, and may contain confidential information. If you are not the intended recipient of this message, you may not copy, disclose, distribute or otherwise use the information contained in it or any attachments. If you have received this message in error, please notify the sender immediately. Any opinions or views expressed in this email are those of the author and do not necessarily represent those of ECCTIS Ltd unless otherwise specifically stated.

Whilst reasonable precautions have been taken to ensure that the contents of this email and any attached files are virus-free, ECCTIS Ltd cannot accept any liability resulting from a virus or any malicious program.

Frá: Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR
Dags: 24.11.2011 17:10:32
Til: Guðrún W. Jensdóttir/VEL/NotesSTJR@NotesSTJR
Efni: Fw: AW: Legislation on health professionals

-----Forwarded by Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR on 11/24/2011
05:10PM -----
To: <laufey.gudmundsdottir@vel.is>
From: <diplomamerkenning@bmwi.bund.de>
Date: 11/24/2011 01:50PM
Subject: AW: Legislation on health professionals

Dear Ms Guðmundsdóttir,

in Germany, there is a separate legislation for each profession.

Kind regards,

Thomas Helling-Junghans

Thomas Helling-Junghans

Kontaktstelle für Berufsankennung nach Richtlinie 2005/36/EG, Bundesministerium für Wirtschaft und Technologie, EB 2 - EU-Binnenmarkt

Contact Point for the recognition of professional qualifications under Directive 2005/36/EC, Federal Ministry of Economics and Technology, EB2 - Internal Market

diplomanerkennung@bmwi.bund.de

-----Ursprüngliche Nachricht-----

Von: laufey.gudmundsdottir@vel.is [mailto:laufey.gudmundsdottir@vel.is]

Gesendet: Montag, 21. November 2011 17:35

An: Diplomanerkennung

Betreff: Legislation on health professionals

To whom it may concern,

The Ministry of Welfare in Iceland is preparing a bill on health professionals. On account of that, we would like to inquire about the legislation on health professionals in your country. Specifically, we would like to know if you have one legislation for all health professionals (doctors, nurses, mid-wives etc.) or if you have separate legislation for each profession (one legislation for doctors, one legislation for nurses, one legislation for mid-wives etc.).

Best regards,

Laufey Helga Gudmundsdottir

Laufey Helga Guðmundsdóttir, sérfræðingur / Special Advisor
Skrifstofa réttindaverndar / Department of Protection of Rights
Velferðarráðuneytið / Ministry of Welfare
Hafnarhúsinu við Tryggvagötu, IS-150 Reykjavík, Iceland
Sími / tel.: (+354) 545 8100, fax: (+354) 551 9165
laufey.gudmundsdottir@vel.is / velferdarraduneyti.is

Frá: Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR

Dags: 24.11.2011 11:14:29

Til: Guðrún W. Jensdóttir/VEL/NotesSTJR@NotesSTJR

Efni: Fw: Legislation on health professionals
-----

kv. Laufey

Laufey Helga Guðmundsdóttir, sérfræðingur / Special Advisor
Skrifstofa réttindaverndar / Department of Protection of Rights
Velferðarráðuneytið / Ministry of Welfare
Hafnarhúsinu við Tryggvagötu, IS-150 Reykjavík, Iceland
Sími / tel.: (+354) 545 8100, fax: (+354) 551 9165
laufey.gudmundsdottir@vel.is / velferdarraduneyti.is

----- Forwarded by Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR on 24.11.2011 11:14 -----

From: Liina Kukkur <liina.kukkur@archimedes.ee>
To: laufey.gudmundsdottir@vel.is
Date: 24.11.2011 11:09
Subject: Re: Legislation on health professionals

Dear Laufey Helga Gudmundsdottir,

In Estonia, we have Health Services Organisation Act (*Tervishoiuteenuste korraldamise seadus*) as one general legislation for all health professions. You can find the translation of the named Act on the following link

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=X40058K7&keel=en&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=X&query=Tervishoiu>

We do not have specific act or legislation which establishes only for example the activity of nurses or doctors.

Kind regards,

--

Liina Kukkur
Information Specialist
Estonian ENIC/NARIC
liina.kukkur@archimedes.ee
www.archimedes.ee/enic

2011/11/21 <laufey.gudmundsdottir@vel.is>

To whom it may concern,

The Ministry of Welfare in Iceland is preparing a bill on health professionals. On account of that, we would like to inquire about the legislation on health professionals in your country. Specifically, we would like to know if you have one legislation for all health professionals (doctors, nurses, mid-wives etc.) or if you have separate legislation for each profession (one legislation for doctors, one legislation for nurses, one legislation for mid-wives etc.).

Best regards,
Laufey Helga Gudmundsdottir

Laufey Helga Guðmundsdóttir, sérfræðingur / Special Advisor
Skrifstofa réttindaverndar / Department of Protection of Rights
Velferðarráðuneytið / Ministry of Welfare
Hafnarhúsinu við Tryggvagötu, IS-150 Reykjavík, Iceland
Sími / tel.: (+354) 545 8100, fax: (+354) 551 9165
laufey.gudmundsdottir@vel.is / velferðarraduneyti.is

Frá: Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR
Dags: 24.11.2011 11:03:48
Til: Guðrún W. Jensdóttir/VEL/NotesSTJR@NotesSTJR
Efni: Fw: Legislation on health professionals

Laufey Helga Guðmundsdóttir, sérfræðingur / Special Advisor
Skrifstofa réttindaverndar / Department of Protection of Rights
Velferðarráðuneytið / Ministry of Welfare
Hafnarhúsinu við Tryggvagötu, IS-150 Reykjavík, iceland
Sími / tel.: (+354) 545 8100, fax: (+354) 551 9165
laufey.gudmundsdottir@vel.is / velferdarraduneyti.is

----- Forwarded by Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR on 24.11.2011 11:03 -----

From: "Geoghegan Hugh" <Hugh_Geoghegan@education.gov.ie>
To: <laufey.gudmundsdottir@vel.is>
Cc: <Geraldine_Kelly@health.gov.ie>
Date: 24.11.2011 10:49
Subject: RE: Legislation on health professionals

Dear Ms Gudmundsdottir,

In Ireland, it is generally the case that health professions which are regulated are the subject of their own pieces of legislation, for example -

- Doctors by the Medical Practitioners Act 2007 (<http://www.irishstatutebook.ie/2007/en/act/pub/0025/print.html>)
  - Nurses by the Nurses Act, 1985 (<http://www.irishstatutebook.ie/1985/en/act/pub/0018/print.html>)
  - Dentists by the Dentists Act, 1985 (<http://www.irishstatutebook.ie/1985/en/act/pub/0009/print.html>)
- etc.

This would also be reflected by the fact that each of those professions has their own regulatory body (or competent authority) established under each of those pieces of legislation.

More recently, the Department of Health has, under the Health and Social Care Professionals Act 2005 (<http://www.irishstatutebook.ie/2005/en/act/pub/0027/index.html>), established the Health and Social Care Professionals Council (www.coru.ie) which is currently the regulatory body for social workers in the State. It is intended that over the medium term the HSCPC will assume a regulatory function for a number of professions in the health and social care area, including radiographers, physiotherapists, psychologists, speech and language therapists etc. It is currently the intention that the HSCPS will regulate 12 different professions in total.

So, it can be seen from the above that while it has traditionally been the case that individual health professions are the subject of their own pieces of legislation, more recently the Department of Health has provided for a single overarching piece of legislation to be applied to a large number of professions.

I hope you find this information useful to you. I have copied my colleague in the Department of Health

in this email as she might wish to provide you with additional information.

Regards,

Hugh Geoghegan

Hugh Geoghegan | Qualifications Section

Department of Education and Skills, Block 2, Floor 2, Marlborough Street, Dublin 1, Ireland

T +353 1 889 6539 | F +353 1 889 2040 | hugh_geoghegan@education.gov.ie

---

From: laufey.gudmundsdottir@vel.is [<mailto:laufey.gudmundsdottir@vel.is>]

Sent: 21 November 2011 16:37

To: Geoghegan Hugh

Subject: Legislation on health professionals

To whom it may concern,

The Ministry of Welfare in Iceland is preparing a bill on health professionals. On account of that, we would like to inquire about the legislation on health professionals in your country. Specifically, we would like to know if you have one legislation for all health professionals (doctors, nurses, mid-wives etc.) or if you have separate legislation for each profession (one legislation for doctors, one legislation for nurses, one legislation for mid-wives etc.).

Best regards,

Laufey Helga Gudmundsdottir

Laufey Helga Guðmundsdóttir, sérfræðingur / Special Advisor
Skrifstofa réttindaverndar / Department of Protection of Rights
Velferðarráðuneytið / Ministry of Welfare
Hafnarhúsinu við Tryggvagötu, IS-150 Reykjavík, Iceland
Sími / tel.: (+354) 545 8100, fax: (+354) 551 9165
laufey.gudmundsdottir@vel.is / velferdarraduneyti.is

*****
*****

The contents and any attachment of this e-mail are private and confidential.

They are intended only for the use of the intended addressee. If you are not the intended addressee, or the person responsible for delivering it to the intended addressee,

you are notified that any copying, forwarding, publication, review or delivery of this e-mail

or any attachments to anyone else or any other use of its contents is strictly prohibited. You are

prohibited from reading any part of this e-mail or any attachments. If you have received this e-mail

in error, please notify the system manager. Unauthorized disclosure or communication or other use of

the contents of this e-mail or any part thereof may be prohibited by law and may constitute a criminal

offence. Internet e-mails are not necessarily secure. The Minister for Education and Skills does not

accept responsibility for changes made to this message after it was sent.

Unless stated to the contrary,

any opinions expressed in this message are personal to the author and may not be attributed to the Minister

for Education and Skills.

WARNING: Computer viruses can be transmitted via email. While this e-mail has been swept for the presence of

computer viruses, you are requested to carry out your own virus check before opening any attachment.
The Minister for Education and Skills accepts no liability for any loss or damage which may be caused by software viruses transmitted by this e-mail.

*****
*****

Frá: Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR
Dags: 24.11.2011 10:47:52
Til: Guðrún W. Jensdóttir/VEL/NotesSTJR@NotesSTJR
Efni: Fw: Beiðni um upplýsingar vegna frv. um heilbrigðisstarfsmenn

---

kv. Laufey

Laufey Helga Guðmundsdóttir, sérfræðingur / Special Advisor
Skrifstofa réttindaverndar / Department of Protection of Rights
Velferðarráðuneytið / Ministry of Welfare
Hafnarhúsinu við Tryggvagötu, IS-150 Reykjavík, Iceland
Sími / tel.: (+354) 545 8100, fax: (+354) 551 9165
laufey.gudmundsdottir@vel.is / velferdarraduneyti.is

----- Forwarded by Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR on 24.11.2011 10:47 -----

From: Guðríður Þorsteinsdóttir/VEL/NotesSTJR
To: hildureva@althingi.is
Cc: Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR@NotesSTJR
Date: 22.11.2011 18:37
Subject: Re: Fw: Beiðni um upplýsingar vegna frv. um heilbrigðisstarfsmenn

---

Sæl Hildur Eva

Hér koma þær upplýsingar sem Laufey er búin að taka saman. Við höldum áfram að reyna að afla upplýsinga um hin löndin.

Í Danmörku, Noregi, Svíþjóð og Finnlandi gildir rammalöggjöf um heilbrigðisstarfsmenn. Þau taka til allra heilbrigðisstétta, ekki einungis grunnstéttanna fimm. Ráðuneytið sendi fyrirspurn til allra EES-rikkjanna í gær mánudag og kannaði hvort löggjöf þeirra um heilbrigðisstarfsmanna væri í forni rammalöggjafar eða í forni sérlega um hverja stétt. Eftirfarandi svör hafa borist:

- Lettland: Ein lög fyrir allar heilbrigðisstéttir
- Liechtenstein: Ein lög fyrir lækna og önnur lög fyrir aðrar heilbrigðisstéttir
- Frakkland: Ein rammalöggjöf fyrir allar heilbrigðisstéttir
- Sviss: Ríkislög (e. federal act) um lækna, dýralækna, tannlækna, lyfjafræðinga og kírópraktora. Sérstök ríkislög um sálfræðinga. 26 kantónulög um það sem þeir kalla „non-medical health professions.“
- Bretland: Sérölggjöf um lækna.

Bestu kveðjur,
Guðríður

Guðríður Þorsteinsdóttir---21.11.2011 18:30:02----- Original Message ----- From: Hildur Eva Sigurðardóttir [hildureva@althingi.is]

From: Guðríður Þorsteinsdóttir/VEL/NotesSTJR
To: "Laufey Helga Guðmundsdóttir" <laufey.gudmundsdottir@hbr.stjr.is>
Date: 21.11.2011 18:30
Subject: Fw: Beiðni um upplýsingar vegna frv. um heilbrigðisstarfsmenn

---

From: Hildur Eva Sigurðardóttir [hildureva@althingi.is]
Sent: 21.11.2011 17:23 GMT
To: Guðríður Þorsteinsdóttir
Cc: Anna Lilja Gunnarsdóttir; Álfheiður Ingadóttir <alfheiduri@althingi.is>
Subject: Beiðni um upplýsingar vegna frv. um heilbrigðisstarfsmenn

Sæl Guðríður,

á fundi velferðarnefndar í morgun var óskað upplýsinga frá ráðuneytinu um löggjöf um heilbrigðisstarfsmenn á Norðurlöndunum og í Evrópu, þ.e. hvernig aðildaríki EES-samningsins haga löggjöf sinni um þessi mál, hvort um sé að ræða heildarlöggjöf eða sérlög. Ef um heildarlöggjöf er að ræða er jafnframt óskað upplýsinga um það hvort hún nái einungis til 5 grunnstéttanna eða til fleiri heilbrigðisstarfsmanna.

Formaður bað mig jafnframt um að minna á ósk nefndarinnar um að ráðuneytið geri drög að sólarlagsákvæði, útfærslan þarf ekki að vera endanleg og ekki að tiltaka neinar stéttir sérstaklega.

Málið verður á dagskrá nefndarinnar á miðvikudag og því væri mjög gott að fá þessar upplýsingar á morgun ef unnt er.

Bkv. Hildur Eva

Hildur Eva Sigurðardóttir
Lögfræðingur, M.L.
Nefndarritari velferðarnefndar
Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10, 3. hæð
Sími 563 0400
Netfang hildureva@althingi.is
www.althingi.is

Frá: Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR
Dags: 24.11.2011 10:09:09

Til: Guðrún W. Jensdóttir/VEL/NotesSTJR@NotesSTJR
Efni: Re: Fw: Legislation on health professionals

Jú ég geri það.

Við vorum búin að senda velferðarnefnd það sem var komið á þriðjudagskvöldið en ég sendi þér
semsagt það sem hefur komið eftir það.

kv. Laufey

Laufey Helga Guðmundsdóttir, sérfræðingur / Special Advisor
Skrifstofa réttindaverndar / Department of Protection of Rights
Velferðarráðuneytið / Ministry of Welfare
Hafnarhúsinu við Tryggvagötu, IS-150 Reykjavík, Iceland
Sími / tel.: (+354) 545 8100, fax: (+354) 551 9165
laufey.gudmundsdottir@vel.is / velferdarraduneyti.is

▼ Guðrún W. Jensdóttir---24.11.2011 10:02:40---Sæl og takk Sendir þú mér ekki svör frá fleirum ef
þau berast??

From: Guðrún W. Jensdóttir/VEL/NotesSTJR
To: Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR@NotesSTJR
Date: 24.11.2011 10:02
Subject: Re: Fw: Legislation on health professionals

Sæl og takk
Sendir þú mér ekki svör frá fleirum ef þau berast??

kv

Guðrún W. Jensdóttir, sérfræðingur / Special Advisor
Skrifstofa gæða og forvarna / Department of Quality and Prevention
Velferðarráðuneytið / Ministry of Welfare
Hafnarhúsinu við Tryggvagötu, IS-150 Reykjavík, Iceland
Sími / tel.: (+354) 545 8100, fax: (+354) 551 9165
gudrun.w.jensdottir@vel.is / velferdarraduneyti.is

▼ Laufey Helga Guðmundsdóttir---24.11.2011 09:39:39---Frá Póllandi. kv. Laufey

From: Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR
To: Guðrún W. Jensdóttir/VEL/NotesSTJR@NotesSTJR
Date: 24.11.2011 09:39
Subject: Fw: Legislation on health professionals

Frá Póllandi.
kv. Laufey

Laufey Helga Guðmundsdóttir, sérfræðingur / Special Advisor
Skrifstofa réttindaverndar / Department of Protection of Rights
Velferðarráðuneytið / Ministry of Welfare
Hafnarhúsinu við Tryggvagötu, IS-150 Reykjavík, Iceland
Sími / tel.: (+354) 545 8100, fax: (+354) 551 9165
laufey.gudmundsdottir@vel.is / velferðarraduneyti.is

----- Forwarded by Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR on 24.11.2011 09:39 -----

From: Kowalska Marta <Marta.Kowalska@mnisw.gov.pl>
To: "laufey.gudmundsdottir@vel.is" <laufey.gudmundsdottir@vel.is>
Date: 24.11.2011 09:36
Subject: re: Legislation on health professionals

Dear Mrs. Laufey Helga Guðmundsdóttir,
in response to your e-mail I would like to inform you that in Poland we have separate legislation for each medical profession. We have sent this question to Ministry of Health which is Polish competent authority for medical professions and we should get answer within a week.

We will be in contact.

Best regards,

Marta Kowalska

Starszy specjalista
Wydział Koordynacji Systemu Uznawania Kwalifikacji Zawodowych
Departament Nadzoru i Organizacji Szkolnictwa Wyższego
Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
ul. Hoża 20
00-529 Warszawa
tel. +48 22 52 92 237
fax +48 22 52 83 534

*Reczeź, czy wydrukowanie tego maila jest konieczne.
Oszczędzając papier, przyczyniasz się do ochrony środowiska.*

From: laufey.gudmundsdottir@vel.is [<mailto:laufey.gudmundsdottir@vel.is>]
Sent: Monday, November 21, 2011 5:41 PM
To: kwalifikacje
Subject: Legislation on health professionals

To whom it may concern,

The Ministry of Welfare in Iceland is preparing a bill on health professionals. On account of that, we would like to inquire about the legislation on health professionals in your country. Specifically, we would like to know if you have one legislation for all health professionals (doctors, nurses, mid-wives etc.) or if you have separate legislation for each profession (one legislation for doctors, one legislation for nurses, one legislation for mid-wives etc.).

Best regards,
Laufey Helga Guðmundsdóttir

Laufey Helga Guðmundsdóttir, sérfræðingur / Special Advisor
Skrifstofa réttindaverndar / Department of Protection of Rights
Velferðarráðuneytið / Ministry of Welfare
Hafnarhúsinu við Tryggvagötu, IS-150 Reykjavík, Iceland
Sími / tel.: (+354) 545 8100, fax: (+354) 551 9165
laufey.gudmundsdottir@vel.is / velferdarraduneyti.is

Frá: Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR
Dags: 24.11.2011 09:38:50
Til: Guðrún W. Jensdóttir/VEL/NotesSTJR@NotesSTJR
Efni: Fw: Legislation on health professionals

Sælar,

Svör frá Rúmenu vegna löggjafar um heilbrigðisstarfsmenn. Guðriður segir að þú munir núna halda utan um þetta.

kv. Laufey

Laufey Helga Guðmundsdóttir, sérfræðingur / Special Advisor
Skrifstofa réttindaverndar / Department of Protection of Rights
Velferðarráðuneytið / Ministry of Welfare
Hafnarhúsinu við Tryggvagötu, IS-150 Reykjavík, Iceland
Sími / tel.: (+354) 545 8100, fax: (+354) 551 9165
laufey.gudmundsdottir@vel.is / velferdarraduneyti.is

----- Forwarded by Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR on 24.11.2011 09:38 -----

From: Oana Salomia <oana.salomia@medu.edu.ro>
To: "laufey.gudmundsdottir@vel.is" <laufey.gudmundsdottir@vel.is>
Cc: Gianina Chirazi <gianina.chirazi@medu.edu.ro>
Date: 23.11.2011 07:40
Subject: FW: Legislation on health professionals

Dear Madam,

Regarding the Romanian legislation for the medical professions we provide you with the following information:

The rules applicable on the exercise on the regulated professions of doctor, dentist, pharmacist are mentioned in the Law no. 95/2006 on the healthy system reform (Legea nr. 95/2006 privind reforma in domeniul sanatatii).

The rules applicable on the exercise on the regulated professions of nurse responsible for general care, nurse and midwife are mentioned in the Emergency Government Ordinance no. 144/2008 on the exercise of the profession of nurse responsible for general care, midwife and nurse and the running of the Romanian Order of Nurses Responsible for General Care, Midwives and Nurses (OUG nr. 144/2008 privind exercitarea profesiei de asistent medical generalist, a profesiei de moașă și a profesiei de asistent medical, precum și organizarea și funcționarea Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din

România).

The training for these professions is regulated by the Government Decision no. 1477/2003 on the approval of the minimum compulsory criteria for authorization and accreditation of the higher education institutions in the field of medicine, dental medicine, nurse, midwife, veterinary medicine, architecture and for the short-term higher education institutions/colleges for nurses responsible for general care, for the basic training (HG nr. 1477/2003 pentru aprobarea criteriilor minime obligatorii de autorizare și acreditare pentru instituțiile de învățământ superior din domeniile: medicină, medicină dentară, farmacie, asistenți medicali, moașe, medicină veterinară, arhitectură, precum și pentru colegiile de asistenți medicali generaliști, pentru formarea de bază)

Best regards,
Oana Salomia

Oana-Mihaela SALOMIA
Consilier pentru afaceri europene
Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului
Centrul National de Recunoastere si Echivalare a Diplomelor
Tel. 021 405 62 15, 0732 368 174
Fax. 021 313 10 13

De la: Gianina Chirazi
Trimis: 22 noiembrie 2011 09:51
Către: Oana Salomia
Subiect: FW: Legislation on health professionals

Rog raspuns

Gianina CHIRAZI
Director
National Centre for Recognition and Equivalence of Diplomas
Ministry of Education, Research, Youth and Sports
12, Spiru Haret street, Sector 1, 010176 Bucharest
phone: (+4) 021 4055670
e-mail: gianina.chirazi@medu.edu.ro
Web: www.cnred.edu.ro

From: laufey.gudmundsdottir@vel.is [laufey.gudmundsdottir@vel.is]
Sent: Monday, November 21, 2011 6:41 PM
To: Gianina Chirazi
Subject: Legislation on health professionals

To whom it may concern,

The Ministry of Welfare in Iceland is preparing a bill on health professionals. On account of that, we would like to inquire about the legislation on health professionals in your country. Specifically, we would like to know if you have one legislation for all health professionals (doctors, nurses, mid-wives etc.) or if you have separate legislation for each profession (one legislation for doctors, one legislation for nurses, one legislation for mid-wives etc.).

Best regards,
Laufey Helga Gudmundsdottir

Laufey Helga Guðmundsdóttir, sérfræðingur / Special Advisor

Skrifstofa réttindaverndar / Department of Protection of Rights
Velferðarráðuneytið / Ministry of Welfare
Hafnarhúsinu við Tryggvagötu, IS-150 Reykjavík, Iceland
Sími / tel.: (+354) 545 8100, fax: (+354) 551 9165
laufey.gudmundsdottir@vel.is<mailto:laufey.gudmundsdottir@vel.is> /
velferdarraduneyti.is<http://vel.is/>

Frá: Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR
Dags: 24.11.2011 09:39:11
Til: Guðrún W. Jensdóttir/VEL/NotesSTJR@NotesSTJR
Efni: Fw: Legislation on health professionals

Svör frá Spáni.
kv. Laufey

Laufey Helga Guðmundsdóttir, sérfræðingur / Special Advisor
Skrifstofa réttindaverndar / Department of Protection of Rights
Velferðarráðuneytið / Ministry of Welfare
Hafnarhúsinu við Tryggvagötu, IS-150 Reykjavík, Iceland
Sími / tel.: (+354) 545 8100, fax: (+354) 551 9165
laufey.gudmundsdottir@vel.is / velferdarraduneyti.is

----- Forwarded by Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR on 24.11.2011 09:38 -----

From: Gamo Martín, Leticia <leticia.gamo@educacion.es>
To: <laufey.gudmundsdottir@vel.is>
Date: 24.11.2011 09:12
Subject: RE: Legislation on health professionals

Dear Ms. Gudmundsdottir,

In Spain there is only one law that regulates all health professions (*Ley 44/2003, de 21 de noviembre, de ordenación de las profesiones sanitarias*). It regulates basic aspects like:

- Delimitation of the scope of each profession and the way they interact among them.
- Establishment of the structure of training: basic training, specialized training and continuous training
- Professional development and its recognition
- Private practice

....

There are also legal requirements (apart from the aforementioned law) which regulate the curricular content of the degree that entitles to practise each regulated health profession:

- Nurses
- Doctors
- Pharmacists
- Dental practitioners
- Veterinary surgeons
- Physiotherapists
- Speech therapists
- Opticians
- Podiatrists

- Occupational therapists
- Dietitians

I hope this information is useful to you.

Kind regards

Leticia Gamo Martín
Jefe de Área
Subdirección General de Títulos y Reconocimiento de Cualificaciones
Dirección General de Política Universitaria
Ministerio de Educación
Paseo del Prado, 28, Planta 4ª. Madrid 28071
Tlf. 91 5065636

 Por favor tenga en cuenta el medioambiente antes de imprimir este e-mail.

De: laufey.gudmundsdottir@vel.is [<mailto:laufey.gudmundsdottir@vel.is>]

Enviado el: lun 21/11/2011 17:36

Para: Gamo Martín, Leticia

Asunto: Legislation on health professionals

To whom it may concern,

The Ministry of Welfare in Iceland is preparing a bill on health professionals. On account of that, we would like to inquire about the legislation on health professionals in your country. Specifically, we would like to know if you have one legislation for all health professionals (doctors, nurses, mid-wives etc.) or if you have separate legislation for each profession (one legislation for doctors, one legislation for nurses, one legislation for mid-wives etc.).

Best regards,
Laufey Helga Gudmundsdottir

Laufey Helga Guðmundsdóttir, sérfræðingur / Special Advisor
Skrifstofa réttindaverndar / Department of Protection of Rights
Velferðarráðuneytið / Ministry of Welfare
Hafnarhúsinu við Tryggvagötu, IS-150 Reykjavík, Iceland
Sími / tel.: (+354) 545 8100, fax: (+354) 551 9165
laufey.gudmundsdottir@vel.is / velferðarraduneyti.is

Frá: Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR

Dags: 24.11.2011 09:39:39

Til: Guðrún W. Jensdóttir/VEL/NotesSTJR@NotesSTJR

Efni: Fw: Legislation on health professionals

Frá Póllandi.
kv. Laufey

Laufey Helga Guðmundsdóttir, sérfræðingur / Special Advisor
Skrifstofa réttindaverndar / Department of Protection of Rights
Velferðarráðuneytið / Ministry of Welfare

Hafnarhúsinu við Tryggvagötu, IS-150 Reykjavík, Iceland
Sími / tel.: (+354) 545 8100, fax: (+354) 551 9165
laufey.gudmundsdottir@vel.is / velferdarraduneyti.is

----- Forwarded by Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR on 24.11.2011 09:39 -----

From: Kowalska Marta <Marta.Kowalska@mnisw.gov.pl>
To: "laufey.gudmundsdottir@vel.is" <laufey.gudmundsdottir@vel.is>
Date: 24.11.2011 09:36
Subject: re: Legislation on health professionals

Dear Mrs. Laufey Helga Guðmundsdóttir,
in response to your e-mail I would like to inform you that in Poland we have separate legislation for each medical profession. We have sent this question to Ministry of Health which is Polish competent authority for medical professions and we should get answer within a week.
We will be in contact.

Best regards,
Marta Kowalska

Starszy specjalista
Wydział Koordynacji Systemu Uznawania Kwalifikacji Zawodowych
Departament Nadzoru i Organizacji Szkolnictwa Wyższego
Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
ul. Hoża 20
00-529 Warszawa
tel. +48 22 52 92 237
fax +48 22 62 83 534

*Rozważ, czy wydrukowanie tego maila jest konieczne,
oszczędzając papier, przyczyniasz się do ochrony środowiska.*

From: laufey.gudmundsdottir@vel.is [<mailto:laufey.gudmundsdottir@vel.is>]
Sent: Monday, November 21, 2011 5:41 PM
To: kwalifikacje
Subject: Legislation on health professionals

To whom it may concern,

The Ministry of Welfare in Iceland is preparing a bill on health professionals. On account of that, we would like to inquire about the legislation on health professionals in your country. Specifically, we would like to know if you have one legislation for all health professionals (doctors, nurses, mid-wives etc.) or if you have separate legislation for each profession (one legislation for doctors, one legislation for nurses, one legislation for mid-wives etc.).

Best regards,
Laufey Helga Guðmundsdóttir

Laufey Helga Guðmundsdóttir, sérfræðingur / Special Advisor
Skrifstofa réttindaverndar / Department of Protection of Rights
Velferðarráðuneytið / Ministry of Welfare
Hafnarhúsinu við Tryggvagötu, IS-150 Reykjavík, Iceland
Sími / tel.: (+354) 545 8100, fax: (+354) 551 9165
laufey.gudmundsdottir@vel.is / velferdarraduneyti.is

Frjálst form

Löggjöf um heilbrigðisstarfsmenn innan ESB

Málsnúmer: VEL11100003

Númer skjals:

Skráð: 16. desember 2011

Eigandi skjals: Guðrún W. Jensdóttir

Auðkenni

Dagsetning: 16. desember 2011

Fyrirtæki: Velferðarráðuneytið

Nafn:

Vinnsla

Staða: Í vinnslu

Geymslustaður skjals: GoPro

(See attached file: 16.12.2011 Minnisblað Löggjöf um heilbrigðisstarfsmenn innan ESB (GWJ).PDF) Í Danmörku, Noregi, Svíþjóð og Finnlandi gildir rammalöggjöf um heilbrigðisstarfsmenn. Þau taka til allra heilbrigðisstétta, ekki einungis grunnstéttanna fimm. Ráðuneytið sendi fyrirspurn til allra EES-rikkjanna í gær mánudag og kannaði hvort löggjöf þeirra um heilbrigðisstarfsmanna væri í formi rammalöggjafar eða í formi sérлага um hverja stétt. Eftirfarandi svör hafa borist:

- Lettland: Ein lög fyrir allar heilbrigðisstéttir
- Lichtenstein: Ein lög fyrir lækna og önnur lög fyrir aðrar heilbrigðisstéttir
- Frakkland: Ein rammalöggjöf fyrir allar heilbrigðisstéttir
- Sviss: Ríkislög (e. federal act) um lækna, dýralækna, tannlækna, lyfjafræðinga og kírópraktora. Sérstök ríkislög um sálfræðinga. 26 kantónulög um það sem þeir kalla „non-medical health professions.“
- Bretland: Sérölgjöf um lækna.
- Grikkland: Sérstök lög fyrir hverja heilbrigðisstétt.
- Litháen: Ein lög yfir starfsemi allra heilbrigðisstétta. Sérölg vegna sérstakra starfa fyrir lækna, hjúkrunarfræðinga og ljósmæður.
- Pólland: Sérölg fyrir hverja heilbrigðisstétt, lækna, tannlækna saman og, hjúkrunarfræðingar og ljósmæður saman. Lyfjafræðingar sér o.s. frv.
- Malta: Ein lög fyrir allar heilbrigðisstéttir.
- Slóvenía: Ein heildarlög. Sérölg fyrir heimilislækna. Sérölg fyrir lækna og tannlækna. Í vinnslu sérölg fyrir hjúkrunarfræðinga og ljósmæður.
- Þýskaland: Sérölg fyrir hverja heilbrigðisstétt.
- Rúmenía: Sérölg fyrir lækna, tannlækna og lyfjafræðinga. Sérölg fyrir hjúkrunarfræðinga og ljósmæður.
- Spánn: Ein rammalög fyrir allar heilbrigðisstéttirnar.

-Eistland: Ein rammalög fyrir heilbrigðisstéttirnar.

-Írland: Sér lög fyrir hverja löggilta heilbrigðisstétt.

Ungverjaland: Sér lög fyrir hverja stétt

Frá: Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR
Dags: 02.01.2012 15:01:16
Til: Guðrún W. Jensdóttir/VEL/NotesSTJR@NotesSTJR
Efni: Fw: RE: Legislation on health professionals

-----Forwarded by Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR on 01/02/2012
03:01PM -----

To: "laufey.gudmundsdottir@vel.is" <laufey.gudmundsdottir@vel.is>
From: Kovács Réka Dr. <reka.kovacs@nefmi.gov.hu>
Date: 01/02/2012 10:11AM
Cc: Szeghő Ágnes Dr. <agnes.szegho@nefmi.gov.hu>, Lopussny András Dániel Dr.
<andras.lopusny@nefmi.gov.hu>, Mészáros Gábor <Meszaros.Gabor@oh.gov.hu>
Subject: RE: Legislation on health professionals

Dear Ms Laufey Helga Gudmundsdottir,

With regard to your query concerning the legislation in Hungary related to health professionals, we would like to inform you about the followings:

in Hungary there is no 'unified or unique' legislation for health professionals, the rules are set in separate legislative tools, however the personal scope of some of these laws concerns all health professionals. In relation to health professionals the following rules should be especially considered.

Act No. 154 of 1997 on health contains the basic rules on how health services can be provided, what are the main relating professional (personal) and material prerequisites. The law sets out the frames of the authorisation system of health service providers and health professionals, also defines the bases of the professional training for health professionals. Also on the level of acts **Act No. 84 of 2003 on special questions of performing health care activities** provides for rules on the possible legal relationships of health care activities and the special deviations from the general rules of labour and civil service relationships due to the special nature of health care services (e. g. working time arrangements).

In connection with licensing and authorisation procedures, **Government decree No. 96/2003** governs the conditions of providing health services and the related authorisation procedure. The Decree No. 2/2004 of the Minister of Health fixes the content of the registry for health care providers. The **Decree No. 18/2007 of the Minister of Health** regulates the basic registry for health care professionals and the authorisation procedure for those professionals who do not need licence to act as health professionals.

Related to the content of the professional training, the Decree No **15/2006 of the Minister of Education** specifies the general academic and output requirements for Bsc and Master level trainings (Annex 6: doctors, midwives, nurses, etc.). The **Decree No. 1/2011 of the Minister of National Resources** contains all professional and examination requirements for the qualifications falling under the scope of the minister competent for health. Professional training requirements of specialised doctors, dentists and pharmacists are to be found in **Decree No. 66/1999 of the Minister of Health**.

We hope that our information may serve for your legislative work, and if you have any questions please do not hesitate to contact us.

Best regards,

Réka Kovács

Ms Réka Kovács

Head of Unit

Ministry of National Resources

Department for International and European Health Affairs

Unit for EU Presidency Preparation and Coordination

H-1051 Budapest, Arany J. u. 6-8.

Tel: (+36 1) 795 1092

Fax: (+36 1) 795 0187

e-mail: reka.kovacs@nefmi.gov.hu

From: laufey.gudmundsdottir@vel.is [<mailto:laufey.gudmundsdottir@vel.is>]
Sent: Monday, November 21, 2011 5:39 PM
To: Mészáros Gábor
Subject: Legislation on health professionals

To whom it may concern,

The Ministry of Welfare in Iceland is preparing a bill on health professionals. On account of that, we would like to inquire about the legislation on health professionals in your country. Specifically, we would like to know if you have one legislation for all health professionals (doctors, nurses, mid-wives etc.) or if you have separate legislation for each profession (one legislation for doctors, one legislation for nurses, one legislation for mid-wives etc.).

Best regards,
Laufey Helga Gudmundsdottir

Laufey Helga Guðmundsdóttir, sérfræðingur / Special Advisor
Skrifstofa réttindaverndar / Department of Protection of Rights
Velferðarráðuneytið / Ministry of Welfare
Hafnarhúsinu við Tryggvagötu, IS-150 Reykjavík, Iceland
Sími / tel.: (+354) 545 8100, fax: (+354) 551 9165
laufey.gudmundsdottir@vel.is / velferdarraduneyti.is

Ezen üzenet és annak bármely csatolt anyaga bizalmas, jogi védelem alatt áll, a nyilvános közléstől védett. Az üzenetet kizárólag a címzett, illetve az általa meghatalmazottak használhatják fel. Ha Ön nem az üzenet címzettje, úgy kérjük, hogy telefonon, vagy e-mailben értesítse erről az üzenet küldőjét és törölje az üzenetet, valamint annak összes csatolt mellékletét a rendszeréből. Ha Ön nem az üzenet címzettje, abban az esetben tilos az üzenetet vagy annak bármely csatolt mellékletét lemásolnia, elmentenie, az üzenet tartalmát bárkivel közölnie vagy azzal visszaélnie.

This message and any attachment are confidential and are legally privileged. It is intended solely for the use of the individual or entity to whom it is addressed and others authorised to receive it. If you are not the intended recipient, please telephone or email the sender and delete this message and any attachment from your system. Please note that any dissemination, distribution, copying or use of or reliance upon the information contained in and transmitted with this e-mail by or to anyone other than the recipient designated above by the sender is unauthorised and strictly prohibited.

Frá: Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR
Dags: 02.01.2012 15:01:16
Til: Guðrún W. Jensdóttir/VEL/NotesSTJR@NotesSTJR
Efni: Fw: RE: Legislation on health professionals

-----Forwarded by Laufey Helga Guðmundsdóttir/VEL/NotesSTJR on 01/02/2012
03:01PM -----

To: "laufey.gudmundsdottir@vel.is" <laufey.gudmundsdottir@vel.is>
From: Kovács Réka Dr. <reka.kovacs@nefmi.gov.hu>
Date: 01/02/2012 10:11AM
Cc: Szeghő Ágnes Dr. <agnes.szegho@nefmi.gov.hu>, Lopussny András Dániel Dr. <andras.lopuszny@nefmi.gov.hu>, Mészáros Gábor <Meszaros.Gabor@oh.gov.hu>
Subject: RE: Legislation on health professionals

Dear Ms Laufey Helga Gudmundsdottir,

With regard to your query concerning the legislation in Hungary related to health professionals, we would like to inform you about the followings:

In Hungary there is no 'unified or unique' legislation for health professionals, the rules are set in separate legislative tools, however the personal scope of some of these laws concerns all health professionals. In relation to health professionals the following rules should be especially considered.

Act No. 154 of 1997 on health contains the basic rules on how health services can be provided, what are the main relating professional (personal) and material prerequisites. The law sets out the frames of the authorisation system of health service providers and health professionals, also defines the bases of the professional training for health professionals. Also on the level of acts **Act No. 84 of 2003 on special questions of performing health care activities** provides for rules on the possible legal relationships of health care activities and the special deviations from the general rules of labour and civil service relationships due to the special nature of health care services (e. g. working time arrangements).

In connection with licensing and authorisation procedures, **Government decree No. 96/2003** governs the conditions of providing health services and the related authorisation procedure. The Decree No. 2/2004 of the Minister of Health fixes the content of the registry for health care providers. The **Decree No. 18/2007 of the Minister of Health** regulates the basic registry for health care professionals and the authorisation procedure for those professionals who do not need licence to act as health professionals.

Related to the content of the professional training, the Decree No **15/2006 of the Minister of Education** specifies the general academic and output requirements for Bsc and Master level trainings (Annex 6: doctors, midwives, nurses, etc.). The **Decree No. 1/2011 of the Minister of National Resources** contains all professional and examination requirements for the qualifications falling under the scope of the minister competent for health. Professional training requirements of specialised doctors, dentists and pharmacists are to be found in **Decree No. 66/1999 of the Minister of Health**.

We hope that our information may serve for your legislative work, and if you have any questions please do not hesitate to contact us.

Best regards,

Réka Kovács

Ms Réka Kovács

Head of Unit

Ministry of National Resources

Department for International and European Health Affairs

Unit for EU Presidency Preparation and Coordination

H-1051 Budapest, Arany J. u. 6-8.

Tel: (+36 1) 795 1092

Fax: (+36 1) 795 0187

e-mail: reka.kovacs@nefmi.gov.hu

From: laufey.gudmundsdottir@vel.is [<mailto:laufey.gudmundsdottir@vel.is>]

Sent: Monday, November 21, 2011 5:39 PM

To: Mészáros Gábor

Subject: Legislation on health professionals

To whom it may concern,

The Ministry of Welfare in Iceland is preparing a bill on health professionals. On account of that, we would like to inquire about the legislation on health professionals in your country. Specifically, we would like to know if you have one legislation for all health professionals (doctors, nurses, mid-wives etc.) or if you have separate legislation for each profession (one legislation for doctors, one legislation for nurses, one legislation for mid-wives etc.).

Best regards,

Laufey Helga Gudmundsdottir

Laufey Helga Guðmundsdóttir, sérfræðingur / Special Advisor
Skrifstofa réttindaverndar / Department of Protection of Rights
Velferðarráðuneytið / Ministry of Welfare
Hafnarhúsinu við Tryggvagötu, IS-150 Reykjavík, Iceland
Sími / tel.: (+354) 545 8100, fax: (+354) 551 9165
laufey.gudmundsdottir@vel.is / velferðarraduneyti.is

Ezen üzenet és annak bármely csatolt anyaga bizalmas, jogi védelem alatt áll, a nyilvános közléstől védett. Az üzenetet kizárólag a címzett, illetve az általa meghatalmazottak használhatják fel. Ha Ön nem az üzenet címzettje, úgy kérjük, hogy telefonon, vagy e-mailben értesítse erről az üzenet küldőjét és törölje az üzenetet, valamint annak összes csatolt mellékletét a rendszeréből. Ha Ön nem az üzenet címzettje, abban az esetben tilos az üzenetet vagy annak bármely csatolt mellékletét lemásolnia, elmentenie, az üzenet tartalmát bárkivel közölnie vagy azzal visszaélnie.

This message and any attachment are confidential and are legally privileged. It is intended solely for the use of the individual or entity to whom it is addressed and others authorised to receive it. If you are not the intended recipient, please telephone or email the sender and delete this message and any attachment from your system. Please note that any dissemination, distribution, copying or use of or reliance upon the information contained in and transmitted with this e-mail by or to anyone other than the recipient designated above by the sender is unauthorised and strictly prohibited.

